

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2021/695

(2021. gada 28. aprīlis),

ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 173. panta 3. punktu, 182. panta 1. punktu, 183. pantu un 188. panta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumus ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Savienības mērķis ir stiprināt savu zinātnisko un tehnoloģisko bāzi, stiprinot tādu Eiropas pētniecības telpu (EPT), kurā notiek brīva pētnieku, zinātniskās informācijas un tehnoloģiju aprīte, un mudinot to kļūt konkurētspējīgākai, tostarp tās rūpniecības nozarē, vienlaikus sekmējot visus pētniecības un inovācijas pasākumus, lai īstenotu Savienības stratēģiskās prioritātes, kuru virsmērķis ir veicināt mieru, Savienības vērtības un tās tautu labklājību.
- (2) Lai šā vispārējā mērķa īstenošanā nodrošinātu ietekmi uz zinātņi, tehnoloģijām, ekonomiku, vidi un sabiedrību un maksimāli palielinātu pievienoto vērtību Savienības ieguldījumiem pētniecībā un inovācijā, Savienībai ar 2021.–2027. gada pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” (“Programma”) starpniecību būtu jāiegulda pētniecībā un inovācijā. Programmai būtu jāatbalsta augstas kvalitātes un izcilu zināšanu un kvalitatīvu tehnoloģiju radīšana, labāka izplatīšana un nodošana Savienībā, jāpiesaista talanti visos līmeņos un jāsniedz ieguldījums Savienības talantu kopuma pilnīgā iesaistē, jāsekmē sadarbības saites un jāpastiprina pētniecības un inovācijas ietekme Savienības politiku izstrādē, atbalstīšanā un īstenošanā, jāatbalsta un jānostiprina inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešana un izvērsšana Savienības ekonomikā, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos (MVU), un sabiedrībā, jārisina globāli problēmjautājumi, tostarp tie, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM), jārada darbvietas, jāpalielina ekonomikas izaugsme, jāveicina rūpniecības konkurētspēja un jāpalielina Savienības pievilcīgums pētniecības un inovācijas jomā. Programmai būtu jāveicina visu veidu inovācija, tostarp radikāla inovācija, jāsekmē inovatīvu risinājumu izvērsšana tirgū un jāoptimizē šādu ieguldījumu atdeve nolūkā pastiprināt ietekmi spēcīgā EPT.

⁽¹⁾ OV C 62, 15.2.2019., 33. lpp. un OV C 364, 28.10.2020., 124. lpp.

⁽²⁾ OV C 461, 21.12.2018., 79. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2021. gada 16. marta nostāja pirmajā lasījumā (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta ... nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta).

- (3) Programma būtu jāizveido uz daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam darbības laiku, kā noteikts Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 2020/2093⁽⁴⁾, neskarot termiņus, kuri noteikti Padomes Regulā (ES) 2020/2094⁽⁵⁾.
- (4) Programmai būtu jāsekmē tas, ka dalībvalstīs tiek palielināti publiskie un privātie ieguldījumi pētniecībā un inovācijā, tādējādi palīdzot sasniegt vispārējo mērķi – pētniecībā un izstrādē ieguldīt vismaz 3 % no Savienības iekšzemes kopprodukta (IKP). Lai sasniegtu šo mērķi, dalībvalstīm un privātajam sektoram Programma būtu jāpapildina ar savām pastiprinātām ieguldījumu darbībām pētniecībā, attīstībā un inovācijā.
- (5) Lai sasniegtu Programmas mērķus un vienlaikus ievērotu izcilības principu, Programmai būtu cita starpā jātiecas stiprināt sadarbības saites Eiropā, tādējādi veicinot pētniecības un inovācijas plaisas mazināšanu.
- (6) Lai palīdzētu sasniegt Savienības politikas mērķus, ar šo Programmu atbalstītajos pasākumos attiecīgā gadījumā vajadzētu izmantot inovācijai labvēlīga regulējuma sniegtās priekšrocības un – saskaņā ar inovācijas principu – iedvesmot uz šādu regulējumu nolūkā atbalstīt to, ka Savienības ievērojamie zināšanu aktīvi tiek ātrāk un intensīvāk pārveidoti par inovācijām.
- (7) Tādām koncepcijām kā “atvērtā zinātne”, “atvērtā inovācija” un “atvērtība pasaulei” būtu jānodrošina izcilība un Savienības ieguldījumu ietekme pētniecībā un inovācijā, vienlaikus aizsargājot Savienības intereses.
- (8) Atvērtā zinātne, ieskaitot atvērto piekļu zinātniskajām publikācijām un pētījumu datiem, kā arī zināšanu optimāla izplatīšana un izmantošana var uzlabot zinātnes kvalitāti un palielināt tās ietekmi un sniegtos ieguvumus. Tiem arī piemīt potenciāls paātrināt zināšanu attīstību, padarot to uzticamāku, efektīvāku un precīzāku, sabiedrībai labāk saprotamu un reaģētspējīgāku uz sabiedrības problēmām. Būtu jāparedz noteikumi, lai garantētu, ka atbalsta saņēmēji nodrošina atvērto piekļu zinātniski recenzētām zinātniskajām publikācijām. Tāpat būtu jāgarantē, ka atbalsta saņēmēji nodrošina atvērto piekļu pētījumu datiem, ievērojot principu “tik atvērti, cik iespējams, tik slēgti, cik nepieciešams”, vienlaikus nodrošinot iespēju piemērot izņēmumus, ņemot vērā atbalsta saņēmēju leģitīmas intereses. Lielāks uzsvars jo īpaši būtu jāliek uz pētījumu datu atbildīgu pārvaldību, kurai būtu jāatbilst “*findability*” (atrodamība), “*accessibility*” (piekļūstamība), “*interoperability*” (savietojamība) un “*reusability*” (atkalizmantojamība) principiem, (“FAIR principi”) jo sevišķi, racionalizējot datu pārvaldības plānus. Attiecīgos gadījumos atbalsta saņēmējiem būtu jāizmanto iespējas, ko piedāvā Eiropas atvērtās zinātnes mākonis (EAZM) un Eiropas datu infrastruktūra, un jāievēro vēl citi atvērtās zinātnes principi un prakse. Visos asociācijas un sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm būtu jāveicina savstarpīgums atvērtaajā zinātnē.
- (9) Programmas atbalsta saņēmēji, jo īpaši MVU, ir jāmudina izmantot attiecīgos esošos Savienības instrumentus, piemēram, Eiropas II palīdzības dienestu, kas atbalsta MVU un citus Programmas dalībniekus, lai aizsargātu un īstenotu to intelektuālā īpašuma (II) tiesības.
- (10) Programmas koncepcijai un projektam būtu jāapmierina vajadzība radīt atbalstīto pasākumu kritisko masu, visā Savienībā sekmējot visu dalībvalstu līdzdalību, kuras pamatā ir izcilība, un ar starptautiskas sadarbības palīdzību, to darot saskaņā ar ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam (“Programma 2030. gadam”), IAM un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu⁽⁶⁾ (“Parīzes nolīgums”). Programmas īstenošanai būtu jāpastiprina IAM sasniegšana un Savienības un tās dalībvalstu apņemšanās īstenot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, lai saskaņotā un integrētā veidā sasniegtu tās trīs dimensijas – ekonomikas, sociālo un vides.
- (11) Ar Programmas atbalstītajiem pasākumiem būtu jāveicina Savienības mērķu un prioritāšu sasniegšana un starptautisko saistību īstenošana.

⁽⁴⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 4331, 22.12.2020., 11. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 4331, 22.12.2020., 23. lpp.).

⁽⁶⁾ OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.

- (12) Programmai būtu jāgūst labums no papildināmības ar esošajiem attiecīgajiem Eiropas pētniecības un inovācijas ceļvežiem un stratēģijām, kā arī attiecīgā gadījumā ar svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), ar noteikumu, ka Programmas stratēģiskajā plānošanā tiek apzinātas ar tiem saistītās pētniecības un inovācijas vajadzības.
- (13) Programmai būtu jānodrošina publiskā finansējuma pārredzamība un pārskatatbildība pētniecības un inovācijas projektos, tādējādi aizsargājot sabiedrības intereses.
- (14) Programmai būtu jāatbalsta pētniecības un inovācijas pasākumi sociālo un humanitāro zinātņu (SHZ) jomā. Tas nozīmē zinātniskās informācijas pilnveidošanu šajā jomā un SHZ gūto atziņu un panākumu izmantošanu, lai tādējādi palielinātu Programmas ietekmi uz ekonomiku un sabiedrību. Pīlāra "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja" ietvaros SHZ būtu pilnībā jāintegrē visās kopās. Papildus tam, ka SHZ tiek veicinātas projektu ietvaros, SHZ integrācija būtu arī jāatbalsta, ekspertu komitejās un izvērtēšanas grupās attiecīgos gadījumos iekļaujot neatkarīgus ārējos ekspertus no SHZ jomas, kā arī finansēto pētniecības darbību ietvaros veicot SHZ savlaicīgu uzraudzību un ziņojot par tām. Visā Programmā jo īpaši būtu jāuzrauga SHZ integrēšanas līmenis.
- (15) Programmā būtu jāsauglabā līdzsvarota pieeja starp pētniecību, no vienas puses, un inovāciju, no otras puses, kā arī starp augšupējo finansēšanu (pētnieku vai inovatoru iniciēto) un lejupējo finansēšanu (stratēģiski izvirzīto prioritāšu noteikto) atkarībā no visā Savienībā iesaistīto pētniecības un inovācijas kopienu rakstura, īstenojamo pasākumu veidiem un mērķa un vēlamās ietekmes. Šo faktoru kombinācijai būtu jānosaka tas, kādu pieeju izvēlēties attiecīgām Programmas daļām, kuras visas veicina visu Programmas vispārējo un konkrēto mērķu sasniegšanu.
- (16) Programmas daļas "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" komponentam "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" atvēlētajam kopējam budžetam vajadzētu būt vismaz 3,3 % no Programmas kopējā budžeta un ar to būtu jāatbalsta galvenokārt tiesību subjekti, kas iedibināti valstīs, uz kurām attiecināta dalības paplašināšana.
- (17) Izcilības iniciatīvu mērķim vajadzētu būt pētniecības un inovācijas izcilības stiprināšanai kritērijiem atbilstošajās valstīs, tostarp atbalstot mācības, lai uzlabotu pētniecības un inovācijas pārvaldības prasmes, piešķirot godalgas, stiprinot inovācijas ekosistēmas, kā arī izveidojot pētniecības un inovācijas tīklus, tostarp balstoties uz Savienības finansētām pētniecības infrastruktūrām. Lai varētu pretendēt uz finansējuma saņemšanu Programmas daļas "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" komponenta "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" ietvaros, pieteikumu iesniedzējiem būtu skaidri jānorāda, ka projekti ir saistīti ar valsts un/vai reģionālām pētniecības un inovācijas stratēģijām.
- (18) Būtu jāspēj piemērot procedūru "ātrais ceļš uz pētniecību un inovāciju", kurā laikam līdz dotācijas piešķiršanai nevajadzētu pārsniegt sešus mēnešus, lai maziem sadarbības konsorcijiem, kuru veiktās darbības sniedzas no fundamentālās pētniecības līdz izmantošanai komerciāliem nolūkiem, nodrošinātu ātrāku un augšupēju piekļuvi līdzekļiem.
- (19) Programmai būtu jāatbalsta visas pētniecības un inovācijas stadijas, jo īpaši sadarbības projektu ietvaros un – attiecīgā gadījumā – misiju un Eiropas partnerību ietvaros. Fundamentālā pētniecība ir svarīgs aktīvs un būtisks nosacījums, lai palielinātu Savienības spēju piesaistīt labākos zinātniekus un tādējādi kļūtu par pasaules mēroga izcilības centru. Programmā būtu jānodrošina līdzsvars starp fundamentālo un lietišķo pētniecību. Apvienojumā ar inovāciju šāds līdzsvars veicinās Savienības ekonomikas konkurētspēju, izaugsmi un darbvietu radīšanu.
- (20) Pierādījumi liecina, ka daudzveidības – visās šā vārda nozīmēs – pieņemšana ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu labu zinātņi, jo zinātne gūst labumu no daudzveidības. Daudzveidība un iekļautība sekmē izcilību pētniecībā un inovācijā, ko īsteno sadarbībā: sadarbība starp disciplinām, nozarēm un visā EPT nodrošina labāku pētniecību un kvalitatīvākus projektu priekšlikumus, tā var paaugstināt akceptēšanas līmeni sabiedrībā, kā arī veicināt inovācijas sniegtos ieguvumus, tādējādi virzot Eiropas progresu.
- (21) Lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku Programmas ietekmi, īpaša uzmanība būtu jāpievērš daudzdisciplinārām, starpdisciplinārām un transdisciplinārām pieejām kā būtiskiem nozīmīga zinātniskā progresa elementiem.

- (22) Pīlāra "Izcila zinātne" ietvaros veiktie pētniecības pasākumi būtu jānosaka atbilstoši zinātnes vajadzībām un iespējām, un ar tiem būtu jāveicina zinātniskā izcilība. Pētniecības programma būtu jāizstrādā ciešā sadarbībā ar zinātnisko kopienas, un tai būtu jāietver uzsvars uz jaunu pētniecības un inovācijas talantu un pētnieku karjeras sākumposmā piesaistīšanu, vienlaikus stiprinot EPT, izvairoties no intelektuālā darbaspēka emigrācijas un sekmējot intelektuālā darbaspēka apriti.
- (23) Programmai būtu jāatbalsta Savienība un tās dalībvalstis izcilāko talantu un prasmju piesaistīšanā, ņemot vērā to, ka pastāv ļoti sīva starptautiskā sāncensība.
- (24) Pīlārs "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja" būtu jāveido, izmantojot pētniecības un inovācijas pasākumu kopas, lai panāktu pēc iespējas lielāku integrāciju visās attiecīgajās tematiskajās jomās, vienlaikus nodrošinot Savienībai augstu un ilgtspējīgu ietekmes līmeni attiecībā pret resursiem, kas tiek tērēti. Tas veicinātu starpdisciplīnu, starpnozaru, dažādu politikas jomu un pārrobežu sadarbību IAM sasniegšanā, ievērojot Programmas 2030. gadam, Parīzes nolīguma un Savienības nozaru konkurētspējas principus. Ambiciozu un plaša mēroga iniciatīvu organizēšana pētniecības un inovācijas misiju veidā ļautu Programmai panākt pārveidojošu un sistēmisku ietekmi uz sabiedrību, lai atbalstītu IAM, arī ar starptautiskās sadarbības un zinātnes diplomātijas starpniecību. Šā pīlāra pasākumiem būtu jāaptver viss pētniecības un inovācijas pasākumu klāsts, lai nodrošinātu, ka Savienība saglabā savas līderpozīcijas attiecībā uz stratēģiski noteiktām prioritātēm.
- (25) Ar kopu "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība" būtu jāsniedz būtisks ieguldījums pētniecībā kultūras un radošo nozaru jomā, tostarp par Savienības kultūras mantojumu, un jo īpaši jārada iespējas izveidot Eiropas kultūras mantojuma sadarbības telpu.
- (26) Visu veidu rūpniecības, no individuālajiem uzņēmējiem un MVU līdz lieliem uzņēmumiem, pilnīga un savlaicīga iesaistīšana Programmā ievērojami veicinātu Programmas mērķu īstenošanu un jo īpaši palīdzētu Savienībā radīt ilgtspējīgas darbvietas un izaugsmi. Attiecībā uz šādu rūpniecības iesaisti būtu jāparedz, ka tās dalība darbībās tiek atbalstīta tādā līmenī, kas ir vismaz līdzvērtīgs tam atbalsta līmenim, kurš noteikts pamatprogrammā "Apvārsnis 2020", kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1291/2013 ("Apvārsnis 2020") (7).
- (27) Programmas darbības sniegtu būtisku ieguldījumu, lai atraištu Savienības stratēģisko nozaru potenciālu, tostarp svarīgas pamattehnoloģijas, kas atspoguļo Savienības rūpniecības politikas stratēģijas mērķus.
- (28) Apspriedēm ar daudzpusējām ieinteresētajām personām, tostarp ar pilsonisko sabiedrību un rūpniecību, būtu jāsniedz ieguldījums perspektīvu un prioritāšu noteikšanā stratēģiskajā plānošanā. Tā rezultātā būtu jāizstrādā periodiski stratēģiskie pētniecības un inovācijas plāni, ko pieņem ar īstenošanas aktiem, nolūkā sagatavot darba programmu saturu.
- (29) Lai finansētu kādu konkrētu darbību, darba programmā būtu jāņem vērā konkrētu iepriekšējo projektu iznākums, kā arī situācija zinātnē, tehnoloģijā un inovācijā valsts, Savienības un starptautiskā līmenī un norises, kas saistītas ar attiecīgo politiku, tirgu un sabiedrību.
- (30) Ir svarīgi atbalstīt Savienības rūpniecību, lai pasaules mērogā saglabātu vai iegūtu līderpozīcijas inovācijā, digitalizācijā un klimatneitralitātē, jo īpaši veicot ieguldījumus svarīgās pamattehnoloģijās, kas būs nākotnes uzņēmējdarbības pamatā. Programmas darbībām būtu jānovērš tirgus darbības traucējumi vai nepietiekamu ieguldījumu situācijas, samērīgi, pārredzami, bez dublēšanās vai privātā finansējuma izspiešanas jāpalielina ieguldījumi un jānodrošina skaidra Eiropas pievienotā vērtība un ieguldījumu publiska atdeve. Tas nodrošinās konsekvenci starp programmas darbībām un Savienības noteikumiem par valsts atbalstu, lai stimulētu inovāciju un izvairītos no pārmērīgiem konkurences izkropļojumiem iekšējā tirgū.

(7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1291/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp.).

- (31) Pētniecība un inovācija Programmai būtu jāatbalsta integrēti, ievērojot visus attiecīgos Pasaules Tirdzniecības organizācijas noteikumus. Pētniecības jēdziens, kas ietver arī eksperimentālu izstrādi, būtu jāizmanto saskaņā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) izstrādāto Fraskati (*Frascati*) rokasgrāmatu, turpretim inovācijas jēdziens būtu jāizmanto saskaņā ar ESAO un Eurostat izstrādāto Oslo rokasgrāmatu, kurā ievērota plaša pieeja, kas aptver sociālo inovāciju un dizainu. Tehnoloģiskās izpētes, produktu izstrādes un demonstrēšanas pasākumu klasifikācijā un darbības veidu definīcijās, kas pieejamas uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, arī turpmāk, tāpat kā "Apvārsnis 2020", būtu jāņem vērā ESAO definīcijas, kas attiecas uz tehnoloģiju gatavības līmeni (TGL). Dotācijas darbībām nebūtu piešķiramas, ja pasākumi pārsniedz TGL Nr. 8. Darba programmā būtu jāpieļauj dotācijas plaša mēroga produktu validēšanai un ieviešanai tirgū, kas attiecas uz konkrētu uzaicinājumu pilārā "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja".
- (32) Programmai būtu jāveicina kosmosa jomas mērķu sasniegšana ar tik lieliem izdevumiem, kas vismaz proporcionāli atbilst "Apvārsnis 2020" izdevumiem.
- (33) Komisijas 2018. gada 11. janvāra paziņojumā "Programmas "Apvārsnis 2020" vidusposma novērtējums: ES pētniecības un inovācijas ietekmes palielināšana", Eiropas Parlamenta 2017. gada 13. jūnija rezolūcijā par pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" īstenošanas novērtējumu, ņemot vērā tās starpposma novērtējumu un priekšlikumu 9. pamatprogrammai⁽⁸⁾, un Padomes 2017. gada 1. decembra secinājumos "Virzība no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" starpposma novērtējuma uz deviņo pamatprogrammu" ir sniegta virkne ieteikumu attiecībā uz Programmu, tostarp tās noteikumiem par dalību un rezultātu izplatīšanu. Minētajos ieteikumos ir ņemta vērā pieredze, kas gūta saistībā ar "Apvārsnis 2020", kā arī Savienības iestāžu un ieinteresēto personu ieguldījums. Minētie ieteikumi ietver priekšlikumu par pasākumiem, lai veicinātu intelektuālā darbaspēka apriti un sekmētu pētniecības un inovācijas tīklu atvērību; veiktu vērienīgākus ieguldījumus, lai sasniegtu kritisko masu un maksimāli palielinātu ietekmi; atbalstītu radikālu inovāciju; par prioritāti noteiktu Savienības ieguldījumus pētniecībā un inovācijā augstas pievienotās vērtības jomās, jo īpaši izmantojot uz misijām orientētu pieeju, pilnīgu, uz augsta līmeņa informētību balstītu un savlaicīgu iedzīvotāju iesaisti un plašu komunikāciju; racionalizētu Savienības finansēšanas satvaru, lai pilnībā izmantotu pētniecības un inovācijas potenciālu, tostarp pētniecības infrastruktūras visā Savienībā, piemēram, vienkāršojot virkni Eiropas partnerību iniciatīvu un līdzfinansēšanas shēmu; attīstītu lielāku skaitu konkrētu sinerģiju starp dažādiem Savienības finansēšanas instrumentiem, jo sevišķi novēršot tādas intervences loģikas, kas nav komplementāras, un dažādo finansējumu un citu regulējumu sarežģītību, un arī nolūkā palīdzēt visā Savienībā mobilizēt nepietiekami izmantoto pētniecības un inovācijas potenciālu; stiprinātu starptautisko sadarbību un pastiprinātu atvērtību trešo valstu dalībai; un turpinātu vienkāršošanu, balstoties uz "Apvārsnis 2020" īstenošanas pieredzi.
- (34) Tā kā īpaša uzmanība jāpievērš dažādu Savienības politiku koordinācijai un savstarpējai papildināmībai, Programmai būtu jāmeklē sinerģijas ar citām Savienības programmām, sākot ar to izveidi un stratēģisko plānošanu un beidzot ar projektu atlasīšanu, vadību, komunikāciju, rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, uzraudzību, revīziju un pārvaldību. Attiecībā uz finansējumu pētniecības un inovācijas pasākumiem – sinerģijām vajadzētu ļaut veikt noteikumu, tostarp izmaksu attiecināmības noteikumu, iespējami lielāku saskaņošanu. Lai izvairītos no dublēšanās vai pārklāšanās un palielinātu Savienības finansējuma sviras efektu un lai mazinātu administratīvo slogu pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem, būtu jāspēj veicināt sinerģijas, jo īpaši, izmantojot alternatīvu, kombinētu, kumulatīvu finansējumu un resursu pārvietojumus.
- (35) Saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094 un atbilstoši tajā piešķirto resursu ierobežojumiem Programmas ietvaros būtu jāveic atvēršanas un noturības pasākumi, lai novērstu Covid-19 krīzes bezprecedenta sekas. Šādi papildu resursi būtu jāizmanto tā, lai nodrošinātu Padomes Regulā (ES) 2020/2094 paredzēto termiņu ievērošanu. Šādi papildu resursi būtu jāpiešķir vienīgi tām pētniecības un inovācijas darbībām, kas vērstas uz to, lai novērstu Covid-19 krīzes sekas un jo īpaši tās sekas ekonomikā, sociālajā jomā un sabiedrībā.
- (36) Lai Savienības finansējumam būtu pēc iespējas lielāka ietekme un lai veiktu visefektīvāko ieguldījumu Savienības politikas mērķu un saistību īstenošanā, Savienībai būtu jāspēj veidot Eiropas partnerības ar privātā un/vai publiskā sektora partneriem. Šādi partneri ietver rūpniecību, MVU, universitātes, pētniecības organizācijas, pētniecības un inovācijas jomas ieinteresētās personas, struktūras, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus vietējā, reģionālā, valsts vai starptautiskā līmenī, vai pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp fondus un nevalstiskās organizācijas (NVO), kuri atbalsta un/vai īsteno pētniecību un inovāciju, ar noteikumu, ka vēlamā ietekmi efektīvāk var panākt partnerībā, nevis Savienība viena pati.

⁽⁸⁾ OVC 331, 18.9.2018., 30. lpp.

- (37) Atkarībā no dalībvalsts lēmuma ieguldījumus no programmām, ko līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+), Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fonds (EJZAF) un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA), būtu jāspēj uzskatīt par iesaistītās dalībvalsts ieguldījumu Eiropas partnerībās saskaņā ar Programmu. Tomēr šādai iespējai nebūtu jāskar nepieciešamība ievērot visus noteikumus, kas piemērojami minētajiem ieguldījumiem, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzām ("Kopīgo noteikumu regula 2021.–2027. gadam") un konkrēto fondu regulās.
- (38) Programmai būtu jāstiprina starptautiska līmeņa sadarbība starp Eiropas partnerībām un partneriem no privātā un/vai publiskā sektora, tostarp apvienojot pētniecības un inovācijas programmas un pārrobežu ieguldījumus pētniecībā un inovācijā, kas tādējādi sniedz savstarpējus ieguvumus cilvēkiem un uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot, ka Savienība var aizstāvēt savas intereses stratēģiskās jomās.
- (39) "Nākotnes un jaunās tehnoloģijas (NJT) pamatiniciatīvas" ir apliecinājušas sevi kā efektīvu un lietderīgu instrumentu, kas, Savienībai un tās dalībvalstīm apvienojot un koordinējot centienus, sniedz labumu sabiedrībai. Pasākumi, kas tiek veikti NJT pamatiniciatīvu "Grafēns", "Cilvēka smadzeņu projekts" un "Kvantu tehnoloģija" ietvaros un tiek atbalstīti ar "Apvāršnis 2020", arī turpmāk saņems atbalstu Programmas ietvaros, izmantojot darba programmā iekļautos uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus. Sagatavošanas darbības, ko atbalsta "Apvāršnis 2020" NJT pamatiniciatīvu daļas ietvaros, tiks izmantotas stratēģiskajā plānošanā saskaņā ar Programmu un tiks ņemtas vērā darbā pie misijām, līdzfinansētām un/vai kopīgi plānotām Eiropas partnerībām un regulāriem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.
- (40) Kopīgajam pētniecības centram (JRC) būtu jāturpina nodrošināt neatkarīgi un uz klientu orientēti zinātniskie pierādījumi un tehniskais atbalsts Savienības politikām visā politikas ciklā. JRC tiešās darbības būtu jāsteno elastīgi, efektīvi un pārredzami, ņemot vērā Savienības politiku vajadzības un JRC lietotāju attiecīgās vajadzības un nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību. JRC būtu jāturpina ģenerēt papildu resursi.
- (41) Pīlārā "Inovatīva Eiropa" būtu jānosaka virkne pasākumu uzņēmēju un uzņēmējdarbības vajadzību integrētai atbalstīšanai ar mērķi realizēt un pātrināt radikālu inovāciju straujas tirgus izaugsmes nolūkos, kā arī veicināt Savienības stratēģisko autonomiju, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku. Tam būtu jānodrošina vienotu kontaktpunktu, lai piesaistītu un atbalstītu visu veidu inovatorus un inovatīvus uzņēmumus, piemēram, MVU, tostarp jaunuzņēmumus, un – izņēmuma gadījumos – mazus uzņēmumus ar vidēji lielu kapitālu, kuriem piemīt potenciāls izvērst darbību Savienības un starptautiskā mērogā. Šim pīlāram būtu jāpiedāvā ātras un elastīgas dotācijas un līdzieguldījumi, tostarp kopā ar privātiem ieguldītājiem. Minētie mērķi būtu jāsteno, izveidojot Eiropas Inovācijas padomi (EIP). Šim pīlāram arī būtu jāatbalsta Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) un Eiropas inovācijas ekosistēmas kopumā, it īpaši, izmantojot Eiropas partnerības ar valsts un reģionālajiem inovācijas atbalstītājiem.
- (42) Šīs regulas nolūkos un jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, ko veic EIP ietvaros, "jaunuzņēmums" būtu jāsaprot kā MVU tā dzīves cikla agrīnā posmā, ieskaitot uz universitāšu pētniecības darbību bāzes veidotos jaunuzņēmumus, kura mērķis ir rast inovatīvus risinājumus un mērogojamus uzņēmējdarbības modeļus un kurš ir autonomas Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK (*) pielikuma 3. panta nozīmē; "uzņēmums ar vidēji lielu kapitālu" būtu jāsaprot kā uzņēmums, kurš nav MVU un kurā strādā 250 līdz 3 000 darbinieku (darbinieku skaitu aprēķina saskaņā ar minētā ieteikuma pielikuma I sadaļas 3. līdz 6. pantu); un "mazs uzņēmums ar vidēji lielu kapitālu" būtu jāsaprot kā uzņēmums ar vidēji lielu kapitālu, kurā strādā ne vairāk kā 499 darbinieki.

(*) Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazu un vidēju uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- (43) Programmas politikas mērķi ir jāņem vērā arī programmas *InvestEU* finanšu instrumentos un budžeta garantijā, tādējādi veicinot sinerģijas starp abām programmām.
- (44) EIP kopā ar citiem Programmas komponentiem būtu jāveicina visu veidu inovācija, sākot no pakāpeniskas līdz radikālai un pārveidojošai inovācijai, īpašu uzmanību pievēršot tirgu radošai inovācijai. EIP ar savu instrumentu *Pathfinder* un *Accelerator* palīdzību būtu jātiecas identificēt, attīstīt un izvērst visu veidu augsta riska inovācijas, tai skaitā pakāpeniskas inovācijas, galveno uzmanību veltot radikālām, pārveidojošām un “dziļo tehnoloģiju” inovācijām, kurām piemīt potenciāls kļūt par tirgu radošām inovācijām. Ar saskaņota un racionalizēta atbalsta palīdzību EIP būtu jānovērš pašreizējais publiskā atbalsta un privāto ieguldījumu trūkums radikālā inovācijā. EIP instrumentiem ir nepieciešamas šim nolūkam īpaši paredzētas juridiskās un pārvaldības funkcijas, lai atspoguļotu tās mērķus, jo īpaši tirgū ieviešanas darbību.
- (45) *Accelerator* ir iecerēts tam, lai palīdzētu pārvarēt “nāves ieleju” starp pētniecību, posmu pirms masveida komercializācijas un uzņēmumu darbības izvēršanu. *Accelerator* sniegs atbalstu darbībām ar augstu potenciālu, kuras rada tādu tehnoloģisku, zinātnisku, finansiālu, pārvaldības vai ar tirgu saistītu risku, ka tās vēl neuzskata par spējīgām piesaistīt banku finansējumu, un tādēļ tās nespēj tirgū piesaistīt ievērojamus ieguldījumus, tādējādi papildinot programmu *InvestEU*.
- (46) Ciešā sinerģijā ar programmu *InvestEU*, izmantojot tādas atbalsta veidus kā apvienotais finansējums un pašu kapitāla finansējums, *Accelerator* būtu jāfinansē projekti, ko īsteno MVU, tostarp jaunuzņēmumi un, izņēmuma gadījumos, mazi uzņēmumi ar vidēji lielu kapitālu, kuri vēl nespēj radīt ienākumus, vēl nenes peļņu vai vēl nespēj piesaistīt pietiekamus ieguldījumus, lai pilnībā īstenotu savu projektu uzņēmējdarbības plānu. Šādi kritērijiem atbilstoši subjekti tiktu uzskatīti par tādiem, kas nav spējīgi piesaistīt banku finansējumu, lai gan daļu no tiem nepieciešamajiem ieguldījumiem būtu varējuši vai varētu nodrošināt viens vai vairāki ieguldītāji, tādi kā privāta vai publiska banka, ģimenes birojs, riska kapitāla fonds, komercenģelis. Šādā veidā *Accelerator* ir iecerēts tam, lai pārvarētu tirgus nepilnības un finansētu daudzsoļos subjektus, kas iesaistīti radikālas tirgu veidojošas inovācijas projektos, bet vēl nav spējīgi piesaistīt banku finansējumu. Tiklīdz šie projekti kļūst spējīgi piesaistīt banku finansējumu, tie varētu tikt finansēti programmas *InvestEU* ietvaros.
- (47) Lai gan *Accelerator* budžets būtu galvenokārt jāizplata ar apvienoto finansējumu, 48. panta nolūkā MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, paredzētajam *Accelerator* atbalstam, ko sniedz vienīgi dotācijas veidā, būtu jāatbilst atbalstam, kuru sniedz “Apvārsnis 2020” MVU instrumenta budžeta ietvaros.
- (48) EIT – galvenokārt ar tā zināšanu un inovācijas kopienu (ZIK) starpniecību un paplašinot tā reģionālās inovācijas shēmu – būtu jātiecas stiprināt inovācijas ekosistēmas, ar kuru palīdzību risina globālās problēmas. Tas būtu jāsasniedz, veicinot inovācijas, pētniecības, augstākās izglītības un uzņēmējdarbības integrēšanos. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu (“EIT regula”) un tā stratēģisko inovācijas programmu, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā par Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) stratēģisko inovāciju programmu 2021.–2027. gadam, EIT ar saviem pasākumiem būtu jāveicina inovācija un būtu ievērojami jāpalielina tā atbalsts augstākās izglītības integrācijai inovācijas ekosistēmā, jo īpaši: stimulējot izglītošanu uzņēmējdarbības jomā, veicinot spēcīgu nedisciplināru sadarbību starp rūpniecības nozari un akadēmiskajām aprindām; un identificējot paredzamās topošo inovatoru prasmes, kas būs nepieciešamas globālu problēmu risināšanai, tostarp padziļinātas digitālās un inovācijas prasmes. EIT nodrošinātajām atbalsta shēmām būtu jāsniedz labums EIP atbalsta saņēmējiem, savukārt jaunuzņēmumiem, kas rodas no EIT ZIK, vajadzētu būt vienkāršotai un tādējādi ātrākai piekļuvei EIP darbībām. Lai gan, ņemot vērā, ka EIT galveno uzmanību veltī inovācijas ekosistēmām, tam organiski būtu jāiekļaujas pilārā “Inovatīva Eiropa”, EIT attiecīgā gadījumā būtu jāatbalsta arī pārējie pilāri. Būtu jāizvairās no ZIK un citu tās pašas jomas instrumentu, jo īpaši citu Eiropas partnerību, nevajadzīgas dublēšanās.
- (49) Uzņēmumiem, kuri konkurē konkrētā tirgū, būtu jānodrošina un jāsauglabā vienlīdzīgi konkurences apstākļi, jo tas ir būtiski visu veidu inovācijas, tostarp radikālas, pārveidojošas un pakāpeniskas inovācijas, uzplaukumam, tādējādi jo īpaši ļaujot lielam skaitam mazo un vidējo inovatoru veidot savu pētniecības un inovācijas spēju, gūt labumu no saviem ieguldījumiem un iekarot tirgus daļu.

- (50) Programmai būtu jāveicina un jāintegrē sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un iniciatīvām, kuru pamatā ir Savienības intereses, savstarpēji ieguvumi, starptautiskās saistības, zinātnes diplomātija un, cik vien iespējams, savstarpīgums. Starptautiskās sadarbības mērķim vajadzētu būt stiprināt Savienības izcilību pētniecībā un inovācijā, pievilcību, spēju noturēt izcilākos talantus un ekonomikas un rūpniecības konkurētspēju, risināt globālās problēmas, tostarp saistībā ar IAM, ievērojot principus, kas noteikti Programmā 2030. gadam un Parīzes nolīgumā, un atbalstīt Savienības ārpolitiku. Būtu jāievēro pieeja, kas paredz vispārēju atvērtību starptautiskai līdzdalībai un mērķtiecīgām starptautiskas sadarbības darbībām, tostarp ar pienācīgām tiesībām uz finansējumu subjektiem, kuri iedibināti valstīs ar zemiem vai vidējiem ienākumiem. Savienībai būtu jācenšas noslēgt starptautiskus sadarbības nolīgumus pētniecības un inovācijas jomā ar trešām valstīm. Tajā pašā laikā – saskaņā ar asociācijas nolīgumiem un koncentrējoties uz Savienībai radītu pievienoto vērtību – būtu jāveicina trešo valstu asociēšana ar Programmu, jo īpaši saistībā ar tās sadarbības daļām. Sadalot asociēto valstu finansiālās iemaksas Programmā, Komisijai būtu jāņem vērā līmenis, kādā minēto trešo valstu tiesību subjekti piedalās dažādajās Programmas daļās.
- (51) Par mērķi izvirzot savstarpējo attiecību starp zinātni un sabiedrību padziļināšanu un pēc iespējas lielāka labuma gūšanu no to mijiedarbības, Programmai būtu jāiesaista un jāiekļauj visi sabiedrības locekļi, piemēram, iedzīvotāji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tādu atbildīgu pētniecības un inovācijas (API) darba programmu un satura līdzveidošanā un līdzradīšanā un visos procesos, ar ko reaģē uz iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības bažām un apmierina to vajadzības un vēlmes, šajā nolūkā veicinot izglītošanu zinātnes jomā, padarot publiski pieejamas zinātniskās atziņas un atvieglojot iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību tās pasākumos. Tas būtu jādara visā Programmā un ar specializētu pasākumu starpniecību, kuri paredzēti daļā "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana". Pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšana pētniecībā un inovācijā būtu jāveic kopā ar sabiedrības informēšanas pasākumiem, lai Programmai radītu un uzturētu sabiedrības atbalstu. Programmai būtu arī jācenšas novērst šķēršļus un veicināt sinerģijas starp zinātni, tehnoloģiju, kultūru un mākslu, lai panāktu jaunu ilgtspējīgas inovācijas kvalitāti. Būtu jāuzrauga pasākumi, kas tiek veikti, lai uzlabotu iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu atbalstītajos projektos.
- (52) Attiecīgā gadījumā Programmā būtu jāņem vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. pantā noteikto tālāko reģionu īpašās iezīmes atbilstīgi Komisijas 2017. gada 24. oktobra paziņojumam "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem", kuru Padome ir atzinīgi novērtējusi.
- (53) Programmas ietvaros izstrādājami pasākumi būtu jātiecas izskaust ar dzimumu saistītus aizspriedumus un izbeigt dzimumu nevienlīdzību, būtu jāuzlabo darba un privātās dzīves līdzsvars un jāsekmē sieviešu un vīriešu līdztiesība pētniecībā un inovācijā, tostarp vienādas darba samaksas princips bez diskriminācijas dzimuma dēļ, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. un 3. pantu un LESD 8. un 157. pantu. Dzimuma aspekts būtu jāiekļauj pētniecības un inovācijas saturā un jāievēro visos pētniecības cikla posmos. Turklāt ar Programmas ietvaros veiktajiem pasākumiem būtu jātiecas novērst nevienlīdzību un veicināt līdztiesību un daudzveidību visos pētniecības un inovācijas aspektos saistībā ar vecumu, invaliditāti, rasi un etnisko izcelsmi, reliģiju vai ticību, kā arī seksuālo orientāciju.
- (54) Ņemot vērā aizsardzības rūpniecības nozares īpatnības, detalizētie noteikumi par Savienības finansējumu pētniecības projektiem aizsardzības jomā būtu jānosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/697⁽¹⁰⁾ ("Eiropas Aizsardzības fonds"), kas paredz līdzdalības noteikumus attiecībā uz pētniecību aizsardzības jomā. Pasākumiem, kurus paredzēts veikt saskaņā ar Eiropas Aizsardzības fondu, vajadzētu būt vēršamiem tikai uz aizsardzības pētniecību un izstrādi, savukārt pasākumiem, ko veic saskaņā ar īpašo programmu, kas izveidota ar Padomes Lēmumu (ES) 2021/764⁽¹¹⁾ ("Īpašā programma") un EIT, vajadzētu būt vēršamiem vienīgi uz lietojumiem civilām vajadzībām. Būtu jāizvairās no nevajadzīgas dublēšanās.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 149. lpp.).

⁽¹¹⁾ Padomes Lēmums (ES) 2021/764 (2021. gada 10. maijs.), ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", un atceļ Lēmumu 2013/743/ES (OV L1 167, 12.5.2021, 1 lpp.).

- (55) Šī regula nosaka finansējumu visam Programmas darbības laikam, kam ir jāveido galvenā atsaucis summa Eiropas Parlamentam un Padomei visā ikgadējās budžeta procedūras laikā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁽¹²⁾, 18. punkta nozīmē. Minētais finansējums ietver 580 000 000 EUR faktiskajās cenās īpašajai programmai, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2021/764, un EIT saskaņā ar Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2020. gada 16. decembra kopīgo deklarāciju par īpašo programmu pastiprināšanu un pamataktu pielāgošanu ⁽¹³⁾.
- (56) Uz Programmu attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁴⁾ ("Finanšu regula"). Finanšu regulā paredz noteikumus par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumus par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finanšu instrumentiem, budžeta garantijām, finansiālo palīdzību un ārējo ekspertu izdevumu atlīdzināšanu.
- (57) Saskaņā ar Finanšu regulas 193. panta 2. punktu dotāciju var piešķirt par jau uzsāktu pasākumu ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs var pierādīt, ka pasākumu nepieciešams uzsākt pirms dotāciju nolīguma parakstīšanas. Tomēr izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas dienas, nav attiecināmās izmaksas, izņemot pienācīgi pamatotus izņēmuma gadījumus. Lai izvairītos no jebkādiem Savienības atbalsta traucējumiem, kas varētu kaitēt Savienības interesēm, attiecīgajā finansēšanas lēmumā uz noteiktu laiku DSF 2021.–2027. gadam darbības sākumā – un tikai pienācīgi pamatotus gadījumos – būtu jāspēj paredzēt pasākumu un izmaksu attiecināmība no 2021. finanšu gada sākuma pat tad, ja tie īstenoti un tās radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.
- (58) Visā Programmas laikā būtu pastāvīgi jācenšas nodrošināt administratīvo vienkāršošanu, jo īpaši administratīvā sloga mazināšanu atbalsta saņēmējiem. Komisijai būtu vēl vairāk jāvienkāršo savi instrumenti un norādījumi tā, lai slogs, ko tie rada atbalsta saņēmējiem, būtu minimāls. Komisijai jo īpaši būtu jāapsver iespēja izdot norādījumu saīsinātu versiju.
- (59) Digitālā vienotā tirgus izveides pabeigšanai un arvien lielākām iespējām, ko rada digitālo un fizisko tehnoloģiju konverģence, ir nepieciešams palielināt investīcijas. Programmai būtu jānodrošina ieguldījums šajos centienos, salīdzinājumā ar "Apvārsnis 2020" ⁽¹⁵⁾ būtiski palielinot izdevumus galvenajos digitālās pētniecības un inovācijas pasākumos. Tam būtu jānodrošina, ka Eiropa globālajā pētniecībā un inovācijā saglabā līderpozīcijas digitālajā jomā.
- (60) Kvantu pētniecība II pīlāra kopas "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos" ietvaros būtu jānosaka par prioritāti, ņemot vērā tās izšķirošo lomu digitālajā pārejā, proti, izvēršot Eiropas vadošo lomu zinātnē un izcilību kvantu tehnoloģiju jomā, tādējādi ļaujot sasniegt paredzēto budžetu, kas noteikts 2018. gadā.

⁽¹²⁾ OV L 4331, 22.12.2020., 28. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 444 I, 22.12.2020., 1. lpp.

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Komisijas 2018. gada 14. februāra paziņojumā "Jauna un moderna Eiropas Savienības daudzgadu finanšu shēma, kura efektīvi īsteno tās prioritātes pēc 2020. gada" ir apzināti 13 miljardi EUR, kas tērēti galvenajos digitālajos pasākumos saskaņā ar pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020".

- (61) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽¹⁶⁾ un Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁽¹⁷⁾, (Euratom, EK) Nr. 2185/96⁽¹⁸⁾ un (ES) 2017/1939⁽¹⁹⁾ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu.

Saskaņā jo īpaši ar Regulām (Euratom, EK) Nr. 2185/96 un (ES, Euratom) Nr. 883/2013 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (EPPO) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371⁽²⁰⁾. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbjas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, OLAF, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – EPPO nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

- (62) Trešās valstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, Savienības programmās var piedalīties saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu⁽²¹⁾ noteiktajā sadarbības satvarā, kas paredz programmu īstenošanu, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Trešās valstis arī var piedalīties, pamatojoties uz citiem juridiskiem instrumentiem. Šajā regulā būtu jāievieš konkrēts noteikums, kas prasītu, lai trešās valstis atbildīgajam kredītrīkotājam, OLAF un Revīzijas palātai piešķirtu vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.
- (63) Ievērojot Padomes Lēmuma 2013/755/ES⁽²²⁾ 94. pantu, aizjūras zemēs vai teritorijās iedibinātas personas un subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar Programmas noteikumiem un mērķiem un kārtību, kas var būt piemērojama dalībvalstij, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta.
- (64) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu⁽²³⁾ 22. un 23. punktu, Programma būtu jānovērtē, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota saskaņā ar īpašām ziņošanas un uzraudzības prasībām, bet vienlaikus izvairoties no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga, jo īpaši dalībvalstīm un Programmas atbalsta saņēmējiem. Minētajās prasībās vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj izmērāmi rādītāji, ko izmanto par pamatu, lai novērtētu Programmas ietekmi uz vietas.

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

⁽²¹⁾ OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

⁽²²⁾ Padomes Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

⁽²³⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (65) Lai nodrošinātu, ka tiek efektīvi novērtēts Programmas progress virzībā uz tās mērķu sasniegšanu, Komisijai vajadzētu būt deleģētām pilnvarām pieņemt tiesību aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz V pielikuma grozīšanu, lai – ja to uzskata par nepieciešamu – grozītu ietekmes ceļu rādītājus un noteiktu atsaucis vērtības un mērķrādītājus, kā arī lai šo regulu papildinātu ar noteikumiem par uzraudzības un novērtēšanas satvara izveidi. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbu, rīkotu pienācīgas apspriešanās, arī ekspertu līmenī, un minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (66) Saskaņotība un sinerģijas starp Programmu un Savienības kosmosa programmu veicinās globāli konkurētspējīgu un inovatīvu Eiropas kosmosa nozari, pastiprinās Eiropas autonomiju piekļuvē kosmosam un tā izmantošanā aizsargātā un drošā vidē un stiprinās Eiropas lomu pasaulē. Izcilību pētniecībā, radikāli jaunus risinājumus un pakārtotus lietotājus Programmā atbalstīs dati un pakalpojumi, kas kļūs pieejami ar Savienības kosmosa programmu.
- (67) Saskaņotība un sinerģijas starp Programmu un “Erasmus+” sekmēs pētniecības rezultātu ieviešanu, izmantojot mācību pasākumus, ienesīs inovācijas garu izglītības sistēmā un nodrošinās, ka izglītības un mācību pasākumi balstās uz vismodernākajiem pētniecības un inovācijas pasākumiem. Šajā sakarā pēc izmēģinājuma darbībām, kas uzsāktas saskaņā ar programmu “Erasmus+” 2014.–2020. gadam attiecībā uz iniciatīvu “Eiropas universitātes”, Programma attiecīgā gadījumā sinerģiski papildinās “Erasmus+” sniegto atbalstu iniciatīvai “Eiropas universitātes”.
- (68) Lai palielinātu Programmas ietekmi uz Savienības prioritāšu īstenošanu, būtu jāveicina un jāmeklē sinerģijas ar programmām un instrumentiem, kuru mērķis ir reaģēt uz jaunām Savienības vajadzībām, tostarp ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu, Atveseļošanas un noturības mehānismu un programmu *EU4Health*.
- (69) Dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem būtu pienācīgi jāatspoguļo Programmas vajadzības, ņemot vērā bažas un ieteikumus, ko paudušas dažādas ieinteresētās personas un kas arī pausti “Apvārsnis 2020” starpposma izvērtēšanā, ko veica ar neatkarīgu ārējo ekspertu palīdzību.
- (70) Kopēju noteikumu piemērošanai visā Programmā būtu jānodrošina saskaņots satvars, kas veicina dalību programmās, kuras finansiāli atbalsta no Programmas budžeta, tostarp dalību programmās, ko pārvalda finansēšanas struktūras, tādas kā EIT, kopuzņēmumi un jebkādas citas struktūras saskaņā ar LESD 187. pantu, un dalību programmās, kuras īsteno dalībvalstis saskaņā ar LESD 185. pantu. Būtu jāspēj pieņemt konkrētus noteikumus, taču šādi izņēmumi būtu pieļaujami tikai tad, kad tas patiešām ir nepieciešams un kad šāda nepieciešamība ir pienācīgi pamatota.
- (71) Darbībās, uz kurām attiecas Programmas darbības joma, būtu jāievēro pamattiesības un principi, kas atzīti jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”). Tādām darbībām vajadzētu būt saskaņā ar visiem tiesiskajiem pienākumiem, tostarp starptautiskajām tiesībām, un visiem attiecīgiem Komisijas lēmumiem, piemēram Komisijas 2013. gada 28. jūnija paziņojumu⁽²⁴⁾, kā arī ētikas principiem, kuru starpā ir jebkādu pētniecības integritātes pārkāpumu nepieļaušana. Attiecīgos gadījumos būtu jāņem vērā Eiropas Dabaszinātņu un jauno tehnoloģiju ētikas grupas, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumi. Pētniecības pasākumos būtu jāņem vērā arī LESD 13. pants, un būtu jāsamazina dzīvnieku izmantošana pētniecībā un testēšanā, paredzot ar laiku to izmantošanu aizstāt ar citiem veidiem.
- (72) Lai garantētu zinātnisko izcilību un saskaņā ar Hartas 13. pantu, ar Programmu būtu jāveicina akadēmiskās brīvības ievērošana visās valstīs, kas gūst labumu no tās līdzekļiem.

(24) OV C 205, 19.7.2013., 9. lpp.

- (73) Saskaņā ar LESD 180. un 186. pantā noteiktajiem starptautiskās sadarbības mērķiem būtu jāveicina trešās valstīs iedibinātu tiesību subjektu un starptautisku organizāciju dalība, pamatojoties uz savstarpēju labumu un Savienības interesēm. Programmas īstenošanai būtu jānotiek saskaņā ar pasākumiem, kas pieņemti atbilstīgi LESD 75. un 215. pantam, un jāatbilst starptautiskajām tiesībām. Saistībā ar darbībām, kas attiecas uz Savienības stratēģiskajiem aktīviem, interesēm, autonomiju vai drošību, būtu jāspēj ierobežot dalību konkrētās Programmas darbībās, to attiecinot uz tiesību subjektiem, kas iedibināti tikai dalībvalstīs, vai uz tiesību subjektiem, kas iedibināti noteiktās asociētajās valstīs vai citās trešās valstīs, papildus subjektiem, kas iedibināti dalībvalstīs. Izslēdzot Savienībā vai asociētajās valstīs iedibinātus tiesību subjektus, kurus tieši vai netieši kontrolē trešās valstis, kas nav asociētās valstis, vai tādu trešo valstu, kuras nav asociētās valstis, tiesību subjekti, būtu jāņem vērā riski, ko radītu šādu subjektu iekļaušana, no vienas puses, un ieguvumi, ko dotu to līdzdalība, no otras puses.
- (74) Programmā tiek atzīts, ka klimata pārmaiņas ir viens no lielākajiem globālajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, un tā atspoguļo to, cik svarīgi ir pret klimata pārmaiņām cīnīties atbilstoši Savienības saistībām īstenot Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām un Apvienoto Nāciju Organizācijas AIM. Tādēļ Programmai būtu jāpalīdz integrēt klimata pasākumus un sasniegt vispārēju mērķrādītāju, proti, ar 30 % no Savienības budžeta izdevumiem atbalstīt klimata mērķu sasniegšanu. Klimata politikas aspektu integrēšana būtu pienācīgi iekļauj pētniecības un inovācijas saturā un jāpiemēro visos pētniecības cikla posmos.
- (75) Ar klimatu saistīto ietekmes ceļa rādītāju kontekstā Komisijai būtu jāziņo par to projektu rezultātiem, inovācijām un lēsto apkopoto ietekmi, kuri attiecas uz klimatu, tostarp pa Programmas daļām un pa īstenošanas veidiem. Veicot šo analīzi, Komisijai būtu jāņem vērā Savienības pilsoņu ilgtermiņa ekonomiskās, sociālās un ar vidi saistītās izmaksas un ieguvumi, kas izriet no Programmas pasākumiem, tostarp inovatīvu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās risinājumu ieviešana, paredzamā ietekme uz darbvietu radīšanu un uzņēmumu dibināšanu, ekonomikas izaugsme un konkurētspēja, tīra enerģija, veselība un labjutība (tostarp gaisa, augsnes un ūdens kvalitāte). Šīs ietekmes analīzes rezultāti būtu jāpublisko, būtu jānovērtē saistībā ar Savienības mērķiem klimata un enerģētikas jomā un būtu jāņem vērā turpmākajā stratēģiskajā plānošanā un turpmākajās darba programmās.
- (76) Ņemot vērā to, cik svarīgi ir novērst dramatisko bioloģiskās daudzveidības zudumu, pētniecības un inovācijas pasākumiem saskaņā ar Programmu būtu jāsekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un atjaunošana un jāpalīdz sasniegt vispārējo mērķi, proti, 2024. gadā 7,5 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS atvēlēt bioloģiskās daudzveidības mērķiem un 2026. un 2027. gadā bioloģiskās daudzveidības mērķiem atvēlēt 10 % no gada izdevumiem saskaņā ar DFS, vienlaikus ņemot vērā starp klimata un bioloģiskās daudzveidības mērķiem pastāvošo pārklāšanos saskaņā ar 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai.
- (77) Šai regulai piemēro horizontālos finanšu noteikumus, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēmuši, pamatojoties uz LESD 322. pantu. Minētie noteikumi ir izklāstīti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei ar dotācijām, iepirkumu, godalgām un netiešo izpildi, kā arī paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, ietver arī vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.
- (78) Ir iespējams, ka sensitīvas vispārīgas informācijas izmantošana vai personu neatļauta piekļūšana sensitīviem rezultātiem negatīvi ietekmē Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu intereses. Tāpēc konfidencialu datu un klasificētas informācijas apstrāde būtu jāreglamentē ar visiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, tostarp iestāžu iekšējiem noteikumiem, piemēram, Komisijas Lēmumu (ES, Euratom) 2015/444 ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

- (79) Ir jānosaka minimālie dalības nosacījumi gan kā vispārīgs noteikums, ka konsorcijs vajadzētu būt vismaz vienam tiesību subjektam no dalībvalsts, gan attiecībā uz atsevišķu Programmas darbību veidu specifiku.
- (80) Ir nepieciešams paredzēt noteikumus un nosacījumus par Savienības finansējumu Programmas darbību dalībniekiem. Programmas ietvaros dotācijām vajadzētu būt galvenajam atbalsta veidam. Tās būtu jāīsteno, ņemot vērā visus Finanšu regulā noteiktos atbalsta veidus, ieskaitot fiksētas summas, vienotas likmes vai vienības izmaksas, ar domu tos vēl vairāk vienkāršot. Dotāciju nolīgumā būtu jānosaka atbalsta saņēmēju tiesības un pienākumi, tostarp – attiecīgā gadījumā – koordinatora loma un uzdevumi. Būtu jānodrošina, ka dotāciju nolīgumu paraugu izstrāde un to jebkāda būtiska grozīšana notiek ciešā sadarbībā ar dalībvalstu ekspertiem, tostarp nolūkā nodrošināt turpmākus vienkāršojumus atbalsta saņēmējiem.
- (81) Ar finansējuma likmēm šajā regulā domāti maksimālie apmēri, kas atbilst līdzfinansēšanas principam.
- (82) Saskaņā ar Finanšu regulu Programmā būtu jānodrošina pamats atbalsta saņēmēju parasti izmantotās izmaksu uzskaites prakses plašākai akceptēšanai attiecībā uz personāla izmaksām un iekšējos norēķinos izmantotām preču un pakalpojumu vienības izmaksām, tostarp attiecībā uz lielām pētniecības infrastruktūrām "Apvārsnis 2020" nozīmē. Visiem atbalsta saņēmējiem vajadzētu būt iespējai iekšējos norēķinos izmantot preču un pakalpojumu vienas vienības izmaksas, ko aprēķina saskaņā ar atbalsta saņēmēju parasto grāmatvedības praksi, apvienojot faktiskās tiesības un netiesības izmaksas. Šajā sakarā atbalsta saņēmējiem vajadzētu būt nodrošinātai iespējai iekļaut faktiskās netiesības izmaksas, ko aprēķina, pamatojoties uz iemaksu sadales skalu šādās iekšējos norēķinos izmantotās preču un pakalpojumu vienības izmaksās.
- (83) Pašreizējā faktisko personāla izmaksu atlīdzināšanas sistēma būtu jāvienkāršo vēl vairāk, izmantojot uz projektu balstītu atalgojuma pieeju, kas izstrādāta "Apvārsnis 2020" ietvaros, un vēl vairāk jānosaka ar Finanšu regulu ar mērķi samazināt Programmā iesaistīto Savienības pētnieku atalgojuma starpību.
- (84) Ar "Apvārsnis 2020" izveidotais un Komisijas pārvaldītais Dalībnieku garantiju fonds ir izrādījies svarīgs garantiju mehānisms, kas mazina riskus, kuri saistās ar saistības neizpildījušo dalībnieku neatmaksātajām maksājumiem summām. Tādēļ būtu jāturpina veidot Dalībnieku garantiju fondu, kas pārdēvēts par Savstarpējās apdrošināšanas mehānismu ("mehānisms"), un tas būtu jāpaplašina, to attiecinot uz citām finansēšanas struktūrām, jo īpaši iniciatīvām uz LESD 185. panta pamata. Mehānismu būtu jāspēj paplašināt, to attiecinot arī uz visu citu tieši pārvaldāmo Savienības programmu atbalsta saņēmējiem. Pamatojoties uz to, ka iespējamā negatīvā atdeve no ieguldījumiem, kas veikti ar mehānismu, tiek rūpīgi pārraudzīta, Komisijai būtu jāveic atbilstīgi riska mazināšanas pasākumi, lai mehānisms varētu turpināt savu intervenci Savienības finanšu interešu aizsardzības nolūkā un atgriezt ieguldījumu atbalsta saņēmējiem atlikuma maksājuma veikšanas laikā.
- (85) Būtu jānosaka rezultātu izmantošanas un izplatīšanas noteikumi, nodrošinot, ka atbalsta saņēmēji piemērotā veidā rezultātus aizsargā, izmanto, izplata un gādā par to pieejamību. Lielāks uzsvars būtu jāliek uz minēto rezultātu izmantošanu, un Komisijai būtu jāidentificē atbalsta saņēmēju iespējas izmantot rezultātus un tās maksimāli jāpapalīdzina, jo īpaši Savienībā. Rezultātu izmantošanā būtu jāņem vērā Programmas principi, tostarp inovācijas veicināšana Savienībā un EPT stiprināšana.
- (86) Būtu jānosargā "Apvārsnis 2020" priekšlikumu izvērtēšanas un atlases sistēmas galvenie elementi, īpašu vērību atvēlot izcilībai un attiecīgos gadījumos "ietekmei" un "īstenošanas kvalitātei un efektivitātei". Priekšlikumi arī turpmāk būtu jāatlasa uz neatkarīgu ārējo ekspertu vērtējuma pamata. Izvērtēšanas process būtu jāizstrādā tā, lai izvairītos no interešu konfliktiem un neobjektivitātes. Būtu jāņem vērā iespēja izmantot divpakāpju iesniegšanas procedūru, un attiecīgos gadījumos pirmajā izvērtēšanas posmā varētu izvērtēt anonimizētus priekšlikumus. Komisijai arī turpmāk izvērtēšanas procesā attiecīgā gadījumā būtu jāiesaista neatkarīgi novērotāji. Attiecībā uz *Pathfinder* pasākumiem, misijām un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kā izklāstīts darba programmā, var ņemt vērā to, ka jānodrošina projektu portfeļa vispārēja saskaņība, ar noteikumu, ka priekšlikumi ir sasnieguši piemērojamās sliekšņa vērtības. Tā mērķi un procedūras būtu jāpublicē iepriekš. Saskaņā ar Finanšu regulas 200. panta 7. punktu pieteikumu iesniedzējiem būtu jāsaņem informācija par viņu priekšlikuma izvērtēšanu, tostarp jo īpaši – attiecīgā gadījumā – par noraidījuma iemesliem.

- (87) Lai Savienības līdzekļu saņēmējiem mazinātu administratīvo slogu, attiecībā uz visām Programmas daļām, ja tas ir iespējams, saskaņā ar Finanšu regulas 126. un 127. pantu būtu jāsteno sistemātiska savstarpēja paļaušanās uz novērtēšanu un revīziju ar citām Savienības programmām. Savstarpēja paļaušanās būtu skaidri jāparedz, ņemot vērā arī tādus citus ticamības noteikšanas elementus kā sistēmu un procesu revīzijas.
- (88) Specifiski izaicinājumi pētniecības un inovācijas jomā būtu jārisina, izmantojot godalgas, tostarp attiecīgā gadījumā kopējas vai apvienotas godalgas, kuru piešķiršanu organizē Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra kopā ar citām Savienības struktūrām, asociētajām valstīm, citām trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai bezpeļņas tiesību subjektiem. Ar godalgām būtu jāatbalsta Programmas mērķu sasniegšana.
- (89) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un dot rezultātu, jo īpaši, ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un paredzamo neatbilstības risku. Šajā procesā būtu jāapsver iespēja izmantot fiksētas summas, vienotas likmes un vienības izmaksu likmes.
- (90) Lai nodrošinātu nepārtrauktību atbalsta sniegšanā attiecīgajā politikas jomā un lai īstenošana varētu sākties no 2021.–2027. gada DFS darbības sākuma, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā un tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.
- (91) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, tā kā ir jāizvairās no dublēšanās, jāsasniedz kritiskā masa svarīgākajās jomās un maksimāli jāpalielina Savienības pievienotā vērtība, tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (92) Tādēļ būtu jāatceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1290/2013 ⁽²⁶⁾ un Regula (ES) Nr. 1291/2013,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu tiek izveidota pētniecības un inovācijas pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa" ("Programma") uz DFS ilgumu no 2021. līdz 2027. gadam, tiek paredzēti noteikumi par dalību un rezultātu izplatīšanu attiecībā uz Programmā paredzētajām netiešajām darbībām un tiek noteikts satvars, kas uz to pašu ilgumu reglamentē Savienības atbalstu pētniecības un inovācijas pasākumiem.

Šajā regulā ir izklāstīti Programmas mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma veidi un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. Programmu īsteno ar:

- a) īpašo programmu, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2021/764;
- b) finansiālu iemaksu Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtā, kas izveidots ar EIT Regulu;

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1290/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko nosaka pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" (2014.–2020. gads) dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulu (EK) Nr. 1906/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 81. lpp.).

c) īpašo aizsardzības pētniecības programmu, kas izveidota ar Regulu (ES) 2021/697.

3. Izņemot 1. un 5. pantu, 7. panta 1. punktu un 12. panta 1. punktu, šo regulu nepiemēro šā panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajai īpašajai aizsardzības pētniecības programmai.

4. Ja vien nav noteikts citādi, šajā regulā lietotie termini “Apvārsnis Eiropa”, “Programma” un “Īpašā programma” attiecas uz jautājumiem, kas saistīti tikai ar 2. punkta a) apakšpunktā minēto īpašo programmu.

5. EIT īsteno Programmu saskaņā ar saviem stratēģiskajiem mērķiem laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, kas noteikti EIT stratēģiskajā inovācijas programmā, un ņemot vērā 6. pantā un šā panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā īpašajā programmā minēto stratēģisko plānošanu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pētniecības infrastruktūras” ir objekti, kas nodrošina resursus un pakalpojumus pētniecības kopienām, lai tās varētu veikt pētniecību un veicināt inovāciju savās jomās; tā ietver arī saistītos cilvēkresursus, svarīgāko aprīkojumu vai instrumentu kopas; ar zināšanām saistītus objektus, piemēram, krājumus, arhīvus vai zinātnisko datu infrastruktūras; datošanas sistēmas, sakaru tīklus un citas unikālas infrastruktūras, kuras var izmantot ārējie lietotāji un kurām ir būtiska nozīme, lai sasniegtu izcilību pētniecībā un inovācijā; attiecīgā gadījumā tās var izmantot arī ar pētniecību nesaistītās jomās, piemēram, izglītības vai publisko pakalpojumu sniegšanas jomā, un tās var būt “vienkopus”, “virtuālas” vai “izkliedētas”;
- 2) “viedās specializācijas stratēģija” ir valsts vai reģionāla inovācijas stratēģija, kurā nosaka prioritātes, lai radītu konkurētspējas priekšrocības, izstrādājot un samērojot izpēti un inovācijas priekšrocības ar uzņēmējdarbības vajadzībām nolūkā saskaņoti ņemt vērā jaunās iespējas un tirgus attīstību, vienlaikus nepieļaujot darbību pārklāšanos un sadrumstalotību, tostarp stratēģija, kas var būt veidota kā valsts vai reģionālās pētniecības un inovācijas stratēģisks politikas satvars vai būt tajā iekļauta un atbilst veicinošajam nosacījumam, kas izklāstīts Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos;
- 3) “Eiropas partnerība” ir iniciatīva, kura sagatavota, agrīni iesaistoties dalībvalstīm un asociētajām valstīm, un kurā Savienība kopā ar privātā un/vai publiskā sektora partneriem (tādiem kā rūpniecība, universitātes, pētniecības organizācijas, struktūras, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus vietējā, reģionālā, valsts vai starptautiskā līmenī, vai pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tai skaitā fondi un NVO) apņemas kopīgi atbalstīt pētniecības un inovācijas pasākumu programmas izstrādi un īstenošanu, tostarp saistībā ar ieviešanu tirgū, regulējumā vai politikā;
- 4) “atvērta piekļuve” ir galalietotājiem bez maksas nodrošināta tiešsaistes piekļuve pētnieciskajai izlaidei, kas radīta Programmas darbību īstenošanas rezultātā, saskaņā ar 14. pantu un 39. panta 3. punktu;
- 5) “atvērta zinātne” ir pieeja zinātniskajam procesam, kura balstās uz atvērtu sadarbību, instrumentiem un zināšanu izplatīšanu un ietver 14. pantā uzskaitītos elementus;
- 6) “misija” ir izcilībā balstītu un ietekmes virzītu starpdisciplināru un starpnozaru pētniecības un inovācijas darbību portfelis, kas paredzēts, lai: i) noteiktā termiņā sasniegtu izmērāmu mērķi, ko nebūtu iespējams sasniegt ar individuālām darbībām; ii) ar zinātnes un tehnoloģijas palīdzību radītu ietekmi uz sabiedrību un lēmumu pieņemšanu; un iii) būtu svarīgs ievērojamai Eiropas iedzīvotāju daļai un plašam Eiropas pilsoņu lokam;
- 7) “pirmskomercializācijas iepirkums” ir tādu pētniecības un izstrādes pakalpojumu iepirkums, kuri ietver riska/ieguvumu dalīšanu atbilstoši tirgus nosacījumiem un konkurencei pakļautu izstrādi pa posmiem, kur pētniecības un izstrādes pakalpojumu iepirkums ir skaidri nošķirts no galaproduktu ieviešanas komerciālos apjomos;
- 8) “inovatīvu risinājumu publiskais iepirkums” ir iepirkums, kurā līgumslēdzējas iestādes rīkojas kā sākuma klients attiecībā uz inovatīvām precēm vai pakalpojumiem, kas vēl nav pieejami plašā komerciālā mērogā, un var ietvert atbilstības pārbaudi;

- 9) "piekļuves tiesības" ir tiesības izmantot rezultātus vai iepriekš uzkrātās zināšanas ar noteikumiem un nosacījumiem, kas noteikti saskaņā ar šo regulu;
- 10) "iepriekš uzkrātās zināšanas" ir jebkādi dati, zinātība vai informācija neatkarīgi no to veida vai rakstura, materiāli vai nemateriāli, tostarp jebkuras tiesības, piemēram, intelektuālā īpašuma tiesības, kas: i) atbalsta saņēmēju rīcībā bijuši pirms iesaistīšanās konkrētā darbībā; un ii) ko atbalsta saņēmēji noteikuši ar rakstisku vienošanos, kā tas nepieciešams saistībā ar darbības īstenošanu vai tās rezultātu izmantošanu;
- 11) "izplatīšana" ir rezultātu publiskošana ar atbilstošiem līdzekļiem, izņemot publiskošanu, kas izriet no rezultātu aizsardzības vai izmantošanas, ieskaitot ar zinātniskajām publikācijām jebkurā plašsaziņas līdzeklī;
- 12) "izmantošana" ir rezultātu lietošana turpmākos pētniecības un inovācijas pasākumos, kas nav attiecīgās darbības aptverti pētniecības un inovācijas pasākumi, ieskaitot cita starpā komerciālu izmantošanu, tādu kā produkta vai procesa izstrāde, izveide, ražošana un laišana tirgū vai pakalpojuma izveide un sniegšana, vai standartizācijas pasākumos;
- 13) "taisnīgi un saprātīgi nosacījumi" ir atbilstīgi nosacījumi, tostarp iespējamie finansiālie noteikumi vai autoratlīdzības nepiemērošanas nosacījumi, ņemot vērā īpašos apstākļus, kādos pieprasīta piekļuve, piemēram, to rezultātu vai iepriekš uzkrāto zināšanu faktisko vai iespējamo vērtību, kam tiek pieprasīta piekļuve, un/vai paredzētās izmantošanas jomu, ilgumu vai citus izmantošanas aspektus;
- 14) "finansēšanas struktūra" ir Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētā struktūra vai organizācija, kam Komisija ir uzticējusi budžeta īstenošanas uzdevumus Programmas ietvaros;
- 15) "Eiropas nozīmes starptautiska pētniecības organizācija" ir starptautiska organizācija, kuras locekļu vairākums ir dalībvalstis vai asociētās valstis un kuras galvenais mērķis ir veicināt sadarbību zinātnes un tehnoloģiju jomā Eiropā;
- 16) "tiesību subjekts" ir fiziska persona vai juridiska persona, kas izveidota un par tādu atzīta saskaņā ar Savienības, valsts vai starptautiskajiem tiesību aktiem un kam piemīt tiesībsubjektība un spēja rīkoties savā vārdā, īstenot tiesības un uzņemties pienākumus, vai subjekts, kas nav juridiska persona, kā minēts Finanšu regulas 197. panta 2. punkta c) apakšpunktā;
- 17) "paplašināšanas valstis" vai "valstis ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā" ir valstis, kurās jābūt iedibinātiem tiesību subjektiem, lai tie atbilstu koordinatora statusam Programmas daļas "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" komponenta "Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana" ietvaros; no dalībvalstīm visā Programmas darbības laikā šādas dalībvalstis ir Bulgārija, Čehija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija un Ungārija; attiecībā uz asociētajām valstīm tas nozīmē atbilstošu valstu sarakstu, kas noteikts, pamatojoties uz kādu rādītāju, un publicēts darba programmā. Par koordinatora statusam pilnībā atbilstošiem šī komponenta ietvaros tiek atzīti arī tiesību subjekti no tālākajiem reģioniem, kā definēts LESD 349. pantā;
- 18) "bezpeļņas tiesību subjekts" ir tiesību subjekts, kura mērķis saskaņā ar statūtiem nav gūt peļņu vai kuram likumā vai statūtos ir noteikts pienākums neizdalīt peļņu akcionāriem vai individuāliem dalībniekiem;
- 19) "mazi vai vidējie uzņēmumi" jeb "MVU" ir mikrouzņēmumi, mazi vai vidēji uzņēmumi, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽²⁷⁾ pielikuma 2. pantā;
- 20) "mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums" ir subjekts, kurš nav MVU un kurā strādā ne vairāk kā 499 darbinieki, kuru skaitu aprēķina saskaņā ar Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 3. līdz 6. pantu;
- 21) "rezultāti" ir konkrētas darbības materiālās vai nemateriālās sekas, piemēram, dati, zinātība vai informācija, neatkarīgi no to veida vai rakstura un no tā, vai tās var aizsargāt, kā arī jebkādas ar tām saistītās tiesības, tostarp intelektuālā īpašuma tiesības;

⁽²⁷⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- 22) “pētnieciskā izlaide” ir konkrētas darbības rezultāti, kam var piešķirt piekļuvi zinātnisku publikāciju, datu vai citu izstrādātu rezultātu un procesu, piemēram, programmatūras, algoritmu, protokolu un elektronisku piezīmju grāmatiņu, veidā;
- 23) “izcilības zīmogs” ir kvalitātes marķējums, kas apliecina, ka priekšlikums, kas iesniegts pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, ir pārsniedzis visas darba programmā noteiktās izvērtējuma sliekšņa vērtības, bet nav bijis iespējams tam piešķirt finansējumu, jo trūcis līdzekļu, kas darba programmā pieejami minētajam uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus, un tam varētu piešķirt atbalstu no citiem Savienības vai valstu finansējuma avotiem;
- 24) “stratēģiskais pētniecības un inovācijas plāns” ir īstenošanas akts, kurā noteikta stratēģija satura īstenošanai darba programmā, kas aptver ne vairāk kā četrus gadus, pēc plašas, obligātas apspriešanās ar lielu skaitu ieinteresēto personu un kas nosaka prioritātes, piemērotos darbības tipus un izmantojamās īstenošanas veidus;
- 25) “darba programma” ir dokuments, ko Komisija pieņēmusi īpašās programmas īstenošanai saskaņā ar Lēmuma (ES) 2021/764 14. pantu, vai satura un struktūras ziņā līdzvērtīgs dokuments, ko pieņēmusi finansēšanas struktūra;
- 26) “līgums” ir vienošanās, kas noslēgta starp Komisiju vai attiecīgo finansēšanas struktūru un tiesību subjektu, kurš īsteno ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītu darbību un kuram piešķirts “Apvāršnis Eiropa” apvienotais finansējums vai EIP apvienotais finansējums;
- 27) “atmaksājama avans” ir “Apvāršnis Eiropa” apvienotā finansējuma vai EIP apvienotā finansējuma daļa, kura atbilst aizdevumam saskaņā ar Finanšu regulas X sadaļu, taču kuru tiešā veidā un atbilstoši bezpeļņas principam piešķir Savienība, lai segtu inovācijas darbībai atbilstošu pasākumu izmaksas, un kura atbalsta saņēmējam ir jāatmaksā Savienībai saskaņā ar līguma nosacījumiem;
- 28) “klasificēta informācija” ir Eiropas Savienības klasificēta informācija, kā definēts Lēmuma (ES, Euratom) 2015/444 3. pantā, kā arī dalībvalstu klasificēta informācija, to trešo valstu klasificēta informācija, ar kurām Savienība ir noslēgusi drošības nolīgumu, un to starptautisko organizāciju klasificēta informācija, ar kurām Savienība ir noslēgusi drošības nolīgumu;
- 29) “finansējuma apvienošanas darbība” ir Savienības budžeta atbalstīta darbība, tostarp finansējuma apvienošanas mehānismā vai platformā, kā definēts Finanšu regulas 2. panta 6) punktā, kura apvieno no Savienības budžeta finansēta neatmaksājamā atbalsta veidus un/vai finanšu instrumentus ar atmaksājama atbalsta veidiem no attīstības vai citām publisko finanšu iestādēm, kā arī komerciālām finanšu iestādēm un ieguldītājiem;
- 30) ““Apvāršnis Eiropa” apvienotais finansējums” ir finansiāls atbalsts programmai, kas īsteno ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītu darbību, kura izpaužas kā īpaša dotācijas vai atmaksājama avansa kombinācija ar ieguldījumu pašu kapitālā vai jebkādu citu atmaksājama atbalsta veidu;
- 31) “EIP apvienotais finansējums” ir tiešs finansiāls atbalsts, ko EIP ietvaros sniedz ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītai darbībai un kas izpaužas kā īpaša dotācijas vai atmaksājama avansa kombinācija ar ieguldījumu pašu kapitālā vai jebkādu citu atmaksājama atbalsta veidu;
- 32) “pētniecības un inovācijas darbība” ir darbība, kas galvenokārt sastāv no pasākumiem, kuri tiecas izveidot jaunas zināšanas vai izpētīt jaunas vai uzlabotas tehnoloģijas, produkta, procesa, pakalpojuma vai risinājuma izmantošanas iespējamību. Tā var ietvert fundamentālos pētījumus un lietišķo pētniecību, tehnoloģiju izstrādi un integrēšanu, testēšanu, demonstrējumus un validēšanu neliela mēroga prototipam laboratorijā vai simulētā vidē;
- 33) “inovācijas darbība” ir darbība, kas galvenokārt sastāv no pasākumiem, kuri ir tieši vērsti uz plānu un vienošanos izveidi vai projektiem attiecībā uz jauniem, pārveidotiem vai uzlabotiem produktiem, procesiem vai pakalpojumiem, iespējams ieskaitot prototipu izveidi, testēšanu, demonstrējumus, eksperimentālu īstenošanu, liela mēroga produktu validēšanu un pavairošanu tirgū;
- 34) “EPP progresīvās pētniecības darbība” ir galvenā pētnieka vadīta pētniecības darbība, tostarp EPP koncepcijas pamatojums (*EPP proof of concept*), ko īsteno individuāli vai vairāki atbalsta saņēmēji, kas saņem finansējumu no Eiropas Pētniecības padomes (EPP);
- 35) “mācību un mobilitātes darbība” ir darbība, kas vērsta uz pētnieku prasmju, zināšanu un karjeras izredžu uzlabošanu, izmantojot mobilitāti starp valstīm un vajadzības gadījumā starp nozarēm vai disciplīnām;

- 36) “programmas līdzfinansēšanas darbība” ir darbība, ar ko nodrošina daudzgadu līdzfinansējumu pasākumu programmai, kuru izveidojuši vai īsteno tiesību subjekti, kas pārvalda vai finansē pētniecības un inovācijas programmas un kas nav Savienības finansēšanas struktūras; ar šādu pasākumu programmu var atbalstīt tīklu veidošanu un koordinēšanu, pētniecību, inovāciju, izmēģinājuma darbības, inovācijas un tirgū ieviešanas darbības, mācību un mobilitātes darbības, informētības palielināšanu un komunikāciju, izplatīšanu un izmantošanu un nodrošināt jebkādu attiecīgu finansiālu atbalstu, tādu kā dotācijas, godalgas un iepirkums, kā arī “Apvāršnis Eiropa” apvienoto finansējumu vai to kombināciju. Programmas līdzfinansēšanas darbību var īstenot minētie tiesību subjekti tieši vai trešās puses to vārdā;
- 37) “pirmskomercializācijas iepirkuma darbība” ir darbība, kuras galvenais mērķis ir īstenot pirmskomercializācijas iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kas ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji subjekti;
- 38) “inovatīvu risinājumu publiskā iepirkuma darbība” ir darbība, kuras galvenais mērķis ir īstenot inovatīvu risinājumu kopīgu vai koordinētu publisko iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kas ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji subjekti;
- 39) “koordinēšanas un atbalsta darbība” ir darbība, kas veicina Programmas mērķu īstenošanu un kas neietver pētniecības un inovācijas pasākumus, izņemot gadījumus, kad tie tiek veikti daļas “Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana” komponenta “Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana” ietvaros; un augšupējā koordinēšana bez pētniecības pasākumu līdzfinansēšanas no Savienības, kas dod iespēju sadarboties tiesību subjektiem no dalībvalstīm un asociētām valstīm, lai stiprinātu EPT;
- 40) “veicināšanas godalga” ir godalga, kas stimulē ieguldījumus noteiktos virzienos, nosakot mērķi pirms darba izpildes;
- 41) “atzinības godalga” ir apbalvojums par pagātnes sasniegumiem un izcilu darbu pēc tā izpildes;
- 42) “ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītā darbība” ir darbība, kas ietver inovācijas darbību un citus pasākumus, kas nepieciešami inovācijas ieviešanai tirgū, tostarp uzņēmumu izaugsmes nodrošināšana, piešķirot “Apvāršnis Eiropa” apvienoto finansējumu vai EIP apvienoto finansējumu;
- 43) “netiešās darbības” ir pētniecības un inovācijas pasākumi, kuriem Savienība sniedz finansiālu atbalstu un kurus uzņemas dalībnieki;
- 44) “tiešās darbības” ir pētniecības un inovācijas pasākumi, kurus Komisija veic, izmantojot tās JRC.
- 45) “iepirkums” ir iepirkums, kā definēts Finanšu regulas 2. panta 49) punktā;
- 46) “saistītais subjekts” ir subjekts, kas definēts Finanšu regulas 187. panta 1. punktā;
- 47) “inovācijas ekosistēma” ir ekosistēma, kas pulcē kopā Savienības līmeņa dalībniekus vai subjektus, kuru funkcionālais mērķis ir darīt iespējamu tehnoloģisko attīstību un inovāciju; tā ietver attiecības starp materiāliem resursiem (piemēram, finansējumu, iekārtām un objektiem), institucionāliem subjektiem (piemēram, augstskolām un atbalsta dienestiem, pētniecības un tehnoloģiju organizācijām, uzņēmumiem, riska kapitāla ieguldītājiem un finanšu starpniekiem) un valstu, reģionālām un vietējām politikas veidošanas un finansēšanas iestādēm;
- 48) “uz projekta pamata aprēķināts atalgojums” ir atalgojums, kas saistīts ar personas dalību projektos, ir daļa no atbalsta saņēmēja parastās atalgojuma prakses un tiek konsekventi izmaksāts.

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārējais mērķis ir nodrošināt Savienības ieguldījumu zinātnisko, tehnoloģisko, ekonomisko un sociālo ietekmi pētniecībā un inovācijā, lai tādējādi stiprinātu Savienības zinātnisko un tehnoloģisko bāzi un veicinātu Savienības konkurētspēju visās dalībvalstīs, tostarp tās rūpniecības jomā, īstenojot Savienības stratēģiskās prioritātes un palīdzēt īstenot Savienības mērķus un politikas, risināt globālas problēmas, tostarp IAM, ievērojot Programmas 2030. gadam un Parīzes nolīguma principus, un stiprināt EPT. Tādējādi Programma maksimāli palielina Savienības pievienoto vērtību, īpašu uzmanību veltot mērķiem un pasākumiem, kurus dalībvalstis vienas pašas nevar efektīvi īstenot, bet kurus var īstenot sadarbojoties.

2. Programmas konkrētie mērķi ir šādi:
- izstrādāt, veicināt un virzīt uz priekšu zinātnisko izcilību, atbalstīt kvalitatīvu jaunu fundamentālu un lietišķu zināšanu, prasmju, tehnoloģiju un risinājumu radīšanu un izplatīšanu, atbalstīt pētnieku mācības un mobilitāti, piesaistīt talantus visos līmeņos un veicināt Savienības talantu kopuma pilnīgu iesaisti darbībās, kas tiek atbalstītas ar Programmu;
  - radīt zināšanas, stiprināt pētniecības un inovācijas ietekmi Savienības rīcībpolitikas izstrādē, atbalstīšanā un īstenošanā un atbalstīt piekļuvi inovatīviem risinājumiem un to ieviešanu Eiropas rūpniecībā, jo īpaši MVU, un sabiedrībā, lai risinātu globālas problēmas, tostarp tās, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un IAM;
  - veicināt visu veidu inovāciju, atvieglojot tehnoloģisko attīstību, demonstrēšanu un zināšanu un tehnoloģijas nodošanu un stiprināt inovatīvu risinājumu izplatīšanu un izmantošanu;
  - optimizēt Programmas sniegumu EPT ietekmes un pievilcīguma stiprināšanā un palielināšanā, veicināt izcilībā balstītu dalību Programmā no visām dalībvalstīm, tostarp no valstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā, un atvieglojot sadarbības saišu veidošanu Eiropas pētniecībā un inovācijā.

4. pants

Programmas struktūra

1. Attiecībā uz 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto īpašo programmu un EIT Programma tiek strukturēta šādās daļās, kas sekmē 3. pantā izklāstītā vispārējā un konkrēto mērķu sasniegšanu:
- I pīlārs "Zinātnes izcilība" ar šādiem komponentiem:
    - EPP;
    - Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA);
    - pētniecības infrastruktūras;
  - II pīlārs "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja" ar šādiem komponentiem, ņemot vērā to, ka SHZ ir būtiska loma visās kopās:
    - kopa "Veselība";
    - kopa "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība";
    - kopa "Civilā drošība sabiedrībai";
    - kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos";
    - kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte";
    - kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide";
    - ar kodolenerģiju nesaistītas JRC tiešās darbības;
  - III pīlārs "Inovatīva Eiropa" ar šādiem komponentiem:
    - EIP;
    - Eiropas inovācijas ekosistēmas;
    - EIT;
  - daļa "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" ar šādiem komponentiem:
    - dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana;
    - Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana.
2. Programmas pasākumu pamatvirzieni ir izklāstīti šīs regulas I pielikumā.

5. pants

Aizsardzības pētniecība un izstrāde

Pasākumos, kas veicami 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās īpašās programmas ietvaros un kas izklāstīti Regulā (ES) 2021/697, uzmanība tiek veltīta tikai aizsardzības pētniecībai un izstrādei, ar tādiem pasākumu mērķiem un pamatvirzieniem, kas vērsti uz Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un rūpniecības bāzes konkurētspējas, efektivitātes un inovācijas spējas veicināšanu.

6. pants

Stratēģiskā plānošana un īstenošana un Savienības finansējuma veidi

1. Programmu īsteno tiešā pārvaldībā vai netiešā pārvaldībā, ko veic finansēšanas struktūras.
2. Finansējumu no Programmas var sniegt ar netiešajām darbībām jebkurā no Finanšu regulā noteiktajiem veidiem, tomēr dotācijas ir galvenais no Programmas sniegtā atbalsta veids. Finansējumu no Programmas var sniegt arī godalgu, iepirkuma un finanšu instrumentu veidā finansējuma apvienošanas darbību ietvaros un kā pašu kapitāla atbalstu *Accelerator* ietvaros.
3. Šajā regulā izklāstītos dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus piemēro netiešajām darbībām.
4. Galvenie Programmā izmantojamie darbības veidi definēti 2. pantā. Šā panta 2. punktā minētos finansējuma veidus izmanto elastīgi visiem Programmas mērķiem, to izmantošanu nosakot atkarībā no konkrēto mērķu vajadzībām un raksturīgajām iezīmēm.
5. Programma atbalsta arī tiešās darbības. Ja minētās tiešās darbības sniedz ieguldījumu iniciatīvās, kas noteiktas saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu, minēto ieguldījumu neuzskata par daļu no minētajām iniciatīvām piešķirtās finansiālās iemaksas.
6. Šīs regulas 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas un EIT ZIK īstenošanu atbalsta ar 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā īpašajā programmā noteikto pētniecības un inovācijas pasākumu pārredzamu un stratēģisku plānošanu, jo īpaši attiecībā uz pīlāru "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja", un tā aptver arī citu pīlāru un daļas "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" attiecīgos pasākumus.

Komisija nodrošina dalībvalstu agrīnu iesaisti un plašu viedokļu apmaiņu ar Eiropas Parlamentu un šādu viedokļu apmaiņu papildina ar apspriešanos ar ieinteresētajām personām un sabiedrību kopumā.

Stratēģiskā plānošana nodrošina saskaņotību ar citām attiecīgajām Savienības programmām un konsekvenci ar Savienības prioritātēm un saistībām un palielina komplementaritāti un sinerģiju ar valstu un reģionālajām finansējuma programmām un prioritātēm, tādējādi stiprinot EPT. Iespējamo misiju un iespējamo institucionalizēto Eiropas partnerību jomas nosaka VI pielikumā.

7. Attiecīgā gadījumā, lai maziem sadarbības konsorciem nodrošinātu ātrāku piekļuvi finansējumam, dažos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, kas paredzēti, lai atlasītu pētniecības un inovācijas darbības vai inovācijas darbības pīlāru "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja" un "Eiropas Inovācijas padome" *Pathfinder* ietvaros, var ierosināt izmantot procedūru "ātrais ceļš uz pētniecību un inovāciju" (ĀCPI procedūra).

Uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus ĀCPI procedūras ietvaros piemīt šādas kumulatīvas raksturīgās iezīmes:

- a) augšupēji uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus;
- b) īsāks laiks līdz dotāciju piešķiršanai, kurš nepārsniedz sešus mēnešus;
- c) atbalsts tiek sniegts tikai maziem sadarbības konsorciem, kuru sastāvā ietilpst ne vairāk kā seši dažādi un neatkarīgi kritērijiem atbilstoši tiesību subjekti;

d) maksimālais finanšu atbalsts uz vienu konsorciju nepārsniedz 2,5 miljonus EUR.

Darba programmā norāda uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kuros izmanto ĀCPI procedūru.

8. Programmas pasākumi galvenokārt tiek izsludināti atklātos uzaicinājumos konkursa kārtībā iesniegt priekšlikumus, tostarp misiju un Eiropas partnerību ietvaros.

7. pants

Programmas principi

1. Pētniecības un inovācijas pasākumos, ko veic 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas ietvaros un EIT ietvaros, pievēršas tikai civiliem lietojumiem. Netiek atļauti budžeta pārvietojumi starp 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT piešķirto summu un 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai piešķirto summu, un netiek pieļauta lieka dublēšanās starp abām programmām.

2. Programma nodrošina daudzdisciplināru pieeju un attiecīgā gadījumā paredz sociālo un humanitāro zinātņu integrēšanu visās kopās un pasākumos, kas tiek īstenoti Programmas ietvaros, tostarp specifiskus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus par tematiem, kas saistīti ar sociālajām un humanitārajām zinātnēm.

3. Programmas ar sadarbību saistītās daļas nodrošina līdzsvaru starp zemākiem un augstākiem TGL, tādējādi aptverot visu vērtības veidošanas ķēdi.

4. Programma nodrošina tādas sadarbības ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un tādu iniciatīvu efektīvu veicināšanu un integrāciju, kuru pamatā ir uz savstarpējs ieguvums, Savienības intereses, starptautiskās saistības un attiecīgā gadījumā savstarpīgums.

5. Programma palīdz paplašināšanas valstīm palielināt to dalību tajā un veicināt plašu ģeogrāfisko tvērumu sadarbības projektos, tostarp izplatot zinātnisko izcilību, veicinot jaunas sadarbības saites, stimulējot intelektuālā darbaspēka apriti, kā arī īstenojot 24. panta 2. punktu un 50. panta 5. punktu. Minētos centienus atspoguļo dalībvalstu veikti samērīgi pasākumi, tostarp pievilcīgas darba samaksas noteikšana pētniekiem, izmantojot Savienības, valstu un reģionālo fondu atbalstu. Atkarībā no situācijas attiecīgajā pētniecības un inovācijas jomā īpaša uzmanība tiek veltīta ģeogrāfiskajam līdzsvaram izvērtēšanas grupās un tādās struktūrās kā valdes un ekspertu grupas, vienlaikus neapdraudot izcilības kritērijus.

6. Programma nodrošina visiem vienlīdzīgu iespēju efektīvu veicināšanu un dzimumu līdztiesības aspekta īstenošanu, tostarp dzimuma dimensijas iekļaušanu pētniecības un inovācijas saturā. Tās mērķis ir risināt jautājumus, kas saistīti ar dzimumu līdzsvara trūkuma cēloņiem. Īpaša uzmanība tiek veltīta tam, lai nodrošinātu pēc iespējas labāku dzimumu līdzsvaru izvērtēšanas darba grupās un citās attiecīgās konsultatīvās struktūrās, tādās kā valdes un ekspertu grupas.

7. Programmu īsteno sinerģijā ar citām Savienības programmām, vienlaikus cenšoties panākt maksimālu administratīvo vienkāršošanu. Neizsmeļošs saraksts, kurā uzskaitītas sinerģijas ar citām Savienības programmām, ir iekļauts IV pielikumā.

8. Programma veicina publisko un privāto ieguldījumu pētniecībā un inovācijā palielināšanu dalībvalstīs, tādējādi palīdzot sasniegt pētniecībā un izstrādē veikto kopējo ieguldījumu līmeni vismaz 3 % apmērā no Savienības IKP.

9. Īstenojot Programmu, Komisija turpina tiekties pēc administratīvās vienkāršošanas un sloga mazināšanas pieteikumu iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem.

10. Saistībā ar Savienības vispārējo mērķi, proti, integrēt klimata pasākumus Savienības nozaru politikās un Savienības fondos, šīs Programmas ietvaros veicamās darbības attiecīgā gadījumā vismaz 35 % izdevumu atvēl klimata mērķiem. Klimata politikas aspektus atbilstoši integrē pētniecības un inovācijas saturā.

11. Programma veicina līdzradīšanu un līdzveidošanu, iesaistot iedzīvotājus un pilsonisko sabiedrību.

12. Programma nodrošina publiskā finansējuma pārredzamību un pārskatatbildību pētniecības un inovācijas projektos, tādējādi aizsargājot sabiedrības intereses.

13. Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra nodrošina, ka visiem iespējamajiem dalībniekiem laikā, kad tiek publicēti uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus, tiek darīti pieejami pietiekami norādījumi un informācija, jo īpaši izmantojamā dotācijas nolīguma paraugs.

8. pants

Misijas

1. Misijas plāno pilnā "Globāli uzaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja", taču tām var izmantot arī darbības, ko veic citās Programmas daļās, kā arī komplementāras darbības, ko veic citu Savienības programmu ietvaros. Misijas pieļauj konkurējošus risinājumus un rezultātā dod visas Eiropas mēroga pievienoto vērtību un ietekmi.

2. Misijas definē un īsteno saskaņā ar šo regulu un 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto īpašo programmu, nodrošinot dalībvalstu aktīvu un agrīnu iesaisti un plašu apmaiņu ar Eiropas Parlamentu. Misijas, to mērķus, budžetu, tvērumu, rādītājus un starpmērķus norāda attiecīgi pētniecības un inovācijas stratēģiskajos plānos vai darba programmās. Priekšlikumu izvērtēšanu misijās veic saskaņā ar 29. pantu.

3. Programmas pirmajos trīs gados ne vairāk kā 10 % no II pilnā gada budžeta plāno, izsludinot īpašus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus misiju īstenošanai. Programmas atlikušajiem gadiem minēto procentuālo daļu var palielināt pēc misiju atlases un pārvaldības procesa pozitīva novērtējuma. Komisija dara zināmu, kāda katras darba programmas budžeta kopējā daļa tiek atvēlēta misijām.

4. Misijas:

- a) izmantojot IAM kā izstrādes un īstenošanas avotu, ir ar skaidru pētniecības un inovācijas saturu un Savienības pievienoto vērtību un veicina Savienības prioritāšu un saistību īstenošanu un 3. pantā minēto Programmas mērķu izpildi;
- b) aptver vispārējās Eiropas nozīmes jomas, ir iekļaujošas, veicina publisko un privāto sektoru pārstāvošu dažāda veida ieinteresēto personu, tostarp iedzīvotāju un tiešo lietotāju, plašu iesaisti un aktīvu dalību un nodrošina pētniecības un inovācijas rezultātus, no kuriem labumu var gūt visas dalībvalstis;
- c) balstās uz drosmīgām un iedvesmojošām idejām, līdz ar to tām ir plaša, zinātniska, tehnoloģiska, sabiedriska, ekonomiska un ar vidi vai politiku saistīta nozīme un ietekme;
- d) norāda skaidru virzienu un skaidrus mērķus, ir paredzētas konkrēta mērķa sasniegšanai, izmērāmas un izpildāmas noteiktā laikā, un tām ir skaidrs budžeta finansējums;
- e) tiek atlasītas pārredzamā veidā un ir vērstas uz vērienīgiem, izcilībā balstītiem un ietekmes virzītiem, bet reālistiskiem mērķiem un uz pētniecības, attīstības un inovācijas pasākumiem;
- f) ir ar nepieciešamo darbības jomu, mērogu, resursu mobilizāciju un to izpildes rezultātu nodrošināšanai nepieciešamo papildu publisko un privāto līdzekļu radīto sviras efektu;
- g) stimulē pasākumus dažādās disciplīnās (tostarp sociālajās un humanitārajās zinātnēs) un ietver plaša TGL klāsta, tostarp zemāka TGL, pasākumus;
- h) ir atvērtas daudzējādām, augšupējām pieejām un risinājumiem, kuros ņem vērā cilvēka un sabiedrības intereses un ieguvumus un atzīst dažādo ieguldījumu svarīgumu to sasniegšanā;
- i) pārredzamā veidā izmanto sinerģiju ar citām Savienības programmām, kā arī ar valstu un attiecīgā gadījumā reģionālām inovācijas ekosistēmām.

5. Komisija uzrauga un izvērtē katru misiju saskaņā ar 50. un 52. pantu un V pielikumu, tostarp progresu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķu īstenošanā, aptverot misiju īstenošanu, pārraudzību un pakāpenisku izbeigšanu. Pirmo Programmā izveidoto misiju novērtēšana notiek ne vēlāk kā 2023. gadā un pirms tiek pieņemti jebkādi lēmumi par jaunu misiju izveidi vai par esošo misiju turpināšanu, izbeigšanu vai pārvirzīšanu. Minētās novērtēšanas rezultātus publisko, un tie cita starpā ietver to atlases procesa un to pārvaldības, budžeta, galveno problēmjautājumu un sasniegtā progressa analīzi.

*9. pants***Eiropas Inovācijas padome**

1. Komisija izveido EIP kā centrāli pārvaldītu vienotu kontaktpunktu, kura mērķis ir īstenot III pīlāra "Inovātīva Eiropa" darbības, kas attiecas uz EIP. EIP galveno uzmanību veltī radikālai un pārveidojošai inovācijai, kas īpaši orientēta uz tirgu radošu inovāciju, vienlaikus atbalstot arī visu veidu, tostarp pakāpenisku, inovāciju.

EIP darbojas saskaņā ar šādiem principiem:

- a) skaidra Savienības pievienotā vērtība;
- b) autonomija;
- c) spēja uzņemt riskus;
- d) efektivitāte;
- e) lietderība;
- f) pārredzamība;
- g) pārskatatbildība.

2. EIP ir atvērta visu veidu inovatoriem, tostarp privātpersonām, universitātēm, pētniecības organizācijām un uzņēmumiem (MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un izņēmuma gadījumos maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem), kā arī individuāliem atbalsta saņēmējiem un daudznozaru konsorcijiem. Vismaz 70 % no EIP budžeta tiek atvēlēti MVU, tostarp jaunuzņēmumiem.

3. EIP valde un pārvaldības iezīmes ir aprakstītas Lēmumā (ES) 2021/764.

*10. pants***Eiropas partnerības**

1. Programmas daļas var tikt īstenotas Eiropas partnerību ietvaros. Savienības iesaistīšanās Eiropas partnerībās notiek šādi:

- a) dalība Eiropas partnerībās, kas izveidotas, pamatojoties uz saprašanās memorandu vai līgumisku vienošanos starp Komisiju un partneriem, kuri minēti 2. panta 3. punktā, norādot Eiropas partnerības mērķus, Komisijas un pārējo partneru attiecīgās saistības attiecībā uz to finansiālām iemaksām un/vai ieguldījumiem natūrā, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus, sasniedzamos rezultātus un ziņošanas kārtību. Tajos ietver komplementārus pētniecības un inovācijas pasākumus, ko īsteno partneri un Programma (kopīgi plānotās Eiropas partnerības);
- b) dalība un finansiālā iemaksa pētniecības un inovācijas pasākumu programmā, norādot mērķus, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus un sasniedzamos rezultātus, pamatojoties uz partneru saistībām attiecībā uz to finansiālām iemaksām un/vai ieguldījumiem natūrā un to attiecīgo pasākumu integrēšanu, izmantojot Programmas līdzfinansēšanas darbību (līdzfinansētās Eiropas partnerības);
- c) dalība un finansiāla iemaksa pētniecības un inovācijas programmās, ko īsteno vairākas dalībvalstis saskaņā ar LESD 185. pantu vai struktūras, kuras izveidotas, ievērojot LESD 187. pantu, piemēram, kopuzņēmumi, vai EIT ZIK saskaņā ar EIT regulu (institucionalizētās Eiropas partnerības).

Institucionalizētās Eiropas partnerības īsteno vienīgi tad, ja ar citām Programmas daļām, tostarp ar cita veida Eiropas partnerībām, nebūtu iespējams sasniegt attiecīgos mērķus vai panākt vajadzīgo ietekmi un ja tā ir pamatota izvēle no ilgtermiņa perspektīvas viedokļa un augstas integrācijas pakāpes dēļ. Eiropas partnerības saskaņā ar LESD 185. pantu vai 187. pantu īsteno visu finansiālo iemaksu centralizētu pārvaldību, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos. Visu finansiālo iemaksu centralizētas pārvaldības gadījumā projekta līmeņa iemaksas no vienas iesaistītās valsts tiek veiktas, pamatojoties uz finansējumu, kas pieprasīts minētajā valstī iedibinātu tiesību subjektu priekšlikumos, ja vien visu iesaistīto valstu starpā nav panākta citāda vienošanās.

Institucionalizēto Eiropas partnerību noteikumos cita starpā norāda mērķus, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus un sasniedzamos rezultātus, kā arī partneru attiecīgās saistības attiecībā uz finansiālām iemaksām un/vai ieguldījumiem natūrā.

2. Eiropas partnerības:

- a) izveido Eiropas vai globālu problēmu risināšanas nolūkā vienīgi tādos gadījumos, kad Programmas mērķus efektīvāk sasniegtu ar Eiropas partnerību, nevis Savienība viena pati un salīdzinājumā ar citiem Programmas atbalsta veidiem; Programmas darbībām, ko īsteno Eiropas partnerībās, piešķir piemērotu "Apvārsnis Eiropa" budžeta daļu; II pilārā lielāko budžeta daļu piešķir darbībām ārpus Eiropas partnerībām;
- b) ievēro tādas principus kā Savienības pievienotā vērtība, pārredzamība un atklātība, ietekme Eiropā un tās labā, spēcīgs sviras efekts pietiekami lielā mērogā, visu iesaistīto pušu ilgtermiņa saistības, elastīgums īstenošanā, saskaņotība un komplementaritāte ar Savienības, vietējām, reģionālām, valsts un attiecīgā gadījumā starptautiskām iniciatīvām vai citām Eiropas partnerībām un misijām;
- c) ir ar skaidru dzīves cikla pieeju, ir ierobežotas laikā un ietver nosacījumus Programmas finansējuma pakāpeniskai izbeigšanai.

3. Eiropas partnerības saskaņā ar šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu pirms to īstenošanas darba programmās norāda stratēģiskos pētniecības un inovācijas plānos.

4. Noteikumi un kritēriji Eiropas partnerību atlasei, īstenošanai, uzraudzībai, izvērtēšanai un pakāpeniskai izbeigšanai ir izklāstīti III pielikumā.

11. pants

Misiju un partnerības jomu pārskatīšana

Līdz 2023. gada 31. decembrim Komisija kā daļu no Programmas vispārējās uzraudzības pārskata šīs regulas VI pielikumu, tostarp misijas un institucionalizētās Eiropas partnerības, kas izveidotas, ievērojot LESD 185. vai 187. pantu, un sniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem Eiropas Parlamentam un Padomei.

12. pants

Budžets

1. Programmas īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir 86 123 000 000 EUR faktiskajās cenās 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT un 7 953 000 000 EUR faktiskajās cenās 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai.

2. Orientējošais 1. punktā minētās summas sadalījums 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT ir šāds:

a) 23 546 000 000 EUR I pilāram "Zinātnes izcilība" laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:

- i) 15 027 000 000 EUR EPP;
- ii) 6 333 000 000 EUR MSCA;
- iii) 2 186 000 000 EUR pētniecības infrastruktūrām;

b) 47 428 000 000 EUR II pilāram "Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja" laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:

- i) 6 893 000 000 EUR kopai "Veselība";
- ii) 1 386 000 000 EUR kopai "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība";
- iii) 1 303 000 000 EUR kopai "Civilā drošība sabiedrībai";

- iv) 13 462 000 000 EUR kopai "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos";
  - v) 13 462 000 000 EUR kopai "Klimats, enerģētika un mobilitāte";
  - vi) 8 952 000 000 EUR kopai "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide";
  - vii) 1 970 000 000 EUR ar kodolenerģiju nesaistītajām JRC tiešajām darbībām;
- c) 11 937 000 000 EUR III pilāram "Inovātīva Eiropa" laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:
- i) 8 752 000 000 EUR EIP;
  - ii) 459 000 000 EUR Eiropas inovācijas ekosistēmām;
  - iii) 2 726 000 000 EUR EIT;
- d) 3 212 000 000 EUR daļai "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana" laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, no tiem:
- i) 2 842 000 000 EUR "dalības paplašināšanai un izcilības izplatīšanai";
  - ii) 370 000 000 EUR "Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšanai un pilnveidošanai".
3. Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 5. pantā paredzētās Programmas īpašās korekcijas rezultātā 1. punktā minēto summu šīs regulas 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT palielina, papildus piešķirot 3 000 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās, kā precizēts Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 II pielikumā.
4. Orientējošais 3. punktā minētās summas sadalījums ir šāds:
- a) 1 286 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās I pilāram "Zinātnes izcilība", no tiem:
- i) 857 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās EPP;
  - ii) 236 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās MSCA;
  - iii) 193 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās pētniecības infrastruktūrām;
- b) 1 286 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās II pilāram "Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja", no tiem:
- i) 686 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās kopai "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība";
  - ii) 257 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās kopai "Civīlā drošība sabiedrībai";
  - iii) 171 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās kopai "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos";
  - iv) 171 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās kopai "Klimats, enerģētika un mobilitāte";
- c) 270 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās III pilāram "Inovātīva Eiropa", no tiem:
- i) 60 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās Eiropas inovācijas ekosistēmām;
  - ii) 210 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās EIT;
- d) 159 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās daļai "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana", no tiem:
- i) 99 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās "dalības paplašināšanai un izcilības izplatīšanai";
  - ii) 60 000 000 EUR salīdzināmajās 2018. gada cenās "Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšanai un pilnveidošanai".

5. Lai reaģētu uz neparedzētām situācijām vai jaunām norisēm un vajadzībām, Komisija ikgadējā budžeta procedūrā var noteikt novirzi no 2. punktā minētajām summām, nodrošinot, ka šī starpība nepārsniedz 10 %. Šāda novirze nav pieļaujama attiecībā uz summām, kas minētas 2. punkta b) apakšpunkta vii) punktā, un kopējo summu, kas noteikta 2. punkta daļai "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana".

6. Šā panta 1. un 3. punktā minēto summu, kas paredzēta 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT, var izmantot arī tādu sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas, izvērtēšanas un citu pasākumu izmaksu un Programmas pārvaldībai un īstenošanai nepieciešamo izdevumu, tostarp visu administratīvo izdevumu, kā arī tās mērķu sasniegšanas izvērtēšanas izdevumu segšanai. Ar netiešajām darbībām saistītie administratīvie izdevumi nepārsniedz 5 % no 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas un EIT netiešo darbību kopējās summas. Turklāt no šā panta 1. un 3. punktā minētās summas 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT var segt arī:

- a) ciktāl tie ir saistīti ar Programmas mērķiem: izmaksas, kas saistītas ar pētījumiem, ekspertu sanāksmēm un informācijas un komunikācijas pasākumiem;
- b) izmaksas, kas saistītas ar informācijas tehnoloģiju tīkliem, kuri īpaši paredzēti informācijas apstrādei un informācijas apmaiņai, tostarp ar korporatīviem informācijas tehnoloģijas rīkiem un citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kas nepieciešama saistībā ar Programmas pārvaldību.

7. Ja nepieciešams tam, lai varētu pārvaldīt darbības, kuras nav pabeigtas līdz 2027. gada 31. decembrim, 6. punktā paredzēto izmaksu segšanai Savienības budžetā var iekļaut apropriācijas arī pēc 2027. gada.

8. Budžeta saistības darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu finanšu gadu, var sadalīt gada iemaksās pa vairākiem gadiem.

9. Saskaņā ar Finanšu regulas 193. panta 2. punkta otrās daļas a) apakšpunktu pienācīgi pamatotos gadījumos, kas precizēti attiecīgajā finansēšanas lēmumā, un uz noteiktu laiku saskaņā ar šo regulu atbalstītos pasākumus un ar tiem saistītās izmaksas var uzskatīt par attiecināmām no 2021. gada 1. janvāra, pat ja tie īstenoti un tās radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.

13. pants

Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta resursi

1. Ievērojot Regulas (ES) 2020/2094 3. panta 3., 4., 7. un 9. punktu, minētās regulas 1. panta 2. punktā minētos pasākumus Programmas ietvaros īsteno, izmantojot summas, kas norādītas minētās regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta iv) punktā.

2. Regulas (ES) 2020/2094 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta iv) punktā minētās summas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus, kā izklāstīts minētās regulas 3. panta 1. punktā. Minētās papildu summas piešķir vienīgi tām pētniecības un inovācijas darbībām, kas vērstas uz Covid-19 krīzes seku – jo īpaši krīzes seku ekonomikā, sociālajā jomā un sabiedrībā – novēršanu. Prioritāti piešķir inovatīviem MVU, un īpašu uzmanību pievērš to integrēšanai sadarbības projektos saskaņā ar II pīlāru.

3. Orientējošais Regulas (ES) 2020/2094 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta iv) punktā minēto summu sadalījums ir šāds:

- a) 25 % – kopai “Veselība”;
- b) 25 % – kopai “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos”;
- c) 25 % – kopai “Klimats, enerģētika un mobilitāte”;
- d) 25 % – EIP.

14. pants

Atvērtā zinātne

1. Programma veicina atvērtu zinātnei kā tādu pieeju zinātnes procesam, kas balstās uz sadarbību un zināšanu izplatīšanu, jo īpaši saskaņā ar turpmāk minētajiem elementiem, ko nodrošina saskaņā ar šīs regulas 39. panta 3. punktu:

- a) atvērta piekļuve no Programmas finansētas pētniecības rezultātā sagatavotām zinātniskām publikācijām;

- b) atvērta piekļuve pētījumu datiem, tostarp tiem, kas ir minēto zinātnisko publikāciju pamatā, saskaņā ar principu “tik atvērti, cik iespējams, tik slēgti, cik nepieciešams”.
2. Savstarpīguma principu atvērtā zinātnē veicina un atbalsta visos asociācijas un sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm, tostarp nolīgumos, ko parakstījušas finansēšanas struktūras, kurām uzticēta Programmas netiešā pārvaldība.
3. Pētījumu datu atbildīgu pārvaldību nodrošina saskaņā ar principiem “atrodamība”, “piekļūstamība”, “savietojamība” un “atkalizmantojamība” (“FAIR principi”). Uzmanību pievērš arī datu ilgtermiņa saglabāšanai.
4. Tiek veicināta un atbalstīta cita veida atvērtās zinātnes prakse, tostarp MVU labā.

15. pants

Alternatīvs, kombinēts un kumulatīvs finansējums un resursu pārvietojumi

1. Programmu īsteno sinerģijā ar citām Savienības programmām saskaņā ar 7. panta 7. punktā noteikto principu.
2. Izcilības zīmogu piešķir darba programmā norādītiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajiem noteikumiem un KLP stratēģisko plānu regulas attiecīgajiem noteikumiem ERAF, ESF+ vai ELFLA var atbalstīt:
- a) Programmā izvēlētās līdzfinansētās darbības; un
- b) darbības, kurām piešķirts Izcilības zīmoga sertifikāts, ar noteikumu, ka tās atbilst visiem šādiem nosacījumiem:
- i) tās ir izvērtētas Programmas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus;
- ii) tās atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus kvalitātes prasību minimumam; un
- iii) vienīgi budžeta ierobežojumu dēļ tās netika finansētas saskaņā ar minēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.
3. Finansējuma iemaksas ERAF, ESF+, EJZAF un ELFLA līdzfinansētajās programmās var uzskatīt par iesaistītās dalībvalsts ieguldījumu šīs regulas 10. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajās Eiropas partnerībās – ar noteikumu, ka tiek ievēroti Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam un konkrēto fondu regulu attiecīgie noteikumi.
4. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī Programmas ietvaros ar noteikumu, ka šī iemaksa nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Atbilstošajam finansējumam, kas piešķirts darbībai, piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. To, kādu atbalstu sniegušas dažādās Savienības programmas, var aprēķināt pēc proporcionalitātes principa saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.
5. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma resursus, kas dalībvalstīm piešķirti dalītā pārvaldībā, var pārvietot uz Programmu, ievērojot Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītos nosacījumus. Komisija apgūst minētos resursus tieši, saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, vai netieši, saskaņā ar minētas daļas c) apakšpunktu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.
6. Ja Komisija saskaņā ar tiešu vai netiešu pārvaldību nav uzņēmusies juridiskās saistības attiecībā uz resursiem, kas pārvietoti saskaņā ar 5. punktu, attiecīgos nepiešķirtos resursus pēc dalībvalsts lūguma var pārvietot atpakaļ uz vienu vai vairākām attiecīgajām avotprogrammām saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulas 2021.–2027. gadam attiecīgajos noteikumos izklāstītajiem nosacījumiem.

16. pants

Programmas asociētās trešās valstis

1. Par Programmas asociētajām valstīm var kļūt šādas trešās valstis (asociētās valstis):
  - a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas locekles, kas ir EEZ dalībvalstis, – saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu;
  - b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Savienības programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Savienību un minētajām valstīm;
  - c) Eiropas kaimiņattiecību politikas valstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Savienības programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Savienību un minētajām valstīm;
  - d) trešās valstis un teritorijas, kuras atbilst visiem turpmāk minētajiem kritērijiem:
    - i) attīstītas spējas zinātnē, tehnoloģijā un inovācijā;
    - ii) apņemšanās ievērot atvērtas tirgus ekonomikas noteikumus, tostarp nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu un cilvēktiesību ievērošanu, ko atbalsta demokrātijas institūti;
    - iii) tādas rīcībpolitikas aktīva sekmēšana, kuras mērķis ir paaugstināt iedzīvotāju ekonomisko un sociālo labklājības līmeni.
2. Katra no 1. punkta d) apakšpunktā minētajām trešām valstīm kļūst par Programmas asociēto valsti saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumā, kurš attiecas uz trešās valsts dalību jebkurā Savienības programmā, ar noteikumu, ka nolīgums:
  - a) nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kas piedalās Savienības programmās, iemaksām un ieguvumiem;
  - b) izklāsta nosacījumus dalībai Savienības programmās, tostarp aprēķinu par finansiālajām iemaksām katrā programmā, un programmu administratīvās izmaksas;
  - c) trešai valstij nepiešķir nekādas pilnvaras pieņemt lēmumus attiecībā uz Savienības programmu;
  - d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt Savienības finanšu intereses.Šā punkta pirmās daļas b) punktā minētās iemaksas veido piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu.
3. Attiecībā uz apmēru, kādā katra trešā valsts iesaistās Programmā, ņem vērā Savienības ieguvumu analīzi un mērķi ar inovācijas palīdzību sekmēt ekonomikas izaugsmi Savienībā. Tādējādi, izņemot EEZ dalībvalstis, valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, atsevišķas Programmas daļas var neiekļaut konkrētas valsts asociācijas nolīgumā.
4. Iespēju robežās asociācijas nolīgumā paredz Savienībā iedibinātu tiesību subjektu dalību līdzvērtīgās asociēto valstu programmās saskaņā ar minētajās programmās izklāstītajiem nosacījumiem un ievērojot savstarpīguma principu.
5. Nosacījumi, kas nosaka finansiālās iemaksas apjomu, nodrošina jebkuras tādas būtiskas nelīdzsvarotības regulāru automātisku korekciju, kas radusies salīdzinājumā ar summu, ko asociētajā valstī iedibinātie subjekti saņem, piedaloties Programmā, un šajā sakarā tiek ņemtas vērā Programmas pārvaldības, izpildes un darbības izmaksas. Finansiālo iemaksu sadalē ņem vērā līmeni, kādā asociēto valstu tiesību subjekti piedalās katrā Programmas daļā.

II SADAĻA

DALĪBAS UN REZULTĀTU IZPLATĪŠANAS NOTEIKUMI

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

17. pants

Finansēšanas struktūras un JRC tiešās darbības

1. Šajā sadaļā izklāstītos noteikumus nepiemēro tiešajām darbībām, ko veic JRC.
2. Finansēšanas struktūras pienācīgi pamatotos gadījumos var atkāpties no šajā sadaļā izklāstītajiem noteikumiem, izņemot 18., 19. un 20. pantu, ja:
  - a) šāda atkāpe ir paredzēta pamataktā, ar kuru izveido finansēšanas struktūru vai kurā tai uzticēti budžeta īstenošanas uzdevumi; vai
  - b) attiecībā uz finansēšanas struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii), iii) vai v) punktā, – ja tas ir paredzēts iemaksu nolīgumā un ja to prasa to īpašās funkcionālās vajadzības vai darbības veids.

18. pants

Kritērijiem atbilstošas darbības un ētikas principi

1. Neskarot šī panta 2. punktu, uz finansējumu var pretendēt vienīgi darbības, ar kurām īsteno 3. pantā minētos mērķus.

Nefinansē šādas pētniecības jomas:

- a) pasākumi, kuru mērķis ir cilvēku klonēšana reproduktīvos nolūkos;
- b) pasākumi, kuru mērķis ir pārveidot cilvēku ģenētisko mantojumu un kuri varētu šādus pārveidojumus padarīt pārmantojamus ⁽²⁸⁾;
- c) pasākumi, kas paredzēti cilvēku embriju radīšanai vienīgi pētniecības nolūkā vai cilmes šūnu ieguvei, tostarp veicot somatisko šūnu kodola pārstādīšanu.

2. Kā pieaugušu, tā embrionālu cilvēka cilmes šūnu pētniecību var finansēt atkarībā gan no zinātniskā ierosinājuma satura, gan no iesaistīto dalībvalstu tiesiskā regulējuma. Finansējumu ne Savienībā, ne ārpus tās nesniedz pētniecības pasākumiem, kuri ir aizliegti visās dalībvalstīs. Pētniecības pasākumam, kas kādā dalībvalstī ir aizliegts, minētajā dalībvalstī nesniedz nekādu finansējumu.

19. pants

Ētika

1. Darbībās, ko veic saskaņā ar Programmu, ievēro ētikas principus un attiecīgos Savienības, valsts un starptautiskos tiesību aktus, tostarp Hartu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju un tās papildprotokolus.

Īpašu uzmanību pievērš proporcionalitātes principam, tiesībām uz privātumu, tiesībām uz personas datu aizsardzību, tiesībām uz personas fizisko un garīgo neaizskaramību, tiesībām uz nediskriminēšanu un nepieciešamībai nodrošināt vides aizsardzību un augsta līmeņa cilvēka veselības aizsardzību.

⁽²⁸⁾ Var finansēt pētniecību, kas saistīta ar dzimumdziedzeru vēža ārstēšanu.

2. Tiesību subjekti, kas piedalās darbībā, sniedz:
  - a) ētikas pašnovērtējumu, kurā apzina un sīki izklāsta visus paredzamos ētikas aspektus, kas saistīti ar finansējamo pasākumu mērķi, īstenošanu un iespējamo ietekmi, tostarp apstiprinājumu par atbilstību 1. punktam un aprakstu par to, kā tā tiks nodrošināta;
  - b) apstiprinājumu tam, ka pasākumi atbildīs Eiropas Zinātņu akadēmiju federācijas publicētajam Eiropas Rīcības kodeksam par pētniecības integritāti un ka netiks veikti no finansēšanas izslēgti pasākumi;
  - c) attiecībā uz pasākumiem, ko veic ārpus Savienības, – apstiprinājumu, ka tādi paši pasākumi tiktu atļauti dalībvalstī; un
  - d) attiecībā uz pasākumiem, kuros izmanto cilvēka embrionālas cilmes šūnas, attiecīgā gadījumā – sīku informāciju par licencēšanas un kontroles pasākumiem, ko veic attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes, kā arī sīku informāciju par apstiprinājumiem par atbilstību ētikas principiem, kuri jāiegūst pirms attiecīgo pasākumu sākšanas.
3. Priekšlikumus sistemātiski pārbauda, lai apzinātu darbības, kuras rada sarežģītas vai nopietnas ētikas problēmas, un iesniedz tās ētikas novērtējumam. Ētikas novērtējumu veic Komisija, ja vien tas nav deleģēts finansēšanas struktūrai. Visām darbībām, kas saistītas ar cilvēka embrionālu cilmes šūnu vai cilvēka embriju izmantošanu, ir jāveic ētikas novērtējums. Ētikas pārbaūžu un novērtējumu veikšanā atbalstu sniedz ētikas eksperti. Komisija un finansēšanas struktūras nodrošina ētikas procedūru pārredzamību, neskarot minēto procedūru satura konfidencialitāti.
4. Pirms attiecīgo pasākumu sākšanas tiesību subjekti, kas piedalās darbībā, saņem visus apstiprinājumus vai citus obligātus dokumentus no attiecīgajām valsts, vietējām ētikas komitejām vai citām struktūrām, piemēram, datu aizsardzības iestādēm. Minētos dokumentus glabā dosjē un pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai vai attiecīgajai finansēšanas struktūrai.
5. Vajadzības gadījumā Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic ētikas pārbaudes. Vērtējot sarežģītus vai nopietnus ētikas aspektus, ētikas pārbaudes veic Komisija, ja vien Komisija šo uzdevumu nedeleģē finansēšanas struktūrai.

Ētikas pārbaūžu veikšanā atbalstu sniedz ētikas eksperti.

6. Darbības, kas neatbilst 1.–4. punktā minētajām ētikas prasībām un tādēļ nav ētiski pieņemamas, tiek noraidītas vai izbeigtas, tiklīdz ir konstatēta to ētiskā nepieņemamība.

20. pants

Drošība

1. Darbības, ko veic saskaņā ar programmu, atbilst piemērojamajiem drošības noteikumiem un jo īpaši noteikumiem par klasificētas informācijas aizsardzību pret neatļautu izpaušanu, ieskaitot atbilstību visiem attiecīgajiem Savienības un valsts tiesību aktiem. Gadījumā, ja pētniecība tiek veikta ārpus Savienības, izmantojot vai radot klasificētu informāciju, ir arī nepieciešams, ka papildus minēto prasību izpildei ir ticis noslēgts drošības nolīgums starp Savienību un trešo valsti, kurā tiks veikta pētniecība.
2. Vajadzības gadījumā priekšlikumos ietver drošības pašnovērtējumu, kurā apzināti visi drošības aspekti un sīki izklāstīts, kā minētie aspekti tiks risināti, lai izpildītu attiecīgos Savienības un valsts tiesību aktus.
3. Vajadzības gadījumā Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic drošības kontroles procedūru priekšlikumiem, kas rada bažas par drošības aspektiem.
4. Attiecīgā gadījumā darbības, ko veic saskaņā ar Programmu, atbilst Lēmumam (ES, Euratom) 2015/444 un tā īstenošanas noteikumiem.

5. Tiesību subjekti, kas piedalās darbībā, nodrošina aizsardzību pret tādas klasificētas informācijas neatļautu izpaušanu, ko izmanto darbībā vai ko rada darbība. Pirms attiecīgo pasākumu sākšanas tās uzrāda apliecinājumu par personas drošības pielaidi vai objekta drošības pielaidi no attiecīgajam valsts drošības iestādēm.
6. Ja ar klasificētu informāciju jāstrādā neatkarīgiem ārējiem ekspertiem, pirms minēto ekspertu iecelšanas jābūt saņemtai attiecīgas pakāpes drošības pielaidei.
7. Vajadzības gadījumā Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra var veikt drošības pārbaudes.
8. Darbības, kas neatbilst šajā regulām minētajiem drošības noteikumiem, var noraidīt vai izbeigt jebkurā laikā.

II NODAĻA

Dotācijas

21. pants

Dotācijas

Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, dotācijas saskaņā ar Programmu piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VIII sadaļu.

22. pants

Tiesību subjekti, kas ir tiesīgi piedalīties

1. Programmas darbībā var piedalīties ikviens tiesību subjekts, neatkarīgi no tā iedibinājuma vietas un ieskaitot tiesību subjektus no trešām valstīm, kas nav asociētās valstis, vai starptautiskas organizācijas, ar noteikumu, ka ir izpildīti šajā regulā paredzētie nosacījumi, kā arī visi darba programmā vai uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus paredzētie nosacījumi.
2. Izņemot pienācīgi pamatotos gadījumos, ja darba programmā ir noteikts citādi, tiesību subjekti, kas veido konsorciju, ir tiesīgi piedalīties darbībā, ko veic saskaņā ar Programmu, ar noteikumu, ka konsorcijs ietver:
  - a) vismaz vienu neatkarīgu tiesību subjektu, kas iedibināts kādā dalībvalstī; un
  - b) vismaz divus citus neatkarīgus tiesību subjektus, no kuriem katrs iedibināts atšķirīgās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs.
3. EPP progresīvās pētniecības darbības, EIP darbības, mācību un mobilitātes darbības vai programmas līdzfinansēšanas darbības var īstenot viens vai vairāki tiesību subjekti, ar noteikumu, ka viens no minētajiem tiesību subjektiem ir iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī, balstoties uz nolīgumu, kas noslēgts saskaņā ar 16. pantu.
4. Koordinācijas un atbalsta darbības var īstenot viens vai vairāki tiesību subjekti, kuri var būt iedibināti dalībvalstī, asociētajā valstī vai – izņēmuma gadījumos – citā trešā valstī.
5. Darba programmā var paredzēt, ka darbībā, kas saistītas ar Savienības stratēģiskajiem aktīviem, interesēm, autonomiju vai drošību, dalību var ierobežot līdz tikai dalībvalstīs iedibinātiem tiesību subjektiem vai līdz dalībvalstīs un noteiktās asociētajās valstīs vai citās trešās valstīs iedibinātiem tiesību subjektiem. Asociētās valstīs, kuras ir EEZ dalībvalstis, iedibinātu tiesību subjektu dalības jebkāda ierobežošana notiek saskaņā ar Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu noteikumiem un nosacījumiem. Pienācīgi pamatotu un izņēmuma iemeslu dēļ, lai nodrošinātu Savienības un tās dalībvalstu stratēģisko interešu aizsardzību, darba programmā no dalības individuālos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus var izslēgt arī tādus Savienībā vai asociētajās valstīs iedibinātus tiesību subjektus, kurus tieši vai netieši kontrolē trešās valstis, kas nav asociētās valstis, vai tādu trešo valstu, kuras nav asociētās valstis, tiesību subjekti, vai uz to dalību attiecināt darba programmā izklāstītus nosacījumus.

6. Attiecīgos pienācīgi pamatotos gadījumos darba programmā papildus 2.–5. punktā noteiktajiem atbilstības kritērijiem var noteikt atbilstības kritērijus, lai ņemtu vērā konkrētas politikas prasības vai darbības raksturu un mērķus, ieskaitot tiesību subjektu skaitu, tiesību subjekta veidu un iedibinājuma vietu.
7. Ja vien ar vadošo iestādi nav panākta cita vienošanās, darbībās, kurām piešķir summas saskaņā ar 15. panta 5. punktu, piedalās tikai viens tiesību subjekts, kas iedibināts deleģējošās vadošās iestādes jurisdikcijā.
8. Ja tas ir paredzēts darba programmā, darbībās var piedalīties JRC.
9. JRC, Eiropas nozīmes starptautiskas pētniecības organizācijas un tiesību subjektus, kas izveidoti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, uzskata par iedibinātiem dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kur iedibināti citi tiesību subjekti, kas piedalās darbībā.
10. Attiecībā uz EPP progresīvās pētniecības darbībām, mācību un mobilitātes darbību gadījumā un ja tas ir paredzēts darba programmā, starptautiskās organizācijas, kuru galvenais birojs atrodas kādā dalībvalstī vai asociētajā valstī, uzskata par iedibinātām minētajā dalībvalstī vai asociētajā valstī. Attiecībā uz citām Programmas daļām starptautiskas organizācijas, kas nav Eiropas nozīmes starptautiskas pētniecības organizācijas, tiek uzskatītas par iedibinātām trešā valstī, kas nav asociētā valsts.

23. pants

Tiesību subjekti, kas ir tiesīgi saņemt finansējumu

1. Tiesību subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu, ja tie ir iedibināti dalībvalstī vai asociētajā valstī. Ja vien vadošā iestāde nav vienojusies citādi, darbībām, kurām piešķir summas saskaņā ar 15. panta 5. punktu, tiesības saņemt finansējumu ir tikai tiem tiesību subjektiem, kuri ir iedibināti deleģējošās vadošās iestādes jurisdikcijā.
2. Tiesību subjekti, kas ir iedibināti trešā valstī, kas nav asociētā valsts, sedz savas daļības izmaksas. Tomēr tiesību subjekts, kas ir iedibināts trešās valstīs ar zemiem vai vidējiem ienākumiem, kuras nav asociētās valstis, un izņēmuma kārtā citās trešās valstīs, kas nav asociētās valstis, ir tiesīgs saņemt finansējumu darbībai, ja:
  - a) trešā valsts ir norādīta Komisijas pieņemtajā darba programmā; vai
  - b) Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra uzskata, ka attiecīgā subjekta daļība ir būtiska darbības īstenošanai.
3. Saistītie subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu darbībā, ja tie ir iedibināti dalībvalstī, asociētajā valstī, vai trešā valstī, kas norādīta Komisijas pieņemtajā darba programmā.
4. Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei regulāri dara pieejamu informāciju par Savienības finansiālo ieguldījumu apjomu, ko piešķir tiesību subjektiem, kuri iedibināti asociētajās trešās valstīs un trešās valstīs, kas nav asociētās valstis. Attiecībā uz asociētajām valstīm minētā informācija ietver arī informāciju par to finanšu bilanci.

24. pants

Uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus

1. Attiecībā uz visām darbībām uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus saturu iekļauj darba programmā.
2. Ja tas nepieciešams, lai sasniegtu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus mērķus, uzaicinājumus izņēmuma gadījumos var ierobežot, lai esošajās darbībās ieviestu papildu pasākumus vai pievienotu papildu partnerus. Turklāt darba programmā tiesību subjektiem no valstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā var paredzēt iespēju iesaistīties jau atlasītās tādas pētniecības un inovācijas darbībās, ko īsteno sadarbībā, ja tam piekrīt attiecīgais konsorcijs un ar noteikumu, ka tajās jau nepiedalās tiesību subjekti no šādām valstīm.

3. Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus nav vajadzīgs attiecībā uz koordinācijas un atbalsta darbībām vai programmas līdzfinansētām darbībām, kas:

- a) jāveic JRC vai tiesību subjektiem, kuri norādīti darba programmā;
- b) neietilpst uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus darbības jomā saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta e) punktu.

4. Darba programmā norāda uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kuros var piešķirt izcilības zīmogus. Pēc tam, kad no pieteikuma iesniedzēja ir saņemta iepriekšēja atļauja, informāciju par pieteikumu un izvērtējumu var darīt zināmu ieinteresētajām finansēšanas iestādēm, par to noslēdzot vienošanos par konfidencialitāti.

25. pants

Kopīgi uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus

Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra var izsludināt kopīgu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus kopā ar:

- a) trešām valstīm, arī to zinātniskām un tehnoloģiju organizācijām vai aģentūrām;
- b) starptautiskām organizācijām;
- c) bezpeļņas tiesību subjektiem.

Ja izsludināts kopīgs uzaicinājums iesniegt priekšlikumus, pieteikumu iesniedzēji izpilda 22. pantā minētās prasības, un tiek noteiktas kopīgas procedūras priekšlikumu atlasei un izvērtēšanai. Šādās procedūrās piedalās līdzsvaroti izveidota katras puses ieceltu ekspertu grupa.

26. pants

Pirmskomercializācijas iepirkums un inovatīvu risinājumu publiskais iepirkums

1. Darbībās var ietvert vai par galveno mērķi var izvirzīt pirmskomercializācijas iepirkumu vai inovatīvu risinājumu publisko iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kuri ir līgumslēdzēja iestādes vai līgumslēdzēji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2014/24/ES ⁽²⁹⁾ un 2014/25/ES ⁽³⁰⁾.

2. Iepirkuma procedūras:

- a) atbilst konkursa noteikumiem un pārredzamības, nediskriminēšanas, vienlīdzīgas attieksmes, pareizas finanšu pārvaldības un proporcionalitātes principiem;
- b) var atļaut vienā un tajā pašā procedūrā piešķirt vairāku līgumu slēgšanas tiesības ("iepirkums no vairākiem piegādātājiem");
- c) paredz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pretendentiem, kas piedāvā labāko cenas un vērtības attiecību, un vienlaikus izvairās no jebkāda interešu konflikta.

Attiecībā uz pirmskomercializācijas publisko iepirkumu, vajadzības gadījumā un neskarot a) apakšpunktā uzskaitītos principus, iepirkuma procedūru var vienkāršot vai paātrināt un var paredzēt īpašus nosacījumus, piemēram, ierobežojot vietu, kur jāveic iepirktie pasākumi, tā ka tā atrodas attiecīgo dalībvalstu vai asociēto valstu teritorijā.

3. Darbuzņēmējam, kas rada rezultātus pirmskomercializācijas iepirkumā, pieder vismaz intelektuālā īpašuma tiesības, kas saistītas ar minētajiem rezultātiem. Līgumslēdzējām iestādēm ir vismaz tiesības bez autoratlīdzības piekļūt rezultātiem izmantošanai savām vajadzībām un tiesības piešķirt vai pieprasīt, lai iesaistītie darbuzņēmēji to vārdā piešķir neekskluzīvas licences trešām personām rezultātu izmantošanai ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem bez tiesībām piešķirt apakšlicences. Ja darbuzņēmējs nav komerciāli izmantojis rezultātus noteiktā laikposmā pēc pirmskomercializācijas iepirkuma, kā noteikts līgumā, līgumslēdzēja iestādes, iepriekš apspriedušās ar darbuzņēmēju par neizmantošanas iemesliem, tam var pieprasīt visas īpašumtiesības uz rezultātiem nodot līgumslēdzējām iestādēm.

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.).

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

27. pants

Pieteikumu iesniedzēju finansiālās spējas

1. Papildus izņēmumiem, kas minēti Finanšu regulas 198. panta 5. punktā, finansiālās spējas pārbauda tikai koordinātoram un tikai tad, ja darbībai no Savienības pieprasītais finansējums ir 500 000 EUR vai vairāk.
2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja ir pamats apšaubīt pieteikuma iesniedzēja finansiālās spējas vai ja ir lielāks risks, ko rada daļība vairākās Savienības pētniecības un inovācijas programmu finansētās darbībās, Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra pārbauda arī citu pieteikumu iesniedzēju vai koordinātoru finansiālās spējas, pat ja prasītais finansējums ir zem 1. punktā minētā sliekšņa.
3. Ja finansiālās spējas strukturāli garantē cits tiesību subjekts, pārbauda minētā cita tiesību subjekta finansiālās spējas.
4. Gadījumā, ja pieteikuma iesniedzēja finansiālās spējas ir vājas, Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra var noteikt, ka pieteikuma iesniedzēja daļība ir atkarīga no saistīta subjekta sniegtas deklarācijas par solidāru atbildību.
5. Ieguldījumu šīs regulas 37. pantā aprakstītajā mehānismā uzskata par pietiekamu garantiju atbilstīgi Finanšu regulas 152. pantam. No atbalsta saņēmējiem nepieņem vai neprasa papildu garantiju vai nodrošinājumu.

28. pants

Piešķiršanas kritēriji un atlase

1. Iesniegtos priekšlikumus vērtē pēc šādiem piešķiršanas kritērijiem:
  - a) izcilība;
  - b) ietekme;
  - c) īstenošanas kvalitāte un efektivitāte.
2. Priekšlikumiem par EPP progresīvās pētniecības darbībām piemēro tikai 1. punkta a) apakšpunktā minēto kritēriju.
3. Darba programmā iekļauj sīkāku informāciju par 1. punktā noteikto piešķiršanas kritēriju piemērošanu, tostarp jebkādos svērumus, sliekšņa vērtības un vajadzības gadījumā noteikumus par rīcību *ex aequo* priekšlikumu situācijā, ņemot vērā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus mērķus. Nosacījumi par rīcību *ex aequo* priekšlikumu situācijā citu starpā var ietvert šādus kritērijus: MVU, dzimums un ģeogrāfiskā daudzveidība.
4. Komisija un citas finansēšanas struktūras ņem vērā iespēju izmantot divpakāpju iesniegšanas un vērtēšanas procedūru un vajadzības gadījumā var izvērtēt anonimizētus priekšlikumus pirmajā izvērtēšanas posmā, pamatojoties uz vienu vai vairākiem piešķiršanas kritērijiem, kas minēti 1. punktā.

29. pants

Izvērtēšana

1. Priekšlikumus izvērtē vērtēšanas komiteja, kura sastāv no neatkarīgiem ārējiem ekspertiem.

Attiecībā uz EIP pasākumiem, misijām un pienācīgi pamatotos gadījumos, kā izklāstīts Komisijas pieņemtajā darba programmā, vērtēšanas komiteja var daļēji vai – koordinācijas un atbalsta darbību gadījumā – pilnībā sastāvēt no Savienības iestāžu vai struktūru pārstāvjiem, kā minēts Finanšu regulas 150. pantā.

Vērtēšanas procesam var sekot neatkarīgi novērotāji.

2. Attiecīgā gadījumā vērtēšanas komiteja sarindo priekšlikumus, kuri sasnieguši piemērojamās sliekšņa vērtības, un šajā nolūkā ņem vērā:

- a) izvērtējuma punktu skaitu;
- b) ieguldījumu konkrēto politikas mērķu sasniegšanā, arī konsekventa projektu portfeļa izveidē, jo īpaši attiecībā uz *Pathfinder* pasākumiem, misijām un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kā detalizēti izklāstīts Komisijas pieņemtajā darba programmā.

Attiecībā uz EIP pasākumiem, misijām un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kā detalizēti izklāstīts Komisijas pieņemtajā darba programmā, vērtēšanas komiteja var arī ierosināt priekšlikumu pielāgojumus, ciktāl minētie pielāgojumi vajadzīgi, lai nodrošinātu portfeļa konsekveci. Minētie pielāgojumi atbilst dalības nosacījumiem un vienlīdzīgas attieksmes principam. Programmas komiteju informē par šādiem gadījumiem.

3. Izvērtēšanas procesu izstrādā tā, lai izvairītos no interešu konfliktiem un neobjektivitātes. Nodrošina, lai izvērtēšanas kritēriji un punktu piešķiršana priekšlikumam būtu pārredzami.

4. Saskaņā ar Finanšu regulas 200. panta 7. punktu pieteikumu iesniedzēji visos izvērtēšanas posmos saņem informāciju par izvērtēšanas gaitu un, ja priekšlikums tiek noraidīts, par noraidījuma iemesliem.

5. Tiesību subjekti, kas iedibināti dalībvalstīs ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā un kas veiksmīgi piedalījušies komponentā "Dalības paplašināšana un izcilas pieredzes izplatīšana", pēc pieprasījuma saņem izziņu par savu dalību, kuru var pievienot priekšlikumiem programmas daļām, ko īsteno sadarbībā un ko tie koordinē.

30. pants

Izvērtējuma pārskatīšanas procedūra, informācijas pieprasījumi un sūdzības

1. Pieteikuma iesniedzējs var pieprasīt izvērtējuma pārskatīšanu, ja tas uzskata, ka piemērojamā izvērtēšanas procedūra nav pareizi izmantota attiecībā uz tā iesniegto priekšlikumu ⁽³¹⁾.

2. Izvērtējuma pārskatīšanas pieprasījums var attiekties tikai uz izvērtēšanas procesuālajiem aspektiem. Izvērtējuma pārskatīšanā nevar izskatīt priekšlikuma izvērtējumu.

3. Pārskatīšanas pieprasījums attiecas uz konkrētu priekšlikumu, un to iesniedz 30 dienu laikā pēc izvērtējuma rezultātu paziņošanas.

Izvērtēšanas pārskatīšanas komiteja sniedz atzinumu par izvērtējuma procesuālajiem aspektiem, un to vada un tajā ietilpst Komisijas vai attiecīgās finansēšanas struktūras darbinieki, kas nav bijuši iesaistīti priekšlikumu izvērtēšanā. Izvērtēšanas pārskatīšanas komiteja var ieteikt vienu no šādām darbībām:

- a) atkārtoti izvērtēt priekšlikumu – tas jāveic galvenokārt tādiem vērtētājiem, kuri nebija iesaistīti iepriekšējā izvērtēšanā; vai
- b) apstiprināt sākotnējo izvērtējumu.

4. Izvērtēšanas pārskatīšana nekavē to priekšlikumu atlases procedūru, uz kuriem neattiecas minētā pārskatīšana.

5. Komisija nodrošina, ka ir ieviesta dalībniekiem paredzēta procedūra, lai tie tieši varētu pieprasīt informāciju un iesniegt sūdzības saistībā ar dalību Programmā. Informāciju par to, kā reģistrēt informācijas pieprasījumus vai sūdzības, dara pieejamu tiešsaistē.

⁽³¹⁾ Šī procedūra tiks izskaidrota dokumentā, kuru publicē pirms izvērtēšanas procesa sākuma.

31. pants

Laiks līdz dotācijas piešķiršanai

1. Atkāpjoties no Finanšu regulas 194. panta 2. punkta pirmās daļas, piemēro šādus termiņus:
  - a) visu pieteikumu iesniedzēju informēšanai par viņu pieteikumu izvērtēšanas rezultātiem – ne ilgāk par pieciem mēnešiem no pilnīgu priekšlikumu iesniegšanai noteiktās pēdējās dienas;
  - b) dotāciju nolīgumu parakstīšanai ar pieteikumu iesniedzējiem – ne ilgāk par astoņiem mēnešiem no pilnīgu priekšlikumu iesniegšanai noteiktās pēdējās dienas.
2. Darba programmā var noteikt īsākus termiņus par tiem, kuri paredzēti 1. punktā.
3. Papildus izņēmumiem, kas noteikti Finanšu regulas 194. panta 2. punkta otrajā daļā, šā panta 1. punktā minētos termiņus var pagarināt EPP darbībām, misijām un tad, ja par darbību veicams ētikas novērtējums vai drošības kontrole.

32. pants

Dotācijas īstenošana

1. Ja atbalsta saņēmējs neizpilda savus pienākumus attiecībā uz darbības tehnisko īstenošanu, pārējie saņēmēji izpilda minētos pienākumus bez Savienības papildu finansējuma, ja vien tie nav nepārprotami atbrīvoti no šāda pienākuma. Katrs atbalsta saņēmējs ir finansiāli atbildīgs tikai par savu parādu, uz kuru attiecas noteikumi par mehānismu.
2. Dotācijas nolīgumā var noteikt starpmērķus un saistītās priekšfinansējuma iemaksas. Ja starpmērķi nav sasniegti, darbību var apturēt, grozīt vai, ja tas ir pienācīgi pamatoti, izbeigt.
3. Darbību var izbeigt arī tad, ja gaidāmie rezultāti vairs nav nozīmīgi Savienībai zinātnisku vai tehnoloģisku iemeslu dēļ vai – *Accelerator* gadījumā – arī ekonomisku iemeslu dēļ, vai – EIP un misiju gadījumā – arī tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar to nozīmīgumu darbību portfeli. Pirms Komisija pieņem lēmuma par darbības pārtraukšanu, tā saskaņā ar Finanšu regulas 133. pantu veic procedūru, iesaistot darbības koordinatoru un vajadzības gadījumā neatkarīgus ārējos ekspertus.

33. pants

Dotāciju nolīgumi

1. Saskaņā ar šo regulu Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādā paraugus dotāciju nolīgumiem starp Komisiju vai attiecīgo finansēšanas struktūru un atbalsta saņēmējiem. Ja dotāciju nolīguma paraugā vajadzīgi būtiski grozījumi, cita starpā nolūkā nodrošināt turpmākus vienkāršojumus atbalsta saņēmējiem, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm minēto dotāciju nolīguma paraugu attiecīgi pārskata.
2. Dotāciju nolīgumos nosaka atbalsta saņēmēju un vai nu Komisijas, vai arī attiecīgās finansēšanas struktūras tiesības un pienākumus saskaņā ar šo regulu. Tajos arī nosaka to tiesību subjektu tiesības un pienākumus, kuri kļūst par atbalsta saņēmējiem darbības īstenošanas laikā, kā arī koordinatora pienākumus un uzdevumus.

34. pants

Finansējuma likmes

1. Visiem attiecīgajā darbībā finansētajiem pasākumiem piemēro katrai darbībai atsevišķi noteiktu finansējuma likmi. Maksimālo likmi katrai darbībai nosaka darba programmā.

2. Var atļūdzināt līdz 100 % no Programmas darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot:
  - a) inovācijas darbības, kam var atļūdzināt līdz 70 % no kopējām attiecināmajām izmaksām, izņemot bezpeļņas tiesību subjektus, kam var atļūdzināt līdz 100 % no kopējām attiecināmajām izmaksām;
  - b) Programmas līdzfinansēšanas darbības, kam var atļūdzināt vismaz 30 % un noteiktos un pienācīgi pamatotos gadījumos līdz 70 % no kopējām attiecināmajām izmaksām.
3. Šajā pantā noteiktās finansējuma likmes piemēro arī darbībām, kurām pilnībā vai par kādu to daļu ir noteikts vienotas likmes, vienības vai fiksētas summas finansējums.

35. pants

Netiešās izmaksas

1. Netiešās attiecināmās izmaksas ir 25 % no kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām, izņemot tiešās attiecināmās izmaksas, kas radušās saistībā ar apakšuzņēmuma līgumu slēgšanu, finansiālo atbalstu trešām personām un jebkuras vienības izmaksām vai fiksētajām summām, kas ietver netiešās izmaksas.

Vajadzības gadījumā vienības izmaksās vai fiksētajās summās ietvertās netiešās izmaksas aprēķina, izmantojot pirmajā daļā minēto vienoto likmi, izņemot iekšējos norēķinos norādīto preču un pakalpojumu vienības izmaksas, ko aprēķina, pamatojoties uz faktiskajām izmaksām saskaņā ar atbalsta saņēmēju parasto izmaksu uzskaites praksi.

2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja tas paredzēts darba programmā, netiešās izmaksas var deklarēt kā fiksētas summas vai vienības izmaksas.

36. pants

Attiecināmās izmaksas

1. Papildus kritērijiem, kas noteikti Finanšu regulas 186. pantā, atbalsta saņēmējiem, kuru atalgojums tiek aprēķināts uz projekta pamata, personāla izmaksas ir attiecināmās izmaksas līdz tādai atalgojuma summai, ko persona saņemtu par darbu līdzīgos valsts shēmās finansētos pētniecības un inovācijas projektos, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas izmaksas, kuras iekļautas atalgojumā personālam, kas norīkots darbības īstenošanai, kuras izriet no valsts tiesību aktiem vai darba līguma.

2. Atkāpjoties no Finanšu regulas 190. panta 1. punkta, izmaksas par resursiem, ko trešās personas darījušas pieejamus ar ieguldījumiem natūrā, ir attiecināmās izmaksas, kuru summa nepārsniedz trešās personas tiešās attiecināmās izmaksas.

3. Atkāpjoties no Finanšu regulas 192. panta, ienākumus, kas gūti no rezultātu izmantošanas, neuzskata par darbības ieņēmumiem.

4. Atbalsta saņēmēji var izmantot savu parasto grāmatvedības praksi, lai noteiktu un deklarētu izmaksas, kas radušās saistībā ar darbību, kura atbilst visiem dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem un nosacījumiem, saskaņā ar šo regulu un Finanšu regulas 186. pantu.

5. Atkāpjoties no Finanšu regulas 203. panta 4. punkta, atzinums par finanšu pārskatiem ir obligāts atlikuma maksājuma veikšanas laikā, ja summa, kas pieprasīta kā faktiskās izmaksas un vienības izmaksas, kuras aprēķinātas saskaņā ar parasto izmaksu uzskaites praksi, ir 325 000 EUR vai lielāka.

Atzinumus par finanšu pārskatiem var sagatavot apstiprināts ārējais revidents vai – valsts struktūru gadījumā – izdot kompetenta un neatkarīga valsts amatpersona saskaņā ar Finanšu regulas 203. panta 4. punktu.

6. Attiecīgā gadījumā saistībā ar MSCA mācību un mobilitātes darbībām Savienības ieguldījumā pienācīgi ņem vērā visas atbalsta saņēmēja papildu izmaksas, kas saistītas ar grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, vecāku atvaļinājumu, slimības atvaļinājumu, atvaļinājumu personisku iemeslu dēļ vai pētnieku darbā pieņēmušās organizācijas maiņu vai ģimenes statusa maiņu dotācijas nolīguma darbības laikā.

7. Izmaksas, kas saistītas ar atklātu piekļuvi, tostarp datu pārvaldības plāniem, ir kompensējamas attaisnotās izmaksas, kā izklāstīts dotācijas nolīgumā.

37. pants

Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms

1. Ar šo tiek izveidots Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms ("Mehānisms"), kas aizstāj un turpina saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1290/2013 38. pantu izveidoto fondu. Mehānisms paredz ar tādu summu neatgūšanu saistīta riska segumu, kuras atbalsta saņēmējiem jāatmaksā:

- a) Komisijai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1982/2006/EK ⁽³²⁾;
- b) Komisijai un Savienības struktūrām saskaņā ar programmu "Apvārsnis 2020";
- c) Komisijai un finansēšanas struktūrām saskaņā ar Programmu.

Riska segumu attiecībā uz pirmās daļas c) apakšpunktā minētajām finansēšanas struktūrām var īstenot, izmantojot netiešās apdrošināšanas sistēmu, kas izklāstīta piemērojamajā nolīgumā, un ņemot vērā finansēšanas struktūras būtību.

2. Mehānismu pārvalda Savienība, ko pārstāv Komisija, kura darbojas kā izpildītājs. Komisija izstrādā konkrētus noteikumus par Mehānisma darbību.

3. Atbalsta saņēmēji veic ieguldījumu, kas ir 5 % no Savienības finansējuma darbībai. Pamatojoties uz pārredzamiem periodiskajiem izvērtējumiem, Komisija minēto ieguldījumu var palielināt līdz 8 % vai to samazināt zem 5 %. Atbalsta saņēmēju ieguldījumu Mehānismā ieskaita sākotnējā priekšfinansējumā un iemaksā Mehānismā saņēmēju vārdā. Minētais ieguldījums nepārsniedz sākotnējā priekšfinansējuma summu.

4. Atbalsta saņēmēju ieguldījums tiek atgriezts atlikuma maksājuma veikšanas laikā.

5. Jebkura finansiāla peļņa, ko radījis Mehānisms, tiek iekļauta Mehānismā. Ja peļņa ir nepietiekama, Mehānisms neiesaistās, un Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra jebkādas parāda summas tiešā veidā atgūst no atbalsta saņēmējiem vai trešām personām.

6. Atgūtās summas veido ieņēmumus, kas Mehānismam piešķirti Finanšu regulas 21. panta 5. punkta nozīmē. Kad ir piešķirtas visas dotācijas, kuru risku tieši vai netieši sedz Mehānisms, Komisija atgūst visas atlikušās summas un iekļauj Savienības budžetā saskaņā ar likumdevējas iestādes lēmumiem.

7. Mehānismu var attiecināt uz visiem citiem tieši pārvaldāmo Savienības programmu atbalsta saņēmējiem. Komisija pieņem nosacījumus atbalsta saņēmēju dalībai citās programmās.

38. pants

Īpašumtiesības un aizsardzība

1. Atbalsta saņēmējiem pieder visi rezultāti, ko tie radījuši. Tie nodrošina, ka jebkuras viņu darbinieku vai citu pušu tiesības attiecībā uz rezultātiem var īstenot tādā veidā, kas ir saderīgs ar atbalsta saņēmēju pienākumiem dotācijas nolīgumā.

Rezultāti ir divu vai vairāku atbalsta saņēmēju kopīpašums, ja:

- a) tie ir kopīgi radīti; un

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1982/2006/EK (2006. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007. līdz 2013. gads) (OV L 412, 30.12.2006., 1. lpp.).

- b) nav iespējams:
- i) noteikt katra atbalsta saņēmēja attiecīgo ieguldījumu; vai
  - ii) tos nodalīt, kad tiek prasīta, iegūta vai uzturēta to aizsardzība.

Līdzīpašnieki rakstiski vienojas par kopīpašuma piešķiršanu un izmantošanas noteikumiem. Ja vien nav panākta cita vienošanās konsorcijs līgumā vai kopīgajā īpašumtiesību nolīgumā, katrs līdzīpašnieks var piešķirt trešām personām vienkāršas licences, kas ļauj izmantot kopīpašumā esošos rezultātus (bez tiesībām izdot apakšlicenci), ja pārējiem līdzīpašniekiem tiek sniegts iepriekšējs paziņojums un taisnīga un saprātīga kompensācija. Līdzīpašnieki var rakstiski vienoties piemērot citu režīmu, kas nav kopīpašums.

2. Atbalsta saņēmēji, kas saņēmuši Savienības finansējumu, pienācīgi aizsargā savus rezultātus, ja aizsardzība ir iespējama un pamatota, un šajā nolūkā ņem vērā visus attiecīgos apsvērumus, arī komerciālas izmantošanas perspektīvas un jebkādas citas likumīgas intereses. Lemjot par aizsardzību, atbalsta saņēmēji ņem vērā arī pārējo darbībā iesaistīto saņēmēju likumīgās intereses.

39. pants

Izmantošana un izplatīšana

1. Katrs saņēmējs, kas ir saņēmis Savienības finansējumu, dara visu iespējamo, lai izmantotu tam piederošos rezultātus vai nodrošina, lai tos izmantotu cits tiesību subjekts. Rezultātus var izmantot tiešā veidā atbalsta saņēmēji vai netieši, jo īpaši, nododot īpašumtiesības uz rezultātiem un piešķirot rezultātu izmantošanas licences saskaņā ar 40. pantu.

Darba programmā var paredzēt papildu izmantošanas pienākumus.

Ja, neraugoties uz to, ka atbalsta saņēmējs dara visu iespējamo, lai panāktu savu rezultātu tiešu vai netiešu izmantošanu, rezultāti netiek izmantoti dotācijas nolīgumā noteiktā konkrētā termiņā, atbalsta saņēmējs izmanto dotācijas nolīgumā norādītu piemērotu tiešsaistes platformu, lai atrastu ieinteresētās personas šo rezultātu izmantošanai. Ja tas ir pamatoti, pēc atbalsta saņēmēja pieprasījuma šo pienākumu var atcelt.

2. Tiklīdz iespējams, atbalsta saņēmēji publiski pieejamā formātā izplata savus rezultātus, ievērojot visus ierobežojumus, kas izriet no intelektuālā īpašuma aizsardzības, drošības noteikumiem vai likumīgo interešu aizsardzības.

Darba programmā var paredzēt papildu izplatīšanas pienākumus, vienlaikus nodrošinot Savienības ekonomisko un zinātnisko interešu aizsardzību.

3. Atbalsta saņēmēji nodrošina, ka atvērtā piekļuve zinātniskām publikācijām tiek noteikta saskaņā ar dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem. Jo īpaši atbalsta saņēmēji nodrošina, ka tie vai publikāciju autori patur pietiekamas intelektuālā īpašuma tiesības, kas tiem ļauj izpildīt tiem noteiktās atvērtās piekļuves prasības.

Atvērtā piekļuve pētījumu datiem ir vispārīgs noteikums saskaņā ar dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem, kas nodrošina iespēju piemērot izņēmumus saskaņā ar principu "tik atvērti, cik iespējams, tik slēgti, cik nepieciešams", ņemot vērā atbalsta saņēmēju likumīgās intereses, tostarp komerciālu pielietojumu, un jebkādas citus ierobežojumus, piemēram, datu aizsardzības noteikumus, privātumu, konfidencialitāti, komercnoslēpumus, Savienības konkurētspējas intereses, drošības noteikumus vai intelektuālā īpašuma tiesības.

Darba programmā var paredzēt papildu stimulus vai pienākumus, kuri jāizpilda, lai pieņemtu praksi atvērtās zinātnes jomā.

4. Atbalsta saņēmēji visus pētījumu datus, kas gūti kādā Programmas darbībā, pārvalda atbilstoši FAIR principiem un saskaņā ar dotācijas nolīgumu un izstrādā datu pārvaldības plānu.

Pamatotos gadījumos darba programmā var paredzēt papildu pienākumus, kuri jāizpilda, lai varētu izmantot EAZM nolūkā uzglabāt datus un piešķirt piekļuvi pētījumu datiem.

5. Atbalsta saņēmēji, kas plāno izplatīt savus rezultātus, iepriekš par to paziņo pārējiem darbībā iesaistītajiem atbalsta saņēmējiem. Jebkurš no pārējiem atbalsta saņēmējiem var iebilst, ja vien var pierādīt, ka rezultātu izplatīšana būtiski kaitēs tā likumīgajām interesēm, kas saistītas ar tā rezultātiem vai iepriekš uzkrātajām zināšanām. Šādos gadījumos rezultātus neizplata, ja vien netiek veikti atbilstīgi pasākumi minēto likumīgo interešu aizsardzībai.

6. Ja vien darba programmā nav paredzēts citādi, priekšlikumos iekļauj plānu par rezultātu izmantošanu un izplatīšanu. Ja paredzētā rezultātu izmantošana nozīmē produkta vai procesa izstrādi, radīšanu, ražošanu un tirdzniecību, vai pakalpojuma izveidi un sniegšanu, plānā iekļauj šādas izmantošanas stratēģiju. Ja plānā paredzēts, ka rezultātu izmantošana notiks galvenokārt trešās valstīs, kuras nav asociētās valstīs, tiesību subjekti paskaidro, kā var uzskatīt, ka šāds izmantojums joprojām atbilst Savienības interesēm.

Atbalsta saņēmēji saskaņā ar dotācijas nolīgumu darbības laikā un arī pēc tās atjaunina plānu par rezultātu izmantošanu un izplatīšanu.

7. Lai Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra varētu veikt uzraudzību un izplatīšanu, atbalsta saņēmēji sniedz visu pieprasīto informāciju par savu rezultātu izmantošanu un izplatīšanu saskaņā ar dotācijas nolīgumu. Šādu informāciju dara publiski pieejamu, ievērojot atbalsta saņēmēju likumīgās intereses.

40. pants

Nodošana un licencēšana

1. Atbalsta saņēmēji var nodot īpašumtiesības uz saviem rezultātiem. Saņēmēji nodrošina, ka to saistības attiecas arī uz jauno īpašnieku un ka minētā īpašnieka pienākums ir nodot šīs saistības līdz ar jebkuru turpmāku nodošanu.

2. Ja vien attiecībā uz konkrēti norādītām trešām personām, tostarp saistītiem subjektiem, nav citas rakstiskas vienošanās vai ja vien tas nav neiespējams saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, atbalsta saņēmēji, kuri plāno nodot īpašumtiesības uz rezultātiem, iepriekš par to paziņo jebkuram citam atbalsta saņēmējam, kuram joprojām ir tiesības piekļūt rezultātiem. Šajā paziņojumā ietver pietiekamu informāciju par jauno īpašnieku, lai atbalsta saņēmējs varētu novērtēt ietekmi uz savām piekļuves tiesībām.

Ja vien attiecībā uz konkrēti norādītām trešām personām, tostarp saistītiem subjektiem, nav citas rakstiskas vienošanās, atbalsta saņēmējs var iebilst pret to, ka cits atbalsta saņēmējs nodot īpašumtiesības uz rezultātiem, ja tas var pierādīt, ka šī nodošana nelabvēlīgi ietekmēs tā piekļuves tiesības. Šajā gadījumā nodošana nenotiek, kamēr nav panākta vienošanās starp attiecīgajiem atbalsta saņēmējiem. Šajā sakarībā dotācijas nolīgumā nosaka termiņus.

3. Atbalsta saņēmēji var piešķirt licences par saviem rezultātiem vai citādi piešķirt tiesības tos izmantot, tostarp uz ekskluzīva pamata, ja tas neietekmē viņu pienākumu izpildi. Ekskluzīvas licences rezultātiem var piešķirt, ja visi citi attiecīgie atbalsta saņēmēji sniedz piekrišanu atteikties no savām piekļuves tiesībām.

4. Pamatotos gadījumos dotācijas nolīgumā paredz tiesības Komisijai vai attiecīgajai finansēšanas struktūrai iebilst pret īpašumtiesību uz rezultātiem nodošanu vai ekskluzīvas licences piešķiršanu attiecībā uz rezultātiem, ja:

- a) atbalsta saņēmējiem, kuri radījuši rezultātus, ir piešķirts Savienības finansējums;
- b) īpašumtiesības nodotas vai licence piešķirta tiesību subjektam, kas iedibināts valstī, kas nav asociētā trešā valsts; un
- c) īpašumtiesību nodošana vai licences piešķiršana nav notikusi atbilstīgi Savienības interesēm.

Ja ir paredzētas tiesības iebilst, atbalsta saņēmējs sniedz iepriekšēju paziņojumu par savu nodomu nodot īpašumtiesības uz rezultātiem vai piešķirt ekskluzīvu licenci attiecībā uz rezultātiem. Ja ir ieviesti pasākumi Savienības interešu aizsardzībai, no tiesībām iebilst var rakstiski atteikties attiecībā uz nodošanu vai licenču piešķiršanu konkrēti noteiktiem tiesību subjektiem.

41. pants

Piekļuves tiesības

1. Pieprasījumus par piekļuves tiesību izmantošanu un atteikšanos no piekļuves tiesībām iesniedz rakstiski.
2. Ja vien ar tiesību piešķirēju nav citas vienošanās, piekļuves tiesības neietver tiesības uz apakšlicenci.
3. Pirms pievienošanās dotācijas nolīgumam atbalsta saņēmēji informē viens otru par jebkādiem ierobežojumiem, kas saistīti ar piekļuves piešķiršanu iepriekš uzkrātajām zināšanām.
4. Ja atbalsta saņēmējs vairs nav iesaistīts darbībā, tas neietekmē atbalsta saņēmēja pienākumus piešķirt piekļuvi.
5. Ja atbalsta saņēmējs nepilda savus pienākumus, atbalsta saņēmēji var vienoties, ka minētajam atbalsta saņēmējam vairs nav piekļuves tiesību.
6. Atbalsta saņēmēji piešķir piekļuves tiesības:
  - a) uz saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu uzdevumu izpildei;
  - b) ievērojot jebkādas 3. punktā minētos ierobežojumus, uz savām iepriekš uzkrātajām zināšanām jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu uzdevumu izpildei; minēto piekļuvi piešķir, neprasot autoratlīdzību, ja vien atbalsta saņēmēji, pirms tie pievienojas dotācijas nolīgumam, nav vienojušies citādi;
  - c) uz saviem rezultātiem un, ievērojot jebkādas 3. punktā minētos ierobežojumus, uz savām iepriekš uzkrātajām zināšanām jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu rezultātu izmantošanai; minēto piekļuvi piešķir ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, par kuriem jāvienojas.
7. Ja vien atbalsta saņēmēji nav vienojušies citādi, piekļuvi saviem rezultātiem un, ievērojot jebkādas 3. punktā minētos ierobežojumus, savām iepriekš uzkrātajām zināšanām tie piešķir arī tiesību subjektam:
  - a) kas ir iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī;
  - b) kas atrodas cita atbalsta saņēmēja tiesā vai netiesā kontrolē vai tādā pašā tiesā vai netiesā kontrolē, kādā ir minētais atbalsta saņēmējs, vai arī tieši vai netieši kontrolē minēto atbalsta saņēmēju; un
  - c) kam ir vajadzīga piekļuve, lai izmantotu minētā atbalsta saņēmēja rezultātus saskaņā ar rezultātu izmantošanas pienākumiem, kas noteikti atbalsta saņēmējam.

Piekļuvi piešķir ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, par kuriem jāvienojas.

8. Pieprasījumu par piekļuves piešķiršanu izmantošanas nolūkā var iesniegt ne vēlāk kā viena gada laikā pēc darbības beigām, ja vien atbalsta saņēmēji nevienojas par citu termiņu.
9. Atbalsta saņēmēji, kas saņēmuši Savienības finansējumu, piekļuvi saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, piešķir Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām Savienības rīcībpolitikas vai programmu izstrādei, īstenošanai vai uzraudzībai šajā jomā. Piekļuvi izmanto tikai nekomerciālos un ar konkurenci nesaistītos nolūkos, un par to noslēdz divpusēju nolīgumu, kurā paredzēti īpaši nosacījumi ar mērķi nodrošināt, ka minētās piekļuves tiesības izmanto vienīgi paredzētajā nolūkā un ka ir ieviesti atbilstīgi konfidencialitātes pienākumi. Dalībvalsts, kas izsaka pieprasījumu, Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, kas izsaka pieprasījumu, paziņo visām dalībvalstīm par tādiem pieprasījumiem.

Šādas piekļuves tiesības neattiecinā uz atbalsta saņēmēju iepriekš uzkrātajām zināšanām.

Darbībās, kas ietilpst kopā "Civilā drošība sabiedrībai", atbalsta saņēmēji, kas saņēmuši Savienības finansējumu, piekļuvi saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, piešķir arī dalībvalstu valsts iestādēm to rīcībpolitikas vai programmu izstrādei, īstenošanai vai uzraudzībai šajā jomā. Piekļuvi izmanto tikai nekomerciālos un ar konkurenci nesaistītos nolūkos, un par to noslēdz divpusēju nolīgumu, kurā paredzēti īpaši nosacījumi ar mērķi nodrošināt, ka minētās piekļuves tiesības izmanto vienīgi paredzētajā nolūkā un ka ir ieviesti atbilstīgi konfidencialitātes pienākumi. Dalībvalsts, kas izsaka pieprasījumu, Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, kas izsaka pieprasījumu, paziņo visām dalībvalstīm par tādiem pieprasījumiem.

10. Vajadzības gadījumā darba programmā var paredzēt papildu piekļuves tiesības.

*42. pants***Īpaši noteikumi**

1. EPP darbībām, mācību un mobilitātes darbībām, pirmskomercializācijas iepirkuma darbībām, inovatīvu risinājumu publiskā iepirkuma darbībām, programmas līdzfinansēšanas darbībām un koordinācijas un atbalsta darbībām var piemērot īpašus noteikumus par īpašumtiesībām, izmantošanu un izplatīšanu, nodošanu un licencēšanu, kā arī piekļuves tiesībām.
2. Šā panta 1. punktā minētos īpašos noteikumus izklāsta dotācijas nolīgumā, un tie nemaina attiecībā uz atvērto piekļuvi paredzētos principus un pienākumus.

*43. pants***Godalgas**

1. Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, Programmā paredzētās veicināšanas vai atzinības godalgas piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas IX sadaļu.
2. Ja vien darba programmā vai konkursa nolikumā nav paredzēts citādi, konkursā var piedalīties ikviens tiesību subjekts neatkarīgi no tā iedibinājuma vietas.
3. Vajadzības gadījumā Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra godalgas konkursus var organizēt kopā ar:
  - a) citām Savienības struktūrām;
  - b) trešām valstīm, arī to zinātniskām un tehnoloģiju organizācijām vai aģentūrām;
  - c) starptautiskām organizācijām; vai
  - d) bezpeļņas tiesību subjektiem.
4. Darba programmās vai konkursa nolikumos nosaka pienākumus attiecībā uz komunikāciju un vajadzības gadījumā attiecībā uz izmantošanu un izplatīšanu, īpašumtiesībām un piekļuves tiesībām, tostarp licencēšanas noteikumiem.

III NODAĻA

Iepirkums*44. pants***Iepirkums**

1. Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, iepirkumu Programmā piešķir veic saskaņā ar Finanšu regulas VII sadaļu.
2. Iepirkums var būt pirmskomercializācijas iepirkums vai inovatīvu risinājumu publisks iepirkums, ko veic Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra savā vārdā vai kopā ar līgumslēdzējām iestādēm no dalībvalstīm un asociētajām valstīm. Šādos gadījumos piemēro 26. pantā izklāstītos noteikumus.

IV NODAĻA

Finansējuma apvienošanas darbības un apvienotais finansējums

45. pants

Finansējuma apvienošanas darbības

Finansējuma apvienošanas darbības saskaņā ar šo Programmu īsteno atbilstoši *InvestEU* programmai un Finanšu regulas X sadaļai.

46. pants

“Apvārsnis Eiropa” apvienotais finansējums un EIP apvienotais finansējums

1. “Apvārsnis Eiropa” apvienotā finansējuma vai EIP apvienotā finansējuma dotāciju un atmaksājamā avansa komponentus reglamentē 34.–37. pants.
2. EIP apvienoto finansējumu īsteno saskaņā ar šīs regulas 48. pantu. Atbalstu kā EIP apvienoto finansējumu var piešķirt tik ilgi, kamēr vien darbību var finansēt kā finansējuma apvienošanas darbību vai kā finansēšanas un investīciju darbību, kuru pilnībā nosedz programmas *InvestEU* saistībā sniegtā Savienības garantija. Atkāpjoties no Finanšu regulas 209. panta, noteikumus, kas izklāstīti minētā panta 2. punktā un jo īpaši tā a) un d) apakšpunktā, nepiemēro laikā, kad tiek piešķirts EIP apvienotais finansējums.
3. “Apvārsnis Eiropa” apvienoto finansējumu var piešķirt programmas līdzfinansētai darbībai, ja dalībvalstu un asociēto valstu kopīgajā programmā ir paredzēts izmantot finanšu instrumentus atsevišķi atlasītu darbību atbalstam. Šādu darbību izvērtēšanu un atlasīti veic saskaņā ar 15., 23., 24., 27., 28. un 29. pantu. “Apvārsnis Eiropa” apvienotā finansējuma īstenošanas noteikumiem ir jāatbilst 32. pantam pēc analogijas ar 48. panta 10. punktu un jebkādiem papildu un pamatotiem noteikumiem, kas izklāstīti darba programmā.
4. Atmaksājumus, tostarp atmaksājamo avansu un ieņēmumus no “Apvārsnis Eiropa” apvienotā finansējuma un EIP apvienotā finansējuma, uzskata par iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 3. punkta f) apakšpunktu un 21. panta 4. punktu.
5. “Apvārsnis Eiropa” apvienoto finansējumu un EIP apvienoto finansējumu piešķir tā, lai tiktu veicināta Savienības konkurētspēja, taču vienlaikus netiktu kropļota konkurence iekšējā tirgū.

47. pants

Pathfinder

1. No *Pathfinder* piešķir dotācijas augsta riska progresīviem projektiem, ko īsteno konsorcijs vai individuāli atbalsta saņēmēji, ar mērķi izstrādāt radikālas inovācijas un jaunas tirgus iespējas. No *Pathfinder* piešķir atbalstu agrīnākajiem zinātniskās, tehnoloģiskās vai “dziļo tehnoloģiju” (*deep-tech*) pētniecības un izstrādes posmiem, tostarp koncepcijas pierādīšanai un prototipu izveidei tehnoloģijas validēšanai.

Pathfinder galvenokārt īsteno, rīkojot atklātu uzaicinājumu iesniegt augšupējus priekšlikumus ar ikgadējiem regulāriem termiņiem, un paredz arī konkurētspējas uzdevumus, proti, izstrādāt stratēģiskos pamatmērķus, kam vajadzīgas “dziļās tehnoloģijas” un radikāla domāšana.

2. *Pathfinder* pārejas pasākumi palīdz visu jomu pētniekiem un inovatoriem uzlabot komerciālās attīstības ceļu Savienībā, piemēram, veicot demonstrējumus un priekšizpēti, lai novērtētu potenciālās uzņēmējdarbības iespējas, un atbalsta nošķirto jauno (*spin-off*) uzņēmumu un jaunuzņēmumu radīšanu.

Uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus publicēšanas datumu un saturu *Pathfinder* pārejas pasākumiem nosaka, ņemot vērā mērķus un budžetu, kas paredzēti darba programmā saistībā ar attiecīgo darbību portfeli.

Papildu dotācijas par fiksētu summu, kura nepārsniedz 50 000 EUR, var piešķirt katram priekšlikumam, kas jau atlasīts *Pathfinder* un attiecīgā gadījumā *Pathfinder* pārejas pasākumu uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, lai veiktu komplementārus pasākumus, tostarp steidzamas koordinācijas un atbalsta darbības, kuras paredzētas atbalsta saņēmēju portfeļa kopienas stiprināšanai, piemēram, iespējamo nošķirto jauno uzņēmumu un tirgu radošu inovāciju potenciāla novērtēšanai vai uzņēmējdarbības plāna izstrādei. Programmas komiteju, kas izveidota saskaņā ar īpašo programmu, informē par šādiem gadījumiem.

3. Uz *Pathfinder* attiecas piešķiršanas kritēriji, kas minēti 28. pantā.

48. pants

Accelerator

1. *Accelerator* mērķis ir galvenokārt atbalstīt tirgu radošas inovācijas. No tā atbalsta tikai individuālus atbalsta saņēmējus un galvenokārt nodrošina apvienoto finansējumu. Noteiktos apstākļos no tā var sniegt arī atbalstu arī vienīgi dotācijas vai vienīgi kapitāla veidā.

No *Accelerator* sniedz šādus atbalsta veidus:

- a) apvienotais finanšu atbalsts MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un izņēmuma gadījumos maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kuri veic radikālu un pārveidojošu inovāciju, kas nav spējīga piesaistīt banku finansējumu;
- b) atbalsts, ko vienīgi dotācijas veidā piešķir MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, kuri veic jebkādu veidu inovāciju, sākot no pakāpeniskas līdz radikālai un pārveidojošai inovācijai, un kuru mērķis ir vēlāk izvērst plašu darbību;
- c) atbalstu, ko vienīgi kapitāla veidā piešķir MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, kas nav spējīgi piesaistīt banku finansējumu, var piešķirt arī tiem uzņēmumiem, kuri jau ir saņēmuši atbalstu, ko piešķir vienīgi dotācijas veidā.

No *Accelerator* atbalstu dotācijas veidā sniedz vienīgi tad, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) projektā ir iekļauta informācija par pieteikuma iesniedzēja spējām un vēlmi izvērst darbību;
- b) atbalsta saņēmējs ir jaunuzņēmums vai MVU;
- c) Programmas īstenošanas laikposmā atbalstu vienīgi dotācijas veidā no *Accelerator* atbalsta saņēmējs saņem tikai vienu reizi un ne vairāk kā 2,5 miljonu EUR apmērā.

2. *Accelerator* atbalsta saņēmējs ir tiesību subjekts, kas kvalificējas kā jaunuzņēmums, MVU vai izņēmuma gadījumos mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kas ir iecerējis izvērst darbību un kas iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī. Priekšlikumu var iesniegt vai nu atbalsta saņēmējs, vai, ja atbalsta saņēmējs ir sniedzis iepriekšēju piekrišanu, viena vai vairākas fiziskas personas vai tiesību subjekti, kas vēlas izveidot vai atbalstīt minēto atbalsta saņēmēju. Šādā gadījumā finansēšanas nolīgumu paraksta tikai ar atbalsta saņēmēju.

3. Ar vienu piešķiršanas lēmumu var paredzēt un nodrošināt finansējumu attiecībā uz visiem Savienības ieguldījuma veidiem, kas paredzēti EIP apvienotajā finansējumā.

4. Priekšlikumus pēc to individuālās vērtības vērtē neatkarīgi ārējie eksperti un atlasa finansējuma piešķiršanai atklātā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus ar konkrētiem termiņiem, pamatojoties uz 27., 28. un 29. pantu un ievērojot šā panta 5. punktu.

5. Iesniegtos priekšlikumus vērtē pēc šādiem piešķiršanas kritērijiem:

- a) izcilība;
- b) ietekme;
- c) darbības riska pakāpe – kas varētu kavēt ieguldījumus, kvalitatīvu un efektīvu īstenošanu – un vajadzība pēc Savienības atbalsta.

6. Vienojoties ar attiecīgajiem pieteikumu iesniedzējiem, Komisija vai finansēšanas struktūras, kas īsteno Programmu (tostarp EIT ZIK), var tieši iesniegt izvērtēšanai pēc 5. punkta c) apakšpunktā minētā piešķiršanas kritērija priekšlikumu ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītai darbībai, kas jau atbilst 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, ievērojot šādus kumulatīvos nosacījumus:

- a) priekšlikums izriet no jebkuras citas darbības, ko finansē no "Apvāršnis 2020", no Programmas vai, ievērojot izpētes pilotprojekta posmu, kas uzsākams pirmās darba programmas ietvaros, no valsts un/vai reģionālajām programmām, sākot ar to, ka tiek apzināts pieprasījums pēc šādas shēmas, kuras detalizētus noteikums paredz 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajā īpašajā programmā;
- b) priekšlikums balstās uz iepriekšēju projekta pārskatu, kas tika veikts pēdējo divu gadu laikā un kurā novērtēta priekšlikuma izcilība un ietekme un ievēroti nosacījumi un procesi, kuri sīkāk izklāstīti darba programmā.

7. Izcilības zīmogu var piešķirt, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:

- a) atbalsta saņēmējs ir jaunuzņēmums, MVU vai mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums;
- b) priekšlikums ir atbalsttiesīgs un sasniedzis piemērojamās sliekšņa vērtības attiecībā uz 5. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem piešķiršanas kritērijiem;
- c) pasākums būtu atbalsttiesīgs ar inovāciju saistītā darbībā.

8. Attiecībā uz priekšlikumu, kas saņēmis pozitīvu vērtējumu, neatkarīgi ārējie eksperti ierosina atbilstīgu *Accelerator* atbalstu, pamatojoties uz radītajiem riskiem un resursiem, kā arī laiku, kas vajadzīgs, lai inovāciju laistu tirgū un ieviestu plašāk.

Pamatotu iemeslu dēļ, tostarp, ņemot vērā neatbilstību Savienības rīcībpolitiku mērķiem, Komisija var noraidīt priekšlikumu, ko izraudzījušies neatkarīgi ārējie eksperti. Par šāda noraidījuma iemesliem informē Programmas komiteju.

9. *Accelerator* dotācijas vai atmaksājamā avansa komponents nepārsniedz 70 % no atlasītās inovācijas darbības kopējām attiecināmajām izmaksām.

10. No *Accelerator* sniegtā atbalsta pašu kapitāla un atmaksājamā atbalsta komponentu īstenošanas nosacījumi ir izklāstīti Lēmumā (ES) 2021/764.

11. Līgumā par atlasīto darbību nosaka konkrētus izmērāmus starpmērķus un atbilstošo priekšfinansējumu un maksājumus, kas veicami kā atsevišķas iemaksas no *Accelerator* atbalsta.

EIP apvienotā finansējuma gadījumā pasākumus, kas atbilst kādai inovācijas darbībai, var sākt īstenot un dotācijas pirmo priekšfinansējuma maksājumu vai atmaksājamo avansu var izmaksāt pirms citu piešķirtā EIP apvienotā finansējuma komponentu apgūšanas. Attiecībā uz šo komponentu apgūšanu ņem vērā līgumā paredzēto konkrēto starpmērķu sasniegšanu.

12. Saskaņā ar līgumu darbību aptur, groza vai, ja tas ir pamatoti, izbeidz, ja izmērāmie starpmērķi nav sasniegti. To var izbeigt arī tad, ja nav izdevies nodrošināt plānoto ieviešanu tirgū, īpaši Savienības tirgū.

Izņēmuma gadījumos un ja to iesaka EIP valde, Komisija var nolemt palielināt *Accelerator* atbalstu, ja projektu ir pārskatījuši neatkarīgi ārējie eksperti. Par šādiem gadījumiem informē Programmas komiteju.

V NODAĻA

Eksperti

49. pants

Neatkarīgu ārējo ekspertu iecelšana

1. Lai izveidotu kandidātu datubāzi, neatkarīgus ārējos ekspertus izraugās un atlasa, izsludinot fiziskām personām adresētus uzaicinājumus izteikt ieinteresētību un uzaicinājumus, kas adresēti attiecīgām organizācijām, piemēram, pētniecības aģentūrām, pētniecības iestādēm, universitātēm, standartizācijas organizācijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām vai uzņēmumiem.

Izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra, atkāpjoties no Finanšu regulas 237. panta 3. punkta, pārredzamā veidā var izraudzīties jebkuru datubāzē neiekļautu individuālu ekspertu ar atbilstošām prasmēm, ar noteikumu, ka uzaicinājumā izteikt ieinteresētību piemēroti ārējie neatkarīgie eksperti nav konstatēti.

Šādi eksperti apliecina savu neatkarību un spēju atbalstīt Programmas mērķus.

2. Saskaņā ar Finanšu regulas 237. panta 2. un 3. punktu neatkarīgie ārējie eksperti saņem atlīdzību, pamatojoties uz standarta nosacījumiem. Ja tas ir pamatoti un izņēmuma gadījumos, var noteikt, jo īpaši konkrētiem augsta līmeņa ekspertiem, atbilstīgu atlīdzības līmeni, kas nav paredzēts standarta nosacījumos, bet kas pamatojas uz attiecīgajiem tirgus standartiem. Šādas izmaksas sedz no Programmas.

3. Papildus informācijai, kas minēta Finanšu regulas 38. panta 2. un 3. punktā, Komisijas vai finansēšanas struktūras tīmekļa vietnē vismaz reizi gadā publicē to neatkarīgo ārējo ekspertu vārdus, kuri izvērtē dotāciju pieteikumus un kuri ir iecelti amatā kā privātpersonas, kā arī viņu ekspertīzes jomu. Šādu informāciju vāc, apstrādā un publicē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ⁽³³⁾.

4. Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic piemērotus pasākumus, lai attiecībā uz neatkarīgo ārējo ekspertu iesaistīšanu novērstu interešu konfliktus saskaņā ar Finanšu regulas 61. pantu un 150. panta 5. punktu.

Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra nodrošina, ka eksperts, kas nonācis interešu konfliktā saistībā ar jautājumu, par kuru tiek prasīts eksperta atzinums, nevērtē konkrēto jautājumu, nekonsultē par to vai nesniedz palīdzību saistībā ar to.

5. Ieceļot ārējos neatkarīgos ekspertus, Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic piemērotus pasākumus, lai panāktu, ka ekspertu grupu un izvērtēšanas komisiju sastāvs ir līdzsvarots prasmju, pieredzes un zināšanu ziņā, tostarp specializācijas jautājumos, jo īpaši saistībā ar sociālajām un humanitārajām zinātnēm, ģeogrāfisko pārstāvību un dzimumu, ņemot vērā situāciju attiecīgās darbības jomā.

6. Vajadzības gadījumā, lai garantētu, ka izvērtējums ir kvalitatīvs, katra priekšlikuma vērtēšanai tiek nodrošināts pietiekams skaits neatkarīgu ārējo ekspertu.

7. Eiropas Parlamentam un Padomei dara zināmu informāciju par visu neatkarīgo ārējo ekspertu atlīdzības līmeni.

III SADAĻA

PROGRAMMAS UZRAUDZĪBA, KOMUNIKĀCIJA, IZVĒRTĒŠANA UN KONTROLE

50. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Komisija pastāvīgi uzrauga Programmas, 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas un EIT pasākumu pārvaldību un īstenošanu. Lai uzlabotu pārredzamību, datu pēdējos atjauninājumus pieejamā veidā dara publiski pieejamus arī Komisijas tīmekļa vietnē. Jo īpaši vienā un tajā pašā datubāzē iekļauj datus par projektiem, ko finansē no EPP, Eiropas partnerībām, misijām, EIP un EIT.

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

Datubāzē iekļauj:

- a) uz ietekmes ceļu rādītājiem balstītus laikā ierobežotus rādītājus, ar kuriem ziņo par Programmas virzību 3. pantā minēto mērķu sasniegšanā un kuri izklāstīti V pielikumā;
- b) informāciju par SHZ integrācijas līmeni, attiecību starp zemāko un augstāko TGL pētniecībā, ko īsteno sadarbībā, valstu līdzdalības paplašināšanā panākto progresu, konsorciju ģeogrāfisko sastāvu sadarbības projektos, pētnieku atalgojuma dinamiku, divposmu iesniegšanas un izvērtēšanas procedūras izmantošanu, pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt sadarbības saites Eiropas pētniecībā un inovācijā, izvērtējumu pārskatīšanas iespēju izmantošanu un sūdzību skaitu un veidiem, klimata politikas aspektu integrācijas līmeni un ar to saistītajām izmaksām, MVU līdzdalību, privātā sektora līdzdalību, dzimumu aspekta ņemšanu vērā finansētajās darbībās, izvērtēšanas komisijās, padomēs un konsultatīvajās grupās, izcilības zīmogiem, Eiropas partnerībām, kā arī par līdzfinansējuma likmi, komplementāru un kumulatīvu finansējumu no citām Savienības programmām, pētniecības infrastruktūrām, dotāciju piešķiršanas termiņu, starptautiskās sadarbības līmeni, pilsoņu iesaistīšanu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību;
- c) izdevumu līmeņus, kas sadalīti projekta līmenī, lai varētu veikt konkrētu analīzi, tostarp pa intervences jomām;
- d) pārmērīga priekšlikumu skaita līmeni, jo īpaši priekšlikumu skaitu un uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus skaitu, vidējo punktu skaitu, priekšlikumu īpatsvaru, kāds ir virs un kāds zem kvalitātes sliekšņa vērtībām.

2. Lai nodrošinātu efektīvu izvērtējumu par Programmas panākumiem virzībā uz tā mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētus aktus saskaņā ar 55. pantu, lai grozītu V pielikumu attiecībā uz ietekmes ceļu rādītājiem, ja vajadzīgs, un lai noteiktu atsauces vērtības un mērķrādītājus, kā arī lai papildinātu šo regulu ar noteikumiem par pārraudzības un izvērtēšanas sistēmas izveidi.

3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka Programmas īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek vākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi, nepalielinot administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem. Minētajā nolūkā Savienības līdzekļu saņēmējiem, tostarp darbībās iesaistīto pētnieku līmenī, lai varētu izsekot viņu karjeru un mobilitāti, un attiecīgā gadījumā dalībvalstīm piemēro samērīgas ziņošanas prasības.

4. Kvantitatīvos datus, cik vien iespējams, papildina ar Komisijas un Savienības vai valstu finansēšanas struktūru sagatavotu kvalitatīvu analīzi.

5. Pasākumi, kuru mērķis ir veicināt sadarbības saites Eiropas pētniecībā un inovācijā, tiek pārraudzīti un pārskatīti darba programmu kontekstā.

51. pants

Informēšana, komunikācija, reklamēšana, izplatīšana un izmantošana

1. Savienības finansējuma saņēmēji dara zināmu minētā finansējuma izcelsmi un nodrošina tā pamanāmību, jo īpaši, kad tiek popularizētas darbības un to rezultāti, tostarp godalgas, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.

2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus saistībā ar Programmu, saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar programmu, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem. Turklāt tā sniedz savlaicīgu un pilnīgu informāciju dalībvalstīm un atbalsta saņēmējiem. Lai sadarbības projektu īstenošanas nolūkā veidotu konsorcijs, interesētajiem subjektiem sniedz partneru piemeklēšanas pakalpojumus, kas ir balstīti uz pierādījumiem un kuros tiek izmantoti analītiski dati un tīklošanās iespējas, īpašu uzmanību veltot to tiesību subjektu tīklošanas iespēju apzināšanai, kuri ir no valstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā. Balstoties uz šādu analīzi, saistībā ar konkrētiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus var rīkot mērķtiecīgus partneru piemeklēšanas pasākumus.

3. Komisija izveido arī izplatīšanas un izmantošanas stratēģiju, lai palielinātu tādu Programmas pētniecības un inovācijas rezultātu un zināšanu pieejamību un izplatīšanu, kas palīdzētu paātrināt izmantošanu ceļā uz ieviešanu tirgū un palielināt Programmas ietekmi.

4. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, kā arī informācijas, komunikācijas, publicitātes, izplatīšanas un izmantošanas pasākumus, ciktāl minētās prioritātes ir saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

52. pants

Programmas izvērtēšana

1. Programmas izvērtēšanu veic savlaicīgi, lai tās rezultātus varētu ņemt vērā Programmas lēmumu pieņemšanas procesā, nākamajā pamatprogrammā un citās iniciatīvās, kas attiecas uz pētniecību un inovāciju.
2. Programmas starpposma izvērtēšanu veic ar pārredzamā procesā atlasītu neatkarīgu ekspertu palīdzību, tiklīdz par Programmas īstenošanu ir pieejama pietiekama informācija, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc minētās īstenošanas sākuma. Tajā ietver portfeļa analīzi un novērtējumu par iepriekšējo pamatprogrammu ilgtermiņa ietekmi, un tā veido pamatu, lai vajadzības gadījumā Programmu koriģētu vai pārorientētu. Tajā novērtē Programmas efektivitāti, iedarbīgumu, nozīmīgumu, saskaņību un Savienības pievienoto vērtību.
3. Programmas īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija pabeidz Programmas galīgo izvērtēšanu. Tajā ietver iepriekšējo pamatprogrammu ilgtermiņa ietekmes novērtējumu.
4. Komisija publicē un dara zināmus izvērtēšanas rezultātus kopā ar saviem apsvērumiem un iesniedz tos Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

53. pants

Revīzijas

1. Programmas kontroles sistēma nodrošina pienācīgu līdzsvaru starp uzticamību un kontroli, ņemot vērā kontroles administratīvās un citas izmaksas visos līmeņos, īpaši attiecībā uz atbalsta saņēmējiem. Revīzijas noteikumi ir skaidri, konsekventi un saskaņoti visā Programmas darbības laikā.
2. Programmas revīzijas stratēģija ir balstīta uz finanšu revīziju, ko veic no visas Programmas iegūtā reprezentatīvā izdevumu parauga. Minēto reprezentatīvo paraugu papildina ar izlasi, kuras pamatā ir ar izdevumiem saistītu risku novērtējums. Darbības, kam piešķir kopīgo finansējumu no dažādām Savienības programmām, revidē tikai vienu reizi, aptverot visas iesaistītās programmas un to attiecīgos piemērojamos noteikumus.
3. Turklāt Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra var paļauties uz sistēmu un procesu revīzijām saņēmēju līmenī. Minētās revīzijas noteiktiem atbalsta saņēmēju veidiem ir pēc izvēles, un tajās pārbauda saņēmēja sistēmas un procesus, ko papildina darījumu revīzija. Tās veic kompetents neatkarīgs revidents, kurš ir kvalificēts veikt grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK⁽³⁴⁾. Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra sistēmu un procesu revīzijas var izmantot, lai gūtu vispārējas ticamības apliecinājumu par izdevumu pareizu finanšu pārvaldību un lai pārskatītu *ex post* revīziju līmeni un atzinumus par finanšu pārskatiem.
4. Saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu Komisija vai attiecīgā finansēšanas iestāde var balstīties uz revīzijām par to Savienības iemaksu izmantošanu, kuras veikušas citas neatkarīgas un kompetentas personas vai subjekti, tostarp tādi, kas nav Savienības iestāžu vai struktūru pilnvarotās personas vai subjekti.
5. Revīziju var veikt laikposmā līdz diviem gadiem pēc atlikuma maksājuma veikšanas.

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.).

6. Komisija publicē revīzijas pamatnostādnes, kuru mērķis ir nodrošināt revīzijas procedūru un noteikumu uzticamu un vienādu piemērošanu un interpretāciju visā Programmas darbības laikā.

54. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja trešā valsts Programmā piedalās ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu vai pamatojoties uz kādu citu juridisku instrumentu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, OLAF un Revīzijas palāta varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. OLAF gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

55. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 50. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2028. gada 31. decembrim.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 50. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa lēstāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 50. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

IV SADAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

56. pants

Atcelšana

Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 tiek atceltas no 2021. gada 1. janvāra.

57. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar tādu darbību turpināšanu vai grozīšanu, kas uzsāktas, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013, ko turpina piemērot minētajām darbībām līdz to slēgšanai. Uz darba plāniem un darbībām, kas paredzētas darba plānos, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1290/2013 un attiecīgo finansēšanas struktūru pamataktiem, arī turpmāk attieksies Regula (ES) Nr. 1290/2013 un minētie pamatakti, kamēr šie plāni tiks pabeigti.
2. No Programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Programmu un pasākumiem, kuri pieņemti, ievērojot Regulu (ES) Nr. 1291/2013.

58. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 28. aprīlī

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*
D. M. SASSOLI

*Padomes vārdā –
priekšsēdētāja*
A. P. ZACARIAS

I PIELIKUMS

PASĀKUMU PAMATVIRZIENI

Šīs regulas 3. pantā minētos vispārējos un konkrētos mērķus īsteno visā Programmā, pa intervences jomām un darbību pamatvirzieniem, kas aprakstīti šajā pielikumā un šīs regulas II pielikumā, kā arī Lēmuma (ES) 2021/764 I pielikumā.

1) I pīlārs. "Zinātnes izcilība"

Šajā pīlārā ar turpmākajiem pasākumiem atbilstīgi 4. pantam veicina zinātnes izcilību, piesaista Eiropai vislielākos talantus, sniedz pienācīgu atbalstu agrīnā posma pētniekiem un atbalsta zinātnes izcilības, augstas kvalitātes zināšanu, metožu un prasmju, tehnoloģiju radīšanu un izplatīšanu un to, ka tiek rasti un izplatīti risinājumi globālām sociālām, vides un ekonomikas problēmām. Tas arī veicina pārējo 3. pantā minēto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu.

- a) EPP: nodrošina pievilcīgu un elastīgu finansējumu, lai atsevišķi talantīgi un radoši pētnieki, jo īpaši agrīnā posma pētnieki, un to komandas varētu darboties visdaudzsoļākajās zinātnes avangarda jomās, neatkarīgi no to valstiskās piederības un izcelsmes valsts un pamatojoties uz Savienības mēroga konkurenci, kuras pamatā ir vienīgi izcilības kritērijs.

Intervences joma: progresīvā zinātne.

- b) MSCA: nodrošina pētniekus ar jaunām zināšanām un prasmēm, pateicoties mobilitātei un saskarsmei pāri robežām, starp nozarēm un disciplīnām, uzlabo mācību un karjeras izaugsmes sistēmas, kā arī strukturē un uzlabo pieņemšanu darbā institūciju un valstu līmenī, ņemot vērā Eiropas pētnieku hartu un Rīcības kodeksu par pētnieku pieņemšanu darbā; tādējādi MSCA palīdz veidot Eiropas izcilās pētniecības vides pamatu visā Eiropā, veicinot nodarbinātību, izaugsmi un ieguldījumus un risinot esošās un gaidāmās problēmas sabiedrībā.

Intervences jomas: atbalsts izcilībai, nodrošinot pētnieku mobilitāti pāri robežām, nozarēm un disciplīnām; jaunu prasmju veicināšana ar pētnieku izcilām mācībām; cilvēkresursu un prasmju pilnveides stiprināšana visā EPT; sinerģijas uzlabošana un atvieglošana; saiknes ar sabiedrību veicināšana.

- c) Pētniecības infrastruktūra: Eiropas nodrošināšana ar pasaules līmeņa pētniecības infrastruktūru, kas ir atvērta un pieejama vislabākajiem pētniekiem Eiropā un ārpus tās. Mudināšana izmantot esošās pētniecības infrastruktūras, tostarp tās, ko finansē no Savienības kohēzijas politikas līdzekļiem. Šādi – papildus pasākumiem attiecīgās Savienības politikas un starptautiskās sadarbības jomās – tiks vairota pētniecības infrastruktūras spēja atbalstīt zinātnes sasniegumus un inovāciju un veidot atvērtu un izcilu zinātņi saskaņā ar FAIR principiem.

Intervences jomas: Eiropas pētniecības infrastruktūras vides stiprināšana un pilnveidošana; pētniecības infrastruktūru pieejamības, integrēšanas un savstarpējās savienošanas nodrošināšana; Eiropas pētniecības infrastruktūru inovācijas potenciāls un pasākumi inovācijas un mācību jomā; Eiropas pētniecības infrastruktūras politikas un starptautiskās sadarbības stiprināšana.

2) II pīlārs. "Globāli izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja"

Šajā pīlārā ar turpmākajiem pasākumiem atbilstīgi 4. pantam atbalsta kvalitatīvu jaunu zināšanu, tehnoloģiju un ilgtspējīgu risinājumu radīšanu un labāku izplatīšanu, stiprina Eiropas rūpniecības konkurētspēju, stiprina pētniecības un inovācijas ietekmi Savienības rīcībpolitikas izstrādāšanā, atbalstīšanā un īstenošanā, atbalsta inovatīvu risinājumu ieviešanu rūpniecībā, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos un jaunuzņēmumos, un atbalsta globālu problēmu risināšanu sabiedrībā. Tas arī veicina pārējo 3. pantā minēto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu.

Sociālās un humanitārās zinātnes pilnībā integrē visās kopās, tostarp konkrētos un specializētos pasākumos.

Lai maksimāli palielinātu ietekmi, elastību un sinerģiju, pētniecības un inovācijas pasākumus organizē sešās kopās, kas savstarpēji sasaistītas visas Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūrā un kas kopā un atsevišķi stimulē sadarbību starp disciplinām, nozarēm, politikas jomām, kā arī pārrobežu un starptautisku sadarbību. Programmas II pilārs aptver pasākumus no dažādiem TGL, tostarp zemākiem TGL.

Ar katru kopu tiks sekmēti vairāki IAM; un daudzus IAM atbalsta vairāk nekā viena kopa.

Pētniecības un inovācijas pasākumus īsteno turpmāk norādītajās kopās un starp tām.

- a) Kopa "Veselība": visu vecumu iedzīvotāju veselības un labjutības uzlabošana un aizsardzība, radot jaunas zināšanas, izstrādājot inovatīvus risinājumus un nodrošinot, ka attiecīgā gadījumā tiek iekļauta dzimumperspektīva, slimību novēršanai, diagnosticēšanai, uzraudzībai un ārstēšanai, kā arī veselības aprūpes tehnoloģiju izstrādei; veselības risku mazināšana; iedzīvotāju aizsargāšana un labas veselības veicināšana, arī darbviētā; sabiedrības veselības sistēmu uzlabošana izmaksu efektivitātes, vienlīdzības un ilgtspējības ziņā; ar nabadzību saistītu slimību profilakse un ārstēšana; pacientu līdzdalības un sava veselības stāvokļa uzmanīšanas iespēju atbalstīšana un nodrošināšana.

Intervences jomas: veselība visas dzīves laikā; vides un sociālie faktori veselībā; neinfekciozas un retas slimības; infekcijas slimības, tostarp ar nabadzību saistītas un novārtā atstātas slimības; veselības un aprūpes rīki, tehnoloģijas un digitāli risinājumi, tostarp personalizētā medicīna; veselības aprūpes sistēmas.

- b) Kopa "Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība": demokrātijas vērtību, tostarp tiesiskuma un pamattiesību, stiprināšana; mūsu kultūras mantojuma aizsardzība; kultūras un radošo industriju potenciāla apzināšana un tādu sociālekonomisko pārmaiņu veicināšana, kas sekmē iekļaušanu un izaugsmi, tostarp migrācijas pārvaldība un migrantu integrēšana.

Intervences jomas: demokrātija un pārvaldība; kultūra, kultūras mantojums un radošums; sociālas un ekonomiskas izmaiņas.

- c) Kopa "Civīlā drošība sabiedrībai": reaģēt uz izaicinājumiem, ko rada pastāvīgi drošības apdraudējumi, tostarp kibernetizācija, kā arī dabas un cilvēka izraisītas katastrofas.

Intervences jomas: pret katastrofām noturīga sabiedrība; aizsardzība un drošība; kibernetizācija.

- d) Kopa "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos": spēju stiprināšana un Eiropas suverenitātes nodrošināšana, galvenokārt panākot tehnoloģiju izmantošanu digitalizācijas un ražošanas nolūkiem un kosmosa tehnoloģijās, visā vērtības veidošanas ķēdē; konkurētspējīgas, digitālas, zemas oglekļa emisijas un aprites nozares veidošana; ilgtspējīgu izejvielu piegādes nodrošināšana; progresīvu materiālu izstrāde un sasniegumu un inovācijas pamata nodrošināšana globālo sabiedrības problēmu risināšanā.

Intervences jomas: ražošanas tehnoloģijas; digitālās pamattehnoloģijas, tostarp kvantu tehnoloģijas; jaunās pamattehnoloģijas; progresīvi materiāli; mākslīgais intelekts un robotika; nākamās paaudzes internets; progresīva datošana un lielle dati; aprites nozares; zemas oglekļa emisijas un "tīra" rūpniecība; kosmos, tostarp Zemes novērošana.

- e) Kopa "Klimats, enerģētika un mobilitāte": cīņa pret klimata pārmaiņām, labāk izprotot to cēloņus, attīstības gaitu, riskus, ietekmi un iespējas, padarot enerģētikas un transporta nozari klimatam un videi draudzīgāku, efektīvāku, konkurētspējīgāku, viedāku, drošāku un izturētspējīgāku, veicinot atjaunojamo energoresursu izmantošanu un energoefektivitāti, uzlabojot Savienības noturību pret ārējiem satricinājumiem un pielāgojot sociālo uzvedību atbilstīgi IAM.

Intervences jomas: klimata zinātne un risinājumi; energoapgāde; energosistēmas un energotīkli; dzīvojamās un rūpniecības ēkas enerģijas pārkārtošanas procesā; kopienas un pilsētas; rūpniecības konkurētspēja transporta nozarē; tīrs, drošs un pieejams transports un mobilitāte; viedā mobilitāte; enerģijas uzglabāšana.

- f) Kopa "Pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide": vides aizsardzība, zemes, iekšējo ūdeņu un jūras dabas un bioloģisko resursu atjaunošana, ilgtspējīga pārvaldība un izmantošana nolūkā apturēt bioloģiskās daudzveidības eroziju, lai nodrošinātu pārtikas un uztura nodrošinājumu visiem un pāreju uz mazoglekļa, resursefektīvu un aprites ekonomiku un ilgtspējīgu bioekonomiku.

Intervences jomas: vides novērošana; bioloģiskā daudzveidība un dabas resursi; lauksaimniecība, mežsaimniecība un lauku teritorijas; jūras, okeāni un iekšzemes ūdeņi; pārtikas sistēmas; bioloģiskas inovāciju sistēmas Savienības bioekonomikā; aprites sistēmas.

- g) Ar kodolenerģiju nesaistītas JRC tiešās darbības: kvalitatīvu zinātnisko pierādījumu radīšana efektīvai un cenas ziņā pieejamai labai publiskajai politikai. Lai saprātīgi izstrādātu jaunas iniciatīvas un priekšlikumus Savienības tiesību aktiem, ir nepieciešami pārredzami, visaptveroši un līdzsvaroti pierādījumi, savukārt politikas īstenošanā pierādījumi ir vajadzīgi novērtēšanai un uzraudzīšanai. JRC nodrošina Eiropas Savienības politikai neatkarīgus zinātniskos pierādījumus un tehnisko atbalstu visā politikas veidošanas ciklā. JRC arī koncentrē savu pētniecisko darbību uz Savienības politikas prioritātēm.

Intervences jomas: zināšanu bāzes stiprināšana politikas veidošanai (veselība; kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība; civilā drošība sabiedrībai; digitālā joma, rūpniecība un kosmos; klimats, enerģētika un mobilitāte; pārtika, bioekonomika, dabas resursi, lauksaimniecība un vide); inovācija, ekonomikas attīstība un konkurētspēja, zinātniskā izcilība, teritoriālā attīstība un atbalsts dalībvalstīm un reģioniem.

3) III pīlārs "Inovatīva Eiropa"

Ar turpmākajiem pasākumiem šis pīlārs atbilstīgi 4. pantam veicina visu veidu inovāciju, tostarp netehnoloģisku inovāciju, galvenokārt MVU ietvaros, kas ietver jaunuzņēmumus, sekmējot tehnoloģijas attīstību, demonstrējumus un zināšanu nodošanu, un stiprina inovatīvu risinājumu izmantošanu. Tas arī veicina citu 3. pantā minēto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu. EIP tiek īstenota, galvenokārt izmantojot divus instrumentus, proti, *Pathfinder*, ko lielākoties īsteno pētniecības sadarbībā, un *Accelerator*.

- a) EIP: koncentrējas galvenokārt uz pārveidojošu un radikālu inovāciju, kas īpaši orientēta uz tirgu radošu inovāciju, vienlaikus atbalstot arī visu veidu inovācijas, tostarp pakāpenisku inovāciju.

Intervences jomas: *Pathfinder* progresīvai pētniecībai, kas atbalsta nākotnes un jaunas radikālas, tirgu radošas un/vai "dziļās" tehnoloģijas; *Accelerator*, kas nodrošina finansējumu starp pētniecības un inovācijas pasākumu beigu posmiem un tirgus darbības uzsākšanas brīdi, lai efektīvi izmantotu tirgu radošu pārveidojošu inovāciju un izvērstu uzņēmumus, kad tirgus nenodrošina dzīvotspējīgu finansējumu; papildu EIP pasākumi, piemēram, godalgas, stipendijas un uzņēmējdarbības pakalpojumi ar pievienoto vērtību.

- b) Eiropas inovācijas ekosistēmas

Intervences jomas: pasākumi jo īpaši ietver – attiecīgā gadījumā sadarbībā ar EIT – saišu veidošanu ar valstu un reģionāliem inovāciju dalībniekiem un atbalstu kopīgu pārrobežu inovācijas programmu īstenošanai, ko veic dalībvalstis, reģioni un asociētās valstis, no prakses un zināšanu apmaiņas par inovācijas regulējumu līdz vispārīgo prasmju pilnveidošanas inovācijai un pētniecības un inovācijas pasākumiem, tostarp atvērtajai vai lietotāju virzītai inovācijai, lai uzlabotu Eiropas inovācijas sistēmas efektivitāti. Tas būtu jāīsteno cita starpā sinerģijā ar ERAF atbalstu inovācijas ekosistēmām un starpreģionālām partnerībām par viedās specializācijas tēmām.

- c) Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūts

Intervences jomas (definētas II pielikumā): ilgtspējīgas inovācijas ekosistēmas visā Eiropā; inovācijas un uzņēmējdarbības prasmes mūžizglītības perspektīvā, tostarp visā Eiropā palielinot augstākās izglītības iestāžu spējas; jauni tirgus risinājumi globālo problēmu risināšanai; sinerģija un pievienotā vērtība Programmā.

4) Daļa "Dalības paplašināšana un EPT stiprināšana"

Ar turpmāk minētajiem pasākumiem šajā daļā tiecas sasniegt 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā izklāstītos konkrētos mērķus. Tas arī veicina pārējo 3. pantā minēto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu. Veidojot pamatu visai Programmā, šī daļa atbalsta pasākumus, kas sniegs savu ieguldījumu, lai veicinātu talantu piesaisti, sekmētu intelektuālā darbaspēka apriti un novērtu intelektuālā darbaspēka emigrāciju, vairāk zināšanās balstītai, inovatīvai un dzimumlīdztiesīgai Eiropai, kura globālajā konkurencē ieņem līderpozīcijas, veicinot transnacionālo sadarbību un tādējādi optimizējot valstu stiprās puses un potenciālu augstas veiktspējas EPT ietvaros visas Eiropas mērogā, kur zināšanas un augsti kvalificēta darbaspēka aprīte notiek brīvi un līdzsvaroti, kur pētniecības un inovācijas rezultāti tiek plaši izplatīti informācijai iedzīvotājiem, kā arī viņi tos izprot un uzticas tiem un no tiem labumu gūst visa sabiedrība, un kur Savienības politika, jo īpaši pētniecības un inovācijas politika, balstās uz kvalitatīviem zinātniskiem pierādījumiem.

Šī daļa arī atbalsta pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot to priekšlikumu kvalitāti, ko iesniedz tiesību subjekti no valstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā, piemēram, profesionālas priekšlikumu iepriekšējas pārbaudes un konsultācijas, un veicināt valstu kontaktpunktu pasākumus nolūkā atbalstīt starptautisku tīklu veidošanu, kā arī pasākumus, kuru mērķis ir atbalstīt tiesību subjektus no valstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā, kas pievienojas jau atlasītiem sadarbības projektiem, kuros tiesību subjekti no šādām valstīm nepiedalās.

Intervences jomas: dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana, tostarp izmantojot komandsadarbību (*teaming*), mērķsadarbību (*twinning*), EPT katedras, Eiropas sadarbība zinātnes un tehnoloģiju jomā (COST), izcilības iniciatīvas un pasākumus intelektuālā darbaspēka aprites sekmēšanai; Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un uzlabošana, tostarp atbalstot, piemēram, valsts pētniecības un inovācijas politikas reformu, nodrošinot pievilcīgu karjeras vidi un atbalstot dzimumu līdztiesību un pilsonisko zinātņi.

II PIELIKUMS

EIROPAS INOVĀCIJU UN TEHNOLOĢIJU INSTITŪTS (EIT)

Īstenojot EIT programmas pasākumus, piemēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

1) Pamatojums

Kā skaidri noteikts augsta līmeņa grupas ziņojumā par Savienības pētniecības un inovācijas ietekmes vairošanu (Lamī augsta līmeņa grupa), turpmākās virzības pamatā ir mērķis "izglītēt cilvēkus nākotnei, kā arī ieguldīt cilvēkos, kas radīs pārmaiņas". Jo īpaši Eiropas augstākās izglītības iestādes tiek aicinātas stimulēt uzņēmējdarbību, nojaukt disciplīnu robežas un institucionalizēt spēcīgu, starpdisciplināru akadēmiskās un rūpniecības nozares sadarbību. Saskaņā ar neseniem pētījumiem piekļuve talantīgiem cilvēkiem ir vissvarīgākais faktors, kas ietekmē vietas izvēli Eiropas jaunuzņēmumu dibinātāju vidū. Uzņēmējdarbības izglītībai, mācību iespējām un radošo spēju attīstībai ir izšķiroša loma nākotnes inovatoru audzināšanā un pašreizējo inovatoru spēju izkopšanā, palīdzot tiem pacelt savu uzņēmējdarbību līdz jaunu panākumu līmenim. Pieeja uzņēmējdarbības nozares talantiem apvienojumā ar piekļuvi profesionāliem pakalpojumiem, kapitālam un tirgiem Savienības līmenī, kā arī galveno inovācijas dalībnieku apvienošana kopīga mērķa sasniegšanai ir galvenās sastāvdaļas inovācijas ekosistēmas atbalstīšanai. Ir nepieciešams saskaņot centienus visā Savienībā, lai radītu spēju pastāvēt savstarpēji saistītām Savienības mēroga uzņēmējdarbības kopām un ekosistēmām.

Šodien EIT ir Eiropas lielākā integrētā inovācijas ekosistēma, kurā satiekas partneri no uzņēmējdarbības, pētniecības, izglītības un citām jomām. EIT turpina atbalstīt ZIK, kas ir liela mēroga Eiropas partnerības, kuras risina konkrētas globālās problēmas, un stiprina inovācijas ekosistēmas ap tām. Tas tiek darīts, veicinot visaugstākajiem standartiem atbilstošas izglītības, pētniecības un inovācijas integrāciju, tādējādi radot inovācijai labvēlīgu vidi un veicinot atbalstot uzņēmēju jauno paaudzi, kā arī ciešā sinerģijā un komplementāri EIP stimulējot inovatīvu uzņēmumu radīšanu.

Visā Eiropā joprojām ir nepieciešami centieni attīstīt ekosistēmas, kurās pētnieki, inovatori, nozares un valdības spētu viegli sadarboties. Patiesībā inovācijas ekosistēmas joprojām nedarbojas optimāli vairāku iemeslu dēļ, piemēram:

- a) inovācijas dalībnieku mijiedarbību joprojām kavē organizatoriskie, regulatīvie un kultūras šķēršļi starp tiem;
- b) inovācijas sistēmas stiprināšanas centieni gūst labumu no koordinācijas un skaidras orientēšanās uz konkrētiem mērķiem un ietekmes panākšanu.

Lai risinātu nākotnes sabiedriskās problēmas, izmantotu jauno tehnoloģiju radītās iespējas un veicinātu videi draudzīgu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu, konkurētspēju un Eiropas pilsoņu labklājību, jāturpina stiprināt Eiropas inovācijas spējas – nostiprinot pastāvošās vides, kuras veicina sadarbību un inovāciju, kā arī radot jaunas; stiprinot akadēmisko aprindu un pētniecības nozares inovatīvās spējas; atbalstot jaunās paaudzes uzņēmējus; stimulējot inovatīvu uzņēmumu izveidi un attīstību, kā arī stiprinot Savienības finansēto pētniecības un inovācijas pasākumu pamanāmību un atzišanu, jo īpaši attiecībā uz EIT finansēšanu, lai par šiem pasākumiem uzzinātu plaša sabiedrība.

Inovācijas problēmu būtība un mērogs prasa dalībnieku un resursu sadarbību un mobilizāciju Eiropas mērogā, veicinot pārrobežu sadarbību. Ir jānojauc robežas starp disciplinām un vērtības veidošanas ķēdēs un jārada labvēlīga vide efektīvai zināšanu un pieredzes apmaiņai, kā arī uzņēmējdarbības talantu attīstībai un piesaistei. Ar EIT stratēģiskā inovāciju programmu tiek nodrošināta saskaņotība ar Programmas uzdevumiem, kā arī komplementaritāte ar EIP.

2) Intervences jomas

2.1. Ilgtspējīgas inovācijas ekosistēmas visā Eiropā

Saskaņā ar EIT regulu 2021.–2027. gadam un EIT stratēģisko inovāciju programmu EIT ir arvien nozīmīgāka loma ilgtspējīgu, uz problēmu risināšanu balstītu inovācijas ekosistēmu stiprināšanā visā Eiropā. Konkrētāk, EIT turpina savu darbību galvenokārt ZIK, kas ir Eiropas lielapmēra partnerības, kurās tiek risinātas konkrētas problēmas sabiedrībā. Tas turpina stiprināt to apkārtējās inovācijas ekosistēmas, padarot tās atvērtas un sekmējot pētniecības, inovācijas un izglītības integrāciju. Vēl jo vairāk, EIT stiprina inovācijas ekosistēmas visā Eiropā, paplašinot reģionālās inovācijas shēmu (RIS). EIT sadarbojas ar inovācijas ekosistēmām ar lielu inovācijas potenciālu, kas balstīts uz stratēģiju, tematisku saskaņotību un paredzamu ietekmi, cieši sadarbojoties ar viedās specializācijas stratēģijām un platformām.

Pamatvirzieni

- a) tiks pastiprināta esošo ZIK efektivitāte un atvērtību jauniem partneriem, ļaujot ilgtermiņā pāriet uz pašilgtspēju, un analizēta vajadzība izveidot jaunas ZIK, lai risinātu globālas problēmas. Konkrētās tematiskās jomas tiek noteiktas EIT stratēģiskajā inovāciju programmā, ņemot vērā stratēģisko plānošanu;
- b) tiks paātrināta reģionu virzība uz izcilību valstīs, kas minētas EIT stratēģiskajā inovāciju programmā, cieši sadarbojoties ar struktūrfondi un vajadzības gadījumā ar citām attiecīgajām Savienības programmām.

2.2. Inovācijas un uzņēmējdarbības prasmes mūžizglītības perspektīvā, tostarp visā Eiropā palielinot augstākās izglītības iestāžu spējas

EIT pasākumi izglītības jomā tiek pastiprināti, lai veicinātu inovāciju un uzņēmējdarbību, nodrošinot mērķtiecīgu izglītību un mācības. Lielāks uzsvars tiek likts uz cilvēkkapitāla attīstību, kas balstīsies uz esošo EIT ZIK izglītības programmu paplašināšanu, lai turpinātu piedāvāt studentiem un profesionāļiem augstas kvalitātes mācību programmas, kuru pamatā ir jauninājumi un uzņēmējdarbība, īpaši saskaņā ar Savienības rūpniecības un prasmju stratēģiju. Tas var ietvert pētniekus un inovatorus, ko atbalsta citas Programmas daļas, jo īpaši MSCA. EIT atbalsta arī augstākās izglītības iestāžu modernizāciju visā Eiropā un to integrāciju inovācijas ekosistēmās, stimulējot un palielinot to uzņēmējdarbības potenciālu un spējas un rosinot tās veiksmīgāk paredzēt jaunās prasības attiecībā uz prasmēm.

Pamatvirzieni

- a) inovatīvu mācību programmu, ņemot vērā sabiedrības un nozares nākotnes vajadzības, un starpnozaru programmu izstrāde, lai piedāvātu tās studentiem, uzņēmējiem un profesionāļiem visā Eiropā un ārpus tās, un kurās īpašās un nozarei raksturīgās zināšanas tiek apvienotas ar prasmēm, kas vērstas uz inovāciju un uzņēmējdarbību, piemēram, augsti tehniskām prasmēm, kas saistītas ar digitālām un ilgtspējīgām pamattehnoloģijām;
- b) EIT marķējuma stiprināšana un paplašināšana ar mērķi uzlabot EIT izglītības programmu pamanāmību un atzīšanu, balstoties uz partnerību starp dažādām augstākās izglītības iestādēm, pētniecības centriem un uzņēmumiem, kas vienlaikus uzlabotu tā vispārējo kvalitāti, piedāvājot mācību programmas un mērķtiecīgu izglītību uzņēmējdarbības jomā, kā arī starptautisku, starporganizāciju un starpnozaru mobilitāti;
- c) augstākās izglītības nozares inovācijas un uzņēmējdarbības spēju attīstīšana, palielinot un veicinot EIT kopienas pieredzi izglītības, pētniecības un uzņēmējdarbības saiknes nodrošināšanā;
- d) EIT Absolventu kopienas lomas pastiprināšana kā paraugs jaunažiem studentiem un spēcīgs EIT ietekmes instruments.

2.3. Jauni tirgus risinājumi globālo problēmu risināšanai

EIT veicina, iedrošina un piešķir iespējas uzņēmējiem, inovatoriem, pētniekiem, pedagogiem, studentiem un citiem inovācijas rīcībbspēkiem, vienlaikus nodrošinot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, kopīgi strādāt starpnozaru komandās, ģenerēt idejas un pārveidot tās gan pakāpeniskās, gan pārveidojošās inovācijās. Pasākumus raksturo atvērtas inovācijas un pārrobežu pieeja, kurā galvenā uzmanība tiks pievērsta attiecīgajiem zināšanu trīsstūra pasākumiem, kas veicinātu to sekmīgu izmantošanu (piemēram, projektu īstenotāji var uzlabot piekļuvesi īpaši kvalificētiem absolventiem, galvenajiem lietotājiem, jaunuzņēmumiem ar novatoriskām idejām, ārvalstu uzņēmumiem ar attiecīgiem komplementāriem aktīviem utt.).

Pamatvirzieni

- a) atbalsts jaunu produktu, pakalpojumu un tirgus iespēju radīšanā, kurās zināšanu trīsstūra rīcībbspēki sadarbojas, lai rastu risinājumus globālām problēmām;
- b) pilnīga visas inovācijas vērtības veidošanas ķēdes integrācija: no studenta līdz uzņēmējam, no idejas līdz produktam, no laboratorijas līdz klientam. Tas ietver atbalstu jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem;

- c) augsta līmeņa pakalpojumu nodrošināšana un atbalsts inovatīviem uzņēmumiem, arī tehniskā palīdzība produktu vai pakalpojumu pielāgošanai, mentorēšana pēc būtības, atbalsts mērķauditorijas sasniegšanai un kapitāla piesaistīšanai, lai tie ātri sasniegtu tirgu un paātrinātu savas izaugsmes procesu.

2.4. Sinerģijas un pievienotā vērtība Programmas ietvaros

EIT pastiprina centienus izmantot sinerģiju un komplementaritāti starp esošajām ZIK un ar dažādiem rīcībspēkiem un iniciatīvām Savienības un pasaules mērogā, kā arī paplašināt sadarbības organizāciju tīklu gan stratēģiskā, gan operatīvā līmenī, vienlaikus nepieļaujot dublēšanos.

Pamatvirzieni

- a) cieša sadarbība ar EIP un programmu *InvestEU*, racionalizējot atbalstu (t. i., finansējumu un pakalpojumus), kas tiek piedāvāts inovatīvām idejām gan to sākuma, gan paplašināšanās posmos, jo īpaši ar ZIK starpniecību;
- b) EIT pasākumu plānošana un īstenošana, lai maksimāli palielinātu sinerģiju un komplementaritāti ar citām Programmas daļām;
- c) sadarbība ar dalībvalstīm gan valstu, gan reģionālā līmenī, izveidojot strukturētu dialogu un koordinējot centienus, nolūkā nodrošināt sinerģiju ar valstu un reģionālām iniciatīvām, tostarp viedās specializācijas stratēģijām, kas apzinātas arī "Eiropas inovācijas ekosistēmu" īstenošanā, lai noteiktu, nodotu tālāk un izplatītu paraugpraksi un zināšanas;
- d) inovatīvas prakses un zināšanu nodošana tālāk un izplatīšana visā Eiropā un ārpus tās, lai veicinātu inovācijas politiku Eiropā, nodrošinot koordināciju ar citām Programmas daļām;
- e) ieguldīšana inovācijas politikas diskusijās un Savienības politikas prioritāšu izstrādes un īstenošanas veicināšana, pastāvīgi sadarbojoties ar visiem attiecīgajiem Komisijas dienestiem, citām Savienības programmām un to ieinteresētajām personām, kā arī turpinot izpētīt iespējas, kā īstenot politikas iniciatīvas;
- f) sinerģijas ar citām Savienības programmām izmantošana, ietverot tās, kas atbalsta cilvēkkapitāla attīstīšanu un inovāciju (piemēram, *COST*, *ESF+*, *ERAF*, "Erasmus", "Radošā Eiropa" un *COSME Plus*/vienotais tirgus, programma *InvestEU*);
- g) Stratēģiskas alianses izveidošana ar galvenajiem inovācijas rīcībspēkiem Savienības un starptautiskā līmenī, kā arī atbalsta sniegšana ZIK, lai attīstītu sadarbību un saiknes ar galvenajiem zināšanu trīsstūra partneriem no trešām valstīm, kā arī atvērtu jaunus tirgus ZIK atbalstītiem risinājumiem un piesaistītu finansējumu un talantus no ārvalstīm. Jāveicina trešo valstu līdzdalība, ņemot vērā savstarpīguma un savstarpēja izdevīguma principus.

III PIELIKUMS

EIROPAS PARTNERĪBAS

Eiropas partnerības atlasa un īsteno, uzrauga, izvērtē, pakāpeniski izbeidz vai atjauno, balstoties uz turpmāk norādītajiem kritērijiem:

1. Atlase:

Apliecinājums tam, ka Eiropas partnerība ir efektīvāka Programmas saistīto mērķu īstenošanā, izmantojot partneru iesaisti un apņemšanos, un jo īpaši skaidras ietekmes uz Savienību un tās iedzīvotājiem nodrošināšanā, jo īpaši ņemot vērā ieguldījumu globālu problēmu risināšanā un pētniecības un inovācijas mērķu sasniegšanā, Savienības konkurētspējas un ilgtspējas nodrošināšanā un EPT stiprināšanas veicināšanā un attiecīgā gadījumā starptautiskajās saistībās.

Saskaņā ar LESD 185. pantu izveidotas institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā vismaz 40 % dalībvalstu līdzdalība ir obligāta:

- a) Eiropas partnerības saskaņība un sinerģija Savienības pētniecības un inovācijas vidē, ciktāl iespējams ievērojot Programmas noteikumus;
- b) Eiropas partnerības pārredzamība un atvērtība attiecībā uz prioritāšu un mērķu noteikšanu gaidāmo rezultātu un ietekmes ziņā un attiecībā uz partneru un ieinteresēto personu iesaistīšanu no visas vērtības veidošanas ķēdes, no dažādām nozarēm, profesijām un disciplinām, attiecīgā gadījumā (un ja tas neietekmē Eiropas konkurētspēju) iesaistot arī starptautiskus partnerus un ieinteresētās personas; skaidra kārtība, kādā veicina MVU dalību un izplata un izmanto rezultātus, jo īpaši, kā to veic MVU, tostarp, izmantojot starpnieku organizācijas;
- c) Eiropas partnerības papildināmības un virzieniskuma *ex ante* demonstrējums, iekļaujot kopīgu stratēģisku redzējumu par Eiropas partnerības mērķi. Šajā redzējumā jo īpaši iekļauj:
  - i) izmērāmus sagaidāmos iznākumus, rezultātus un ietekmi konkrētos termiņos, tostarp būtisku ekonomisko un/vai sociālo vērtību Savienībai;
  - ii) sagaidāmo kvalitatīvo un būtisku kvantitatīvo sviras efektu demonstrējumu, tostarp galveno snieguma rādītāju noteikšanas metodi;
  - iii) pieejas, kas ļaus nodrošināt īstenošanas elastību un pielāgoties mainīgajām politikas, sabiedrības un/vai tirgus vajadzībām vai zinātnes sasniegumiem, lai palielinātu politikas saskaņotību reģionālā, valstu un Savienības līmenī;
  - iv) Programmas atbalsta pārtraukšanas stratēģijas un pakāpeniskas izbeigšanas pasākumus;
- d) Partneru ilgtermiņa saistību *ex ante* demonstrējums, iekļaujot publisko un/vai privāto ieguldījumu minimālo daļu.

Institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā, kas izveidota saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu, finansiālās un/vai nefinansiālās iemaksas, kas saņemtas no partneriem, kuri nav Eiropas Savienība, ir vismaz 50 % apmērā, un tās var sasniegt 75 % no apkopotajām Eiropas partnerības budžeta saistībām. Katrai šādai institucionalizētai Eiropas partnerībai ieguldījumu daļa, kas saņemta no partneriem, kuri nav Eiropas Savienība, tiks nodrošināta finansiālu iemaksu veidā. Attiecībā uz partneriem, kuri nav Savienība un iesaistītās valstis, finansiālām iemaksām vajadzētu būt vērstām galvenokārt uz to, lai segtu administratīvās izmaksas, kā arī koordinēšanu un atbalstu, un pārējos ar konkurenci nesaistītos pasākumus.

2. Īstenošana:

- a) sistēmiska pieeja, kas nodrošina dalībvalstu aktīvu un agrīnu iesaisti un Eiropas partnerības sagaidāmās ietekmes panākšanu, elastīgā veidā īstenojot kopīgās darbības, kam ir augsta Savienības pievienotā vērtība un kas pārsniedz kopīgos uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kuri attiecas uz pētniecības un inovācijas pasākumiem, tostarp saistībā ar ieviešanu tirgū, regulējumā vai politikā;
- b) piemēroti pasākumi, kas nodrošina pastāvīgu iniciatīvas atvērtību un pārredzamību īstenošanas laikā, jo īpaši attiecībā uz prioritāšu noteikšanu un līdzdalību uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, informēšanu par pārvaldības darbību, Savienības pamanāmību, komunikācijas un informēšanas pasākumiem, rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, arī skaidru atvērtas piekļuves/lietotāja stratēģiju visā pievienotās vērtības veidošanas ķēdē; piemēroti pasākumi MVU informēšanai un to līdzdalības veicināšanai;

- c) koordinācija vai kopīgi pasākumi ar citām attiecīgām pētniecības un inovācijas iniciatīvām, kas nodrošina optimālu savstarpējo savienotību un panāk efektīvu sinerģiju, cita starpā nolūkā pārvarēt iespējamās īstenošanas šķēršļus valsts līmenī un palielināt rentabilitāti;
- d) katra partnera apņemšanās saskaņā ar valsts noteikumiem visā iniciatīvas darbības laikā veikt finansiālas iemaksas un/vai ieguldījumus natūrā;
- e) institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā piekļuve rezultātiem un citai ar darbību saistītajai informācijai ir nodrošināma Komisijai ES politikas vai programmu izstrādes, īstenošanas un uzraudzības nolūkā.

3. Uzraudzība:

- a) uzraudzības sistēma saskaņā ar 50. pantu, lai izvērtētu progresu konkrētu politikas mērķu, sasniedzamo mērķu un galveno snieguma rādītāju sasniegšanā, kas ļauj laika gaitā novērtēt sasniegumus, ietekmi un iespējamo nepieciešamību pēc korektīvajiem pasākumiem;
- b) regulāri īpaši ziņojumi par kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem sviras efektiem, kā arī par saistībās apsolītajām un faktiski veiktajām finansiālām iemaksām un ieguldījumiem natūrā, pamanāmību un pozicionēšanu starptautiskā kontekstā, ietekmi uz pētniecību un ar inovāciju saistītiem privātā sektora investīciju riskiem;
- c) sīkāka informācija par vērtēšanas procesu un rezultāti visiem izsludinātajiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus Eiropas partnerību satvarā laicīgi jādara pieejami kopējā datubāzē.

4. Izvērtēšana, pakāpeniska izbeigšana un atjaunošana:

- a) Savienības un valstu līmenī panāktās ietekmes izvērtējums saistībā ar definētajiem mērķiem un galvenajiem snieguma rādītājiem, kas tiks izmantoti Programmas izvērtēšanā, kura paredzēta 52. pantā, iekļaujot efektīvākā politikas intervences veida novērtējumu jebkādām turpmākām darbībām; jebkādas iespējamās Eiropas partnerības atjaunošanas pozicionēšana vispārējā Eiropas partnerības vidē un tās politikas prioritātēs;
- b) ja nenotiek atjaunināšana, atbilstīgi pasākumi, ar kuriem nodrošina Programmas finansējuma pakāpenisku izbeigšanu atbilstoši nosacījumiem un laika grafikam, par ko *ex ante* panākta vienošanās ar partneriem, kas uzņēmušies juridiskas saistības, neskarot valstu vai citu Savienības programmu iespējamo starpvalstu finansējuma turpināšanu, kā arī neskarot privātos ieguldījumus un iesāktos projektus.

IV PIELIKUMS

SINERĢIJAS AR CITĀM SAVIENĪBAS PROGRAMMĀM

Sinerģijas ar citām Savienības programmām ir balstītas uz programmu izstrādes un mērķu komplementaritāti un uz finansēšanas noteikumu un procesu saderību īstenošanas līmenī.

Finansējumu no Programmas izmanto tikai tam, lai finansētu pētniecības un inovācijas pasākumus. Stratēģiskā plānošana nodrošina, ka dažādo Savienības programmu prioritātes ir saskaņotas un ka pastāv saskaņotas finansēšanas iespējas dažādos pētniecības un inovācijas cikla posmos. Misiņās un Eiropas partnerībās cita starpā izmanto sinerģijas ar citām Savienības programmām un politikas jomām.

Programmas ietvarā izstrādāto pētniecības rezultātu un inovatīvo risinājumu ieviešanu veicina ar citu Savienības programmu atbalstu, jo īpaši izmantojot izplatīšanas un izmantošanas stratēģijas, zināšanu nodošanu, komplementāru un kumulatīvu finansējuma avotus un saistītus politikas pasākumus. Uz finansējumu pētniecības un inovācijas pasākumiem attiecas saskaņoti noteikumi, kas izstrādāti, lai nodrošinātu Savienības pievienoto vērtību, novērstu pārklāšanos ar dažādām Savienības programmām un panāktu maksimālu efektivitāti un administratīvo vienkāršošanu.

Turpmākajos punktos ir sīkāk izklāstīts, kā sinerģijas tiek īstenotas starp Programmu un dažādām Savienības programmām:

1. Sinerģijas ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) nodrošina, ka:
  - a) pētniecības un inovācijas vajadzības lauksaimniecības nozarē un lauku teritorijās Savienībā tiek apzinātas, piemēram, Eiropas inovācijas partnerības "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" ietvaros un tiek ņemtas vērā gan Programmas stratēģiskajā plānošanā, gan darba programmās;
  - b) KLP nodrošina pētniecības un inovācijas rezultātu vislabāko izmantošanu un veicina inovatīvu risinājumu pielietojumu, ieviešanu un izvēršanu, tostarp to risinājumu, kas izriet no pētniecības un inovācijas pamatprogrammu finansētajiem projektiem, no Eiropas inovācijas partnerības "Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja" un attiecīgām EIT ZIK;
  - c) ELFLA atbalsta tādu zināšanu un risinājumu ieviešanu un izplatīšanu, kas izriet no Programmas īstenošanā gūtajiem rezultātiem un rada dinamiskāku lauksaimniecības nozari un jaunas iespējas lauku teritoriju attīstībai.
2. Sinerģijas ar Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fondu (EJZAF) nodrošina, ka:
  - a) Programma un EJZAF ir cieši savstarpēji saistīti, jo Savienības pētniecības un inovācijas vajadzības jūras un integrētās jūrlietu politikas jomā ir atspoguļotas visā Programmas stratēģiskajā plānošanā;
  - b) EJZAF atbalsta jaunu tehnoloģiju un inovatīvu produktu, procesu un pakalpojumu ieviešanu, jo īpaši tādu, kas izriet no Programmas jūras un integrētās jūrlietu politikas jomās; EJZAF veicina arī zemes datu vākšanu, apstrādi un uzraudzību un izplata Programmas ietvaros atbalstīto attiecīgo darbību rezultātus, kas savukārt dod ieguldījumu kopējās zivsaimniecības politikas, ES integrētās jūrlietu politikas, starptautiskās okeāna pārvaldības un starptautisko saistību īstenošanā.
3. Sinerģijas ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) nodrošina, ka:
  - a) nolūkā stiprināt Eiropas pētniecības telpu un veicināt ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu ar mehānismiem, kas nodrošina alternatīvu un kumulatīvu finansējumu no ERAF un Programmas, atbalsta pasākumus, kas nodrošina saikni, jo īpaši starp viedās specializācijas stratēģijām un izcilību pētniecībā un inovācijā, tostarp kopīgas starpreģionālās/starptautiskās programmas un Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūras;
  - b) ERAF cita starpā koncentrējas uz reģionālo un vietējo pētniecības un inovācijas ekosistēmu un tīklu attīstību un stiprināšanu un rūpniecības pārveidi, ietverot gan atbalstu pētniecības un inovācijas spēju veidošanai, gan rezultātu izmantošanu un jaunu tehnoloģiju un inovatīvu un klimatam nekaitīgu risinājumu ieviešanu no pētniecības un inovācijas pamatprogrammām, izmantojot ERAF.

4. Sinerģijas ar Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) nodrošina, ka:
  - a) ESF+, izmantojot valstu vai reģionālās programmas, var integrēt un izvērst Programmā atbalstītās inovatīvās mācību programmas, lai nodrošinātu cilvēkiem prasmes un kompetences, kas tiem būs nepieciešamas, ņemot vērā darba tirgus pieaugošās prasības;
  - b) mehānismus, ar kuriem nodrošina alternatīvu un kombinētu finansējumu no ESF+, var izmantot, lai atbalstītu Programmas pasākumus, kas veicina cilvēkkapitāla izaugsmi pētniecībā un inovācijā, ar mērķi stiprināt EPT;
  - c) ESF+ integrē inovatīvas tehnoloģijas un jaunus uzņēmējdarbības modeļus un risinājumus, jo īpaši tos, kas izriet no Programmas, lai sniegtu ieguldījumu inovatīvās, efektīvās un ilgtspējīgās veselības sistēmās un veicinātu piekļuvi labākai un drošākai Eiropas iedzīvotāju veselības aprūpei.
5. Sinerģijas ar programmu “EU4Health” nodrošina, ka:
  - a) Savienības pētniecības un inovācijas vajadzības veselības jomā tiek apzinātas un noteiktas Programmas stratēģiskajā plānošanā;
  - b) programma “EU4Health” palīdz nodrošināt pētniecības rezultātu vislabāko izmantošanu, jo īpaši to rezultātu, kuri izriet no Programmas.
6. Sinerģijas ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI) nodrošina, ka:
  - a) pētniecības un inovācijas vajadzības transporta, enerģētikas un digitālajā nozarē Savienībā tiek apzinātas un noteiktas Programmas stratēģiskajā plānošanā;
  - b) EISI atbalsta inovatīvu jaunu tehnoloģiju un risinājumu plaša mēroga ieviešanu un izvēršanu transporta, enerģētikas un digitālo fizisko infrastruktūru jomās, jo īpaši to tehnoloģiju un risinājumu, kas izriet no pētniecības un inovāciju pamatprogrammām;
  - c) informācijas un datu apmaiņa starp Programmu un EISI projektiem tiek veicināta, piemēram, izceļot Programmas tehnoloģijas, kuras sasniegušas augstu tirgus gatavības pakāpi, ko varētu turpināt izvērst ar EISI.
7. Sinerģijas ar programmu “Digitālā Eiropa” nodrošina, ka:
  - a) tā kā vairākām tematiskajām jomām, kurām pievēršas Programma un programma “Digitālā Eiropa”, ir raksturīga konverģence, atbalstāmo darbību veids, to sasniedzamie rezultāti un intervences loģika atšķiras un ir komplementāri;
  - b) pētniecības un inovācijas vajadzības saistībā ar Programmas digitālajiem aspektiem tiek apzinātas un noteiktas tās stratēģiskajā plānošanā; tas ietver, piemēram, pētniecību un inovāciju augstas veiktspējas datošanai, mākslīgajam intelektam, kibernetiķi, blokķēdes tehnoloģijām un kvantu tehnoloģijām, apvienojot digitālās tehnoloģijas ar citām pamattehnoloģijām un ar tehnoloģijām, kas nav saistītas ar inovācijām; atbalsts uzņēmumiem, kas ievieš radikālas inovācijas (daudzas no tām apvieno digitālās un fiziskās tehnoloģijas); un atbalsts digitālās pētniecības infrastruktūrām;
  - c) programma “Digitālā Eiropa” ir vērsta uz liela mēroga digitālo spēju un infrastruktūras veidošanu, piemēram, augstas veiktspējas datošanas, mākslīgā intelekta, kibernetiķi, blokķēdes tehnoloģiju, kvantu tehnoloģiju un uzlabotu digitālo prasmju jomā ar mērķi panākt, ka visā Savienībā sabiedrībai nozīmīgās jomās (piemēram, veselība, valsts pārvalde, tieslietas un izglītība) vai tirgus nepilnību gadījumā (piemēram, uzņēmumu, jo īpaši MVU, digitalizācija) Savienības satvarā tiek plaši ieviesti un izvērsti jau pastāvoši vai testēti kritiskas nozīmes inovatīvi digitālie risinājumi; programma “Digitālā Eiropa” galvenokārt tiek īstenota, izmantojot ar dalībvalstīm kopīgus koordinētus un stratēģiskus ieguldījumus, jo īpaši kopīgu publisko iepirkumu, ieguldot digitālajās spējās, kas tiks kopīgotas visā Savienībā, un Savienības mēroga darbībās, ar kurām atbalsta sadarbību un standartizāciju digitālā vienotā tirgus izveides ietvaros;
  - d) programmas “Digitālā Eiropa” spējas un infrastruktūra ir darītas pieejamas pētniecības un inovācijas kopienai, tostarp pasākumiem, kas tiek atbalstīti ar Programmu, tai skaitā testēšanai, eksperimentiem un demonstrējumiem visās nozarēs un disciplīnās;
  - e) Programmas ietvaros izstrādātās jaunās digitālās tehnoloģijas pakāpeniski jāievieš un jāizvērs ar programmu “Digitālā Eiropa”;
  - f) Programmas iniciatīvas, kas paredzētas, lai pilnveidotu mācību programmas prasmju un kompetenču apguvi, tostarp tās iniciatīvas, ko īsteno attiecīgajās EIT ZIK, papildina ar programmas “Digitālā Eiropa” atbalstītiem pasākumiem spēju veidošanai padziļinātu digitālo prasmju jomā;
  - g) abām programmām ir spēcīgi stratēģiskās plānošanas, darbības procedūru un pārvaldības struktūru koordinēšanas mehānismi.

8. Sinerģijas ar Vienotā tirgus programmu nodrošina, ka:

- a) Vienotā tirgus programma risina tirgus nepilnības, kas ietekmē MVU, un veicina uzņēmējdarbību un uzņēmumu izveidi un izaugsmi, un Vienotā tirgus programma un gan EIT, gan EIP darbības inovatīviem uzņēmumiem, kā arī MVU atbalsta pakalpojumi viens otru papildina, jo īpaši tad, ja tirgus nenodrošina dzīvotspējīgu finansējumu;
- b) Eiropas Biznesa atbalsta tīkls papildus citām esošām MVU atbalsta struktūrām (piemēram, valstu kontaktpunktiem, inovācijas aģentūrām, digitālās inovācijas centriem, kompetenču centriem un inkubatoriem), var būt noderīgs, lai nodrošinātu atbalsta pakalpojumus Programmas, tostarp EIP, ietvaros.

9. Sinerģijas ar vides un klimata pasākumu programmu "LIFE" nodrošina, ka:

- a) pētniecības un inovācijas vajadzības vides, klimata un enerģētikas problēmu risināšanai Savienībā tiek apzinātas un noteiktas Programmas stratēģiskajā plānošanā;
- b) "LIFE" turpina darboties kā katalizators Savienības vides, klimata un relevantās enerģētikas politikas un tiesību aktu īstenošanā, cita starpā pārņemot un izmantojot no Programmas gūtos pētniecības un inovācijas rezultātus, un palīdz tos izvērst valsts, starpreģionu un reģionālā mērogā tad, kad tas var palīdzēt risināt problēmas, kas saistītas ar vidi, klimatu vai pāreju uz tīru enerģiju. Jo īpaši "LIFE" turpina stimulēt sinerģijas ar Programmu, izvērtēšanā piešķirot bonusu tādiem priekšlikumiem, kuros ietverta Programmas rezultātu ieviešana;
- c) "LIFE" standarta rīcības projekti atbalsta Savienības vides un klimata politikas īstenošanai piemērotu tehnoloģiju vai metodoloģiju izstrādi, testēšanu vai demonstrējumus, ja šīs tehnoloģijas vai metodoloģijas pēc tam var tikt izvērstas lielā mērogā, finansējot tās no citiem avotiem, tostarp no Programmas. EIT, kā arī EIP var palīdzēt lielākā mērogā izvērst un komercializēt jaunas, revolucionāras idejas, kas varētu rasties no LIFE projektu īstenošanas.

10. Sinerģijas ar "Erasmus+" nodrošina, ka:

- a) Programmas, tostarp EIT, un "Erasmus+" apvienotie resursi tiek izmantoti, lai atbalstītu pasākumus Eiropas augstākās izglītības iestāžu stiprināšanai, modernizēšanai un pārveidei. Attiecīgā gadījumā Programma papildina "Erasmus+" atbalstu iniciatīvai "Eiropas universitātes" tās pētniecības dimensijai kā daļu no jaunu, kopīgu un integrētu ilgtermiņa un ilgtspējīgu stratēģiju izstrādes izglītībā, pētniecībā un inovācijā, pamatojoties uz starpdisciplīnu un starpnozaru pieejām, lai padarītu šo zināšanu trīsstūri par realitāti. Ar EIT pasākumiem varētu papildināt stratēģijas, ko paredzēts īstenot ar Eiropas universitāšu iniciatīvu;
- b) Programma un "Erasmus+" sekmē izglītības un pētniecības integrāciju, palīdzot augstākās izglītības iestādēm formulēt un izstrādāt kopīgas izglītības, pētniecības un inovācijas stratēģijas un tīklus, informējot izglītības sistēmas, skolotājus un pasniedzējus par jaunākajiem atklājumiem un praksi pētniecībā un visiem studentiem un augstākās izglītības personālam, jo īpaši pētniekiem, piedāvājot aktīvu pētniecības pieredzi, un atbalstīt citus pasākumus, kas integrē augstāko izglītību un pētniecību un inovāciju.

11. Sinerģijas ar Savienības kosmosa programmu nodrošina, ka:

- a) tiek apzinātas un kā daļa no Programmas stratēģiskās plānošanas tiek noteiktas Savienības kosmosa programmas pētniecības un inovācijas vajadzības un Savienības augšupējo un lejupējo kosmosa sektoru pētniecības un inovācijas vajadzības; Programmas ietvaros īstenotās kosmosa izpētes darbības attiecīgā gadījumā tiek izpildītas attiecībā uz tiesību subjektu iepirkumiem un attiecināmību saskaņā ar Savienības kosmosa programmu;
- b) tiek izmantoti kosmosa dati un pakalpojumi, ko Savienības kosmosa programma dara pieejamus kā sabiedriskos labumus, lai ar pētniecību un inovāciju izstrādātu radikāli jaunus risinājumus, tostarp Programmas ietvaros, un jo īpaši tādās jomās kā ilgtspējīgi pārtikas un dabas resursi, klimata pārraudzība, atmosfēra, sauszeme, piekrastes un jūras vide, viedās pilsētas, satiklota un automatizēta mobilitāte, drošība un katastrofu pārvarēšana;
- c) Copernicus programmas datu un informācijas piekļuves pakalpojumi tiek iekļauti EAZM un tādējādi uzlabo pētnieku, zinātnieku un inovatoru piekļuvi Copernicus datiem; pētniecības infrastruktūras, jo īpaši *in situ* novērošanas tīkli, ir būtiski *in situ* novērošanas infrastruktūras elementi, kas ļaus izmantot Copernicus pakalpojumus, un, savukārt, tie gūs labumu no Copernicus pakalpojumu sniegtās informācijas.

12. Sinerģijas ar Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu (NDICI) un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) nodrošina, ka:
- a) pētniecības un inovācijas vajadzības NDICI un IPA III jomās tiek apzinātas Programmas stratēģiskajā plānošanā saskaņā ar IAM;
  - b) Programmas pētniecības un inovācijas pasākumi ar trešo valstu līdzdalību un mērķorientētās starptautiskās sadarbības darbības tiecas uz saskaņotību un koordināciju ar paralēlajām darbībām, kas vērtas uz ieviešanu tirgū un spēju veidošanu atbilstīgi NDICI un IPA III, pamatojoties uz kopīgo vajadzību definīciju un intervences jomām.
13. Sinerģijas ar Iekšējās drošības fondu un robežu pārvaldības instrumentu Integrētas robežu pārvaldības fonda ietvaros nodrošina, ka:
- a) pētniecības un inovācijas vajadzības drošības un integrētas robežu pārvaldības jomās tiek apzinātas un noteiktas Programmas stratēģiskajā plānošanā;
  - b) Iekšējās drošības fonds un Integrētas robežu pārvaldības fonds atbalsta inovatīvu jaunu tehnoloģiju un risinājumu izmantošanu, jo īpaši to tehnoloģiju un risinājumu, kas izriet no pētniecības un inovācijas pamatprogrammām drošības pētniecības jomā.
14. Sinerģijas ar programmu *InvestEU* nodrošina, ka:
- a) Programma nodrošina “Apvārsnis Eiropa” apvienotu finansējumu un EIP apvienotu finansējumu inovatoriem, kuru projektiem raksturīgs augsts riska līmenis un kuriem tirgus nenodrošina dzīvotspējīgu un ilgtspējīgu finansējumu; vienlaikus Programma atbalsta apvienotā finansējuma privātās daļas efektīvu nodrošināšanu un pārvaldību, izmantojot fondus un starpniekus, ko atbalsta programma *InvestEU* un citi;
  - b) finanšu instrumenti pētniecībai un inovācijai un MVU ir apvienoti programmas *InvestEU* ietvaros, jo īpaši, izmantojot mērķtiecīgu pētniecības un inovācijas tematisko satvaru un izmantojot produktus atbilstoši MVU paredzētajai daļai, tādējādi palīdzot īstenot abu programmu mērķus, kā arī izveidojot spēcīgas papildinošas saiknes starp abām programmām;
  - c) Programma nodrošina pienācīgu atbalstu, lai palīdzētu projektus, kas ir spējīgi piesaistīt banku finansējumu un nav piemēroti EIP finansējumam, attiecīgā gadījumā pārorientēt uz programmu *InvestEU*.
15. Sinerģijas ar Inovācijas fondu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros (“Inovācijas fonds”) nodrošina, ka:
- a) Inovācijas fonds īpaši koncentrējas uz inovāciju mazoglekļa tehnoloģijās un procesos, tostarp oglekļa uztveršanu un izmantošanu videi drošā veidā, kas būtiski palīdz mazināt klimata pārmaiņas, kā arī uz produktiem, ar kuriem aizstāj augsta oglekļa satura produktus, un palīdz stimulēt tādu projektu izstrādi un īstenošanu, kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana videi drošā veidā, kā arī inovatīvas atjaunojamās enerģijas un enerģijas uzglabāšanas tehnoloģijas, un sekmēt un stimulēt “zaļāku” produktu izstrādi;
  - b) Programma finansē tādu tehnoloģiju izstrādi un demonstrējumus, tostarp radikāli jaunus risinājumus, ar ko var sasniegt Savienības klimatneitralitātes, enerģētikas un rūpniecības pārveides mērķus, jo īpaši, izmantojot II un III pilārā minētos pasākumus;
  - c) Inovācijas fonds, ja tiek izpildīti atlases un piešķiršanas kritēriji, var atbalstīt to atbalsttiesīgo projektu demonstrējumu posmus, kuri var būt saņēmuši atbalstu no Programmas, un starp abām programmām ir jāizveido spēcīgas papildinošas saites.
16. Sinerģijas ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu nodrošina, ka:
- a) Programmas stratēģiskajā plānošanā tiek apzinātas pētniecības un inovācijas vajadzības, lai atbalstītu taisnīgu un godīgu pārkārtošanos virzībā uz klimatneitralitāti;
  - b) tiek veicināta inovatīvu un klimatam labvēlīgu risinājumu, jo īpaši to risinājumu, kas izriet no Programmas, ieviešana un izmantošana.
17. Sinerģijas ar Euratom pētniecības un mācību programmu nodrošina, ka:
- a) Programma un Euratom pētniecības un mācību programma izstrādā visaptverošas darbības izglītības un mācību atbalstam (arī MSCA), lai Eiropā saglabātu un attīstītu attiecīgās prasmes;

- b) Programma un Euratom pētniecības un mācību programma izstrādā kopīgas izpētes darbības, kas koncentrējas uz jonizējošā starojuma drošas izmantošanas ne-enerģētikas jomā transversālajiem aspektiem tādās nozarēs kā medicīna, rūpniecība, lauksaimniecība, kosmos, klimata pārmaiņas, drošība un gatavība ārkārtas situācijām un kodolzinātnes ieguldījums.
18. Potenciālās sinerģijas ar Eiropas Aizsardzības fondu sniedz labumu civilajai pētniecībai un pētniecībai aizsardzības jomā, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās un saskaņā ar 5. pantu un 7. panta 1. punktu.
19. Sinerģijas ar programmu "Radošā Eiropa" tiek veicinātas, Programmas stratēģiskajā plānošanā apzinot pētniecības un inovācijas vajadzības kultūras un radošo nozaru politikas jomā.
20. Sinerģijas ar Atveseļošanas un noturības mehānismu nodrošina, ka:
- a) Programmas stratēģiskajā plānošanā tiek apzinātas pētniecības un inovācijas vajadzības, lai atbalstītu to, ka dalībvalstu ekonomika un sabiedrība kļūst noturīgāka un labāk sagatavota nākotnei;
- b) tiek atbalstīta inovatīvu risinājumu, jo īpaši to, kas izriet no Programmas, ieviešana un izmantošana.
-

V PIELIKUMS

GALVENIE IETEKMES CEĻU RĀDĪTĀJI

Ietekmes ceļi un saistītie galvenie ietekmes ceļu rādītāji strukturē to, kā tiek uzraudzīts Programmas progress ceļā uz 3. pantā minēto mērķu sasniegšanu. Ietekmes ceļiem svarīgs ir laika faktors, un tie atspoguļo trīs komplementāras ietekmes kategorijas, kas norāda uz pētniecības un inovācijas ieguldījuma nelineāro būtību: zinātne, sabiedrība un tehnoloģija vai ekonomika. Katrā no minētajām ietekmes kategorijām izmanto aizstājējvērtības, lai sekotu līdzi progresam īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp pēc Programmas darbības beigām, paredzot iespēju veikt sīkāku iedalījumu, tostarp pa dalībvalstīm un asociētajām valstīm. Minētos rādītājus izveido, izmantojot kvantitatīvu un kvalitatīvu metodiku. Atsevišķas programmas daļas sniedz savu ieguldījumu minētajos rādītājos atšķirīgā pakāpē un izmantojot atšķirīgus mehānismus. Var izmantot papildu rādītājus, lai pēc vajadzības uzraudzītu atsevišķas Programmas daļas.

Galveno ietekmes ceļu rādītāju pamatā esošie mikrodati tiek vākti visām Programmas daļām un visiem nodrošināšanas mehānismiem centrāli pārvaldītā un saskaņotā veidā un atbilstīgā detalizācijas līmenī ar minimālu ziņošanas slogu atbalsta saņēmējiem.

Papildus galvenajiem ietekmes ceļu rādītājiem tiek vākti dati par optimizētu Programmas sniegumu attiecībā uz EPT stiprināšanu, izcilībā balstītas visu dalībvalstu dalības Programmā sekmēšanu, kā arī sadarbības saikņu veicināšanu Eiropas pētniecībā un inovācijā, un šos datus paziņo tuvu reāllaikam, kas ir daļa no 50. pantā minētajiem īstenošanas un pārvaldības datiem. Tas ietver sadarbības saišu, tīkla analītikas, datu par priekšlikumiem, pieteikumiem, dalību, projektiem, pieteikumu iesniedzējiem un dalībniekiem uzraudzīšanu (ieskaitot datus par organizācijas veidiem (piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, MVU un privātais sektors), valsti (piemēram, īpaša klasifikācija katrai valstu grupai, piemēram, dalībvalstīm, asociētajām valstīm un trešām valstīm), dzimumu, lomu projektā, zinātnisko disciplīnu vai nozari, tostarp sociālajām un humanitārajām zinātnēm); un klimata politikas aspektu integrācijas līmeņa un ar to saistīto izmaksu uzraudzīšanu.

Uz zinātni radītās ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek sagaidīta ietekme uz zinātni, radot kvalitatīvas jaunas zināšanas, stiprinot cilvēkkapitālu pētniecībā un inovācijā un veicinot zināšanu un atvērtas zinātnes izplatību. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzrauga, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar tālāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

1. tabula

Gaidāmā ietekme uz zinātni	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Kvalitatīvu jaunu zināšanu radīšana	Publikācijas – Programmas rezultātā izstrādāto zinātniski recenzēto zinātnisko publikāciju skaits	Citēšana – Programmas rezultātā izstrādāto zinātniski recenzēto zinātnisko publikāciju nozares relatīvais citēšanas indekss	Pasaules līmeņa zinātne – Programmas finansēto projektu rezultātā izstrādāto zinātniski recenzēto publikāciju skaits un īpatsvars, kas ir pamatieguldījums zinātnes nozarēs
Cilvēkkapitāla stiprināšana pētniecībā un inovācijā	Prasmes – tādu pētnieku skaits, kas iesaistīti Programmas finansētos prasmju pilnveides pasākumos (mācības, mentorēšana/mācīšana, mobilitāte un piekļuve pētniecības un inovācijas infrastruktūrai)	Karjeras – tādu prasmes ieguvušo Programmā iesaistīto pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir lielāka personīgā ietekme viņu pētniecības un inovācijas jomā	Darba apstākļi – tādu prasmes ieguvušo Programmas iesaistīto pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir uzlabojušies darba apstākļi, ietverot pētnieku atalgojumu

Gaidāmā ietekme uz zinātni	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Zināšanu un atvērta zinātnes izplatības veicināšana	Kopīgās zināšanas – Programmas rezultātā gūtās pētnieciskās izlaides (atvērti dati/publikācijas/programmatūra u. c.) īpatsvars, kas kopīgota atvērto zināšanu infrastruktūrā	Zināšanu izplatīšana – Programmas rezultātā gūtās atvērtas piekļuves pētnieciskās izlaides īpatsvars, kas ir aktīvi izmantota/citēta	Jauna sadarbība – tādu Programmas atbalsta saņēmēju īpatsvars, kas attīstījuši jaunus starpdisciplināru/starppozaru sadarbības veidus ar savas Programmas rezultātā gūtās atvērtās pētniecības un izlaides lietotājiem

Uz sabiedrību radītās ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek sagaidīta ietekme uz sabiedrību – proti, ka ar to tiks risinātas Savienības politikas prioritātes un globālās problēmas, arī saistībā ar IAM, ievērojot Programmas 2030. gadam principus un Parīzes nolīguma mērķus, izmantojot pētniecību un inovāciju, nodrošinot ieguvumus un ietekmi ar pētniecības un inovācijas misijām un Eiropas partnerībām un stiprinot inovācijas ieviešanu sabiedrībā, tādējādi sekmējot iedzīvotāju labklājību. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzrauga, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar tālāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

2. tabula

Gaidāmā ietekme uz sabiedrību	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Pievēršanās Savienības politikas prioritātēm un globālām problēmām, izmantojot pētniecību un inovāciju	Rezultāti – tādu rezultātu skaits un īpatsvars, kuru mērķis ir risināt noteiktās Savienības politikas prioritātes un globālās problēmas (arī saistībā ar IAM) (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti) Cita starpā: tādu ar klimatu saistītu rezultātu skaits un īpatsvars, kuru mērķis ir izpildīt saistības, ko Savienība uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām	Risinājumi – tādu inovāciju un pētniecības rezultātu skaits un īpatsvars, kas risina noteiktās Savienības politikas prioritātes un globālās problēmas (arī saistībā ar IAM) (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti) Cita starpā: tādu ar klimatu saistītu inovāciju un pētniecības rezultātu skaits un īpatsvars, kuru mērķis ir izpildīt saistības, ko Savienība uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām	Ieguvumi – Programmas finansēto rezultātu izmantošanas/lietošanas apkopotā aplēstā ietekme uz noteikto Savienības politikas prioritāšu un globālo problēmu risināšanu (arī saistībā ar IAM), tostarp ieguldījums politikas un tiesību aktu (piemēram, normu un standartu) izstrādes procesā (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti) Cita starpā: Programmas finansēto ar klimatu saistīto rezultātu izmantošanas/lietošanas apkopotā aplēstā ietekme uz to saistību izpildi, ko Savienība uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām, tostarp ieguldījums politikas un tiesību aktu (piemēram, normu un standartu) izstrādes procesā
Ieguvumu un ietekmes nodrošināšana, izmantojot pētniecības un inovācijas misijas	Pētniecības un inovācijas misiju rezultāti – konkrētu pētniecības un inovācijas misiju rezultāti (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto misiju)	Pētniecības un inovācijas misiju rezultāti – konkrētu pētniecības un inovācijas misiju rezultāti (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto misiju)	Īstenotie pētniecības un inovācijas misiju mērķi – konkrētās pētniecības un inovācijas misijās sasniegtie mērķi (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto misiju)

Gaidāmā ietekme uz sabiedrību	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Pētniecības un inovāciju ieviešanas sabiedrībā stiprināšana	Līdzradīšana – tādu Programmas finansētu projektu skaits un īpatsvars, kuros Savienības iedzīvotāji un galalietotāji palīdz līdzradīt pētniecības un inovācijas saturu	Iesaistīšana – tādu iesaistīto tiesību subjektu skaits un īpatsvars, kuriem pēc Programmas finansēta projekta beigām ir ieviests iedzīvotāju un galalietotāju iesaistīšanas mehānisms	Pētniecības un inovācijas ieviešana sabiedrībā – Programmā gūto zinātnisko rezultātu un inovatīvo risinājumu ieviešana un informēšana par tiem

Tehnoloģiskās un ekonomiskās ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek gaidīta tāda tehnoloģiskā un ekonomiskā ietekme, jo īpaši Savienībā, kas atstāj iespaidu uz uzņēmumu, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumu, radīšanu un izaugsmi, rada tiešu un netiešu nodarbinātību, jo īpaši Savienībā, un kāpina ieguldījumus pētniecībā un inovācijā. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzrauga, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar tālāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

3. tabula

Gaidāmā ietekme uz tehnoloģiju/ ekonomiku	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Uz inovāciju balstītas izaugsmes radīšana	Inovatīvi rezultāti – tādu inovatīvu produktu, procesu vai metožu skaits, kas ir Programmas rezultāts (pēc inovācijas veida), un ar tiem saistītie intelektuālā īpašuma tiesību pieteikumi	Inovācijas – tādu inovāciju skaits, kas ir Programmas finansēto projektu rezultāts (pēc inovācijas veida), tostarp inovācijas, kurām piešķirtas intelektuālā īpašuma tiesības	Ekonomikas izaugsme – uzņēmumu, kas Programmā izstrādājuši inovācijas, izveide, izaugsme un tirgus daļas
Vairāk un labāku darbavietu radīšana	Atbalstītā nodarbinātība – kopējais izveidoto un saglabāto pilnslodzes ekvivalenta (PSE) darbavietu skaits iesaistītajos tiesību subjektos Programmas finansētajam projektam (pēc darbvietas veida)	Nodarbinātības saglabāšana – PSE darbavietu skaita palielināšanās iesaistītajos tiesību subjektos pēc Programmas finansētā projekta (pēc darbvietas veida)	Nodarbinātība kopumā – tādu tiešo un netiešo darbavietu skaits, kas izveidotas vai saglabātas no Programmas gūto rezultātu izplatīšanas rezultātā (pēc darbvietas veida)
Ieguldījumu kāpināšana pētniecībā un inovācijā	Kolektīvie ieguldījumi – publisko un privāto ieguldījumu summa, kas piesaistīta sākotnējam ieguldījumam no Programmas	Izvērsšana – publisko un privāto ieguldījumu summa, kas piesaistīta, lai izmantotu vai izvērstu no Programmas gūtos rezultātus (ietverot ārvalstu tiešos ieguldījumus)	Ieguldījums mērķī “3 %” – Programmas nodrošinātais Savienības progress virzībā uz 3 % IKP mērķa sasniegšanu

VI PIELIKUMS

IESPĒJAMO MISIJU JOMAS UN IESPĒJAMO INSTITUCIONALIZĒTO EIROPAS PARTNERĪBU JOMAS, KAS JĀIZVEIDO SASKAŅĀ AR LESD 185. VAI 187. PANTU

Saskaņā ar šīs regulas 8. un 12. pantu iespējamo misiju un iespējamo Eiropas partnerību jomas, kas jāizveido saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu, ir izklāstītas šajā pielikumā.

I. Iespējamo misiju jomas:

- 1. misiju joma: pielāgošanās klimata pārmaiņām, tostarp sabiedrības pārveide.
- 2. misiju joma: vēzis.
- 3. misiju joma: veselīgi okeāni, jūras un piekrastes un iekšzemes ūdeņi.
- 4. misiju joma: klimatneitrālas un viedas pilsētas.
- 5. misiju joma: augsnes veselība un pārtika.

Katrā misijā ņem vērā šīs regulas 8. panta 4. punktā izklāstītos principus.

II. Iespējamo institucionalizētu Eiropas partnerību jomas, pamatojoties uz LESD 185. vai 187. pantu:

- 1. partnerības joma: straujāka veselības inovāciju izstrāde un drošāka lietošana Eiropas pacientu un globālās veselības labā.
- 2. partnerības joma: progresīvu digitālo tehnoloģiju un pamattehnoloģiju – tostarp, bet ne tikai jaunu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, fotonikas un kvantu tehnoloģiju – attīstīšana un lietošana.
- 3. partnerības joma: Eiropas līderība metroloģijā, tostarp integrēta metroloģijas sistēma.
- 4. partnerības joma: Savienības gaisa satiksmes, aviācijas un dzelzceļa konkurētspējas, drošuma un ekoloģisko raksturlielumu uzlabošana.
- 5. partnerības joma: ilgtspējīgi, iekļaujoši un cirkulāri biobāzēti risinājumi.
- 6. partnerības joma: ūdeņraža un ilgtspējīgas enerģijas uzglabāšanas tehnoloģijas, kurām ir mazāks vides pēdas nospiedums un kuru ražošanai ir vajadzīgs mazāks enerģijas patēriņš.
- 7. partnerības joma: tīri, savienoti, sadarbībā īstenoti, autonomi un automatizēti risinājumi, kuru mērķis ir apmierināt cilvēku un ar precēm saistītās nākotnes vajadzības mobilitātes jomā.
- 8. partnerības joma: inovatīvi MVU, kuri intensīvi strādā pētniecības un izstrādes jomā.

Vērtēšanas procesa par to, vai ir nepieciešama institucionalizēta Eiropas partnerība kādā no iepriekš minētajām partnerības jomām, rezultāts var būt leģislatīvā akta priekšlikums saskaņā ar Komisijas iniciatīvas tiesībām. Pretējā gadījumā attiecīgā Eiropas partnerības joma var arī aptvert partnerību saskaņā ar šīs regulas 10. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktu, vai to var īstenot, izmantojot citus uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus Programmas satvarā.

Tā kā iespējamās institucionalizēto Eiropas partnerību jomas aptver daudzus tematiskos virzienus, tās, pamatojoties uz vajadzību novērtējumu, var īstenot, izmantojot vairāk kā vienu Eiropas partnerību.